

Sesijas dokuments

A9-0179/2021

31.5.2021

ZIŅOJUMS

par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu
(2020/2273(INI))

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Referents: *César Luena*

Atzinumu sagatavoja (*):

Saskia Bricmont, Starptautiskās tirdzniecības komiteja

Isabel Carvalhais, Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

(*). Iesaistītās komitejas — Reglamenta 57. pants

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	43
STARPTAUTISKĀS TIRDZNIECĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	48
LAUKSAIMNIECĪBAS UN LAUKU ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	57
ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS.....	73
ZIVSAIMNIECĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	82
INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ.....	97
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAUSTA.....	98

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu par Eiropas zaļo kursu (COM(2019)0640) un Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par to pašu tematu¹,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā” (COM(2020)0381),
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 26. februāra paziņojumu “ES rīcības plāns savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai” (COM/2016/0087),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 2. oktobra ziņojumu “Starposma pārskats par ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam” (COM/2015/0478),
- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 23. jūlija paziņojumu “Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus” (COM(2019)0352) un Parlamenta 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1386/2013/ES (2013. gada 20. novembris) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam “Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem”³ un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam (2020. gada 14. oktobris) par jaunu vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (COM(2020)0652),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva)⁴,
- ņemot vērā Starpvaldību zinātnes un politikas platformas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (IPBES) 2019. gada 31. maija globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (KBD) un tās Pušu konferences gaidāmo 15. sesiju (COP 15),

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.

² Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0212.

³ OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.

⁴ OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.

- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā KBD sekretariāta 2020. gada 15. septembra 5. globālo pārskatu par bioloģisko daudzveidību,
- ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) ziņojumus, konkrēti 2019. gada 24. septembra īpašo ziņojumu “Okeāns un kriosfēra klimata pārmaiņu laikā”, 2019. gada 8. augusta īpašo ziņojumu “Klimata pārmaiņas un zeme” un 2018. gada 8. oktobra īpašo ziņojumu “Globālā sasilšana 1,5 °C apmērā”,
- ņemot vērā Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*),
- ņemot vērā Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju,
- ņemot vērā Konvenciju par Vidusjūras reģiona jūras vides un piekrastes aizsardzību, Konvenciju par Melnās jūras aizsardzību pret piesārņojumu, Helsinku Konvenciju par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību un Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna Ziemeļaustrumu daļā,
- ņemot vērā ANO īpašā referenta 2018. gada 24. janvāra un 2020. gada 15. jūlija ziņojumus par pienākumiem saistībā ar cilvēka tiesībām dzīvot drošā, tīrā, veselīgā un ilgtspējīgā vidē,
- ņemot vērā ANO līderu 2020. gada 28. septembra solījumu dabai “Kopīgiem spēkiem līdz 2030. gadam pavērst pretējā virzienā biodaudzveidības zudumu, panākot ilgtspējīgu attīstību”,
- ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras (EVA) 2019. gada 4. decembra ziņojumu “Eiropas vide — stāvoklis un perspektīva 2020. gadam: zināšanas ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu”,
- ņemot vērā EVA 2020. gada 19. oktobra ziņojumu “Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti”,
- ņemot vērā ANO Vides programmas Starptautiskās resursu komisijas 2019. gada globālo pārskatu par resursiem,
- ņemot vērā *IPBES* 2020. gada 29. oktobra darbsemināra ziņojumu par biodaudzveidību un pandēmijām,
- ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) 2020. gada ziņojumu par zvejniecības un akvakultūras stāvokli pasaulē,
- ņemot vērā Komisijas Zinātnes politikas kopīgā pētniecības centra 2020. gada 13. oktobra ziņojumu “Ekosistēmu un to pakalpojumu kartēšana un novērtēšana — ES ekosistēmas novērtējums”,
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2020. gada 5. februāra īpašo ziņojumu “Augu

aizsardzības līdzekļu ilgtspējīga lietošana: ierobežots progress risku novērtēšanā un samazināšanā”, 2020. gada 5. jūnija īpašo ziņojumu “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”, 2020. gada 9. jūlija īpašo ziņojumu “Savvaļas apputeksnētāju aizsardzība ES: Komisijas iniciatīvas nav devušas rezultātus” un 2020. gada 26. novembra īpašo ziņojumu “Jūras vide: ES aizsardzība ir plaša, bet virspusēja”,

- ņemot vērā EVA 2020. gada 6. oktobra brīfingu “Pārvaldības efektivitāte ES *Natura 2000* aizsargājamo teritoriju tīklā”,
- ņemot vērā EVA 2021. gada 11. janvāra brīfingu “Izaugsme bez ekonomikas izaugsmes”,
- ņemot vērā rezultātus, kas gūti KBD *ad hoc* tehnisko ekspertu grupā saistībā ar 2020. gada 15. aprīļa riska novērtējumu,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 16. janvāra rezolūciju par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesiju (*COP 15*)⁵,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā⁶,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 14. marta rezolūciju par Gada stratēģisko ziņojumu par ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu un sasniegšanu⁷,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 22. oktobra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā⁸,
- ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 15. novembra rezolūciju par rīcības plānu attiecībā uz vidi, cilvēkiem un ekonomiku⁹,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 6. jūlija rezolūciju par Japānas lēmumu 2015.–2016. gada sezonā atsākt vaļu medības¹⁰ un 2017. gada 12. septembra rezolūciju par vaļu medībām Norvēģijā¹¹,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par ilgtspēju sekmējošu stratēģiju attiecībā uz ķimikālijām¹²,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 9. septembra rezolūciju par Eiropas gadu zaļākām pilsētām (2022)¹³,

⁵ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0015.

⁶ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.

⁷ OV C 23, 21.1.2021., 130. lpp.

⁸ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0285.

⁹ OV C 356, 4.10.2018., 38. lpp.

¹⁰ OV C 101, 16.3.2018., 123. lpp.

¹¹ OV C 337, 20.9.2018., 30. lpp.

¹² Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0201.

¹³ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0241.

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk —”Harta”),
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas, Ārlietu komitejas un Zivsaimniecības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu (A9-0179/2021),
- A. tā kā Eiropas Parlaments ir izsludinājis ārkārtas situāciju klimata un vides jomā un apņēmies steidzami īstenot konkrētas darbības, lai apkarotu un ierobežotu šos draudus pirms nav par vēlu¹⁴; tā kā biodaudzveidības zudums un klimata pārmaiņas ir savstarpēji saistītas un viena otru pastiprina¹⁵, abas rada līdzvērtīgus draudus dzīvībai uz mūsu planētas un līdz ar to šīs problēmas nekavējoties ir jārisina kopā;
 - B. tā kā dabas stāvoklis pasliktinās cilvēku vēsturē nepieredzētā ātrumā un apmērā; tā kā aplēsts, ka pasaulē izzušana draud vienam miljonom sugu¹⁶; tā kā labvēlīgs statuss ir tikai 23 % sugu un 16 % dzīvotņu, kuras iekļautas ES dabas aizsardzības direktīvās¹⁷;
 - C. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam un KBD satvarā gaidāmā starptautiskā nolīguma mērķis ir līdz 2030. gadam izveidot Eiropas un pasaules mēroga biodaudzveidības sistēmu;
 - D. tā kā 2021. gads būs izšķirīgs biodaudzveidībai un tā kā *COP 15* jābūt Parīzes nolīguma stūrakmenim, uz ko balstīt biodaudzveidības aizsardzību; tā kā *UNFCCC COP 15* un *COP 26* ir unikāla iespēja no reaģējošas darbības modeļa pāriet uz proaktīvu modeli un panākt vajadzīgās transformatīvās izmaiņas;
 - E. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam ir viena no galvenajām Eiropas zaļā kursa iniciatīvām; tā kā ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam un stratēģija “No lauka līdz galdam” kopā ar citām rīcībpolitikām radīs pārmaiņas, kas palīdzēs aizsargāt dabu un saglabāt biotopus un sugas;
 - F. tā kā pieejamie pierādījumi liecina, ka nav par vēlu apturēt un pavērst pretējā virzienā biodaudzveidības zuduma pašreizējās tendences¹⁸, tā kā šajā ziņā vajadzēs būtiskas izmaiņas;
 - G. tā kā cilvēki ir dabas daļa un tā kā daba ir vērtība pati par sevi; tā kā biodaudzveidība ir neatņemama pasaules mantojuma daļa;

¹⁴Eiropas Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūcija par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā (Pieņemtie teksti P9_TA(2019)0078)).

¹⁵ *Karlsruher Institut für Technologie*, “Klimata pārmaiņas saasina biodaudzveidības zudumu: biodaudzveidības mērķos pēc 2020. gada jāņem vērā globālā sasilšana”, *Science Daily, Rockville*, 2020.

¹⁶ *IPBES* Globālā novērtējuma ziņojuma par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem kopsavilkums politikas veidotājiem.

¹⁷ Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

¹⁸ Piektais globālais pārskats par biodaudzveidību.

- H. tā kā sugu izzušana ir pastāvīga, apdraudot ekosistēmas un ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu un radot draudus cilvēku labbūtībai un izdzīvošanai; tā kā Starptautiskā Dabas aizsardzības savienība (*IUCN*) paziņojusi, ka iepriekšējo desmit gadu laikā vien ir izzudušas 160 sugas;
- I. tā kā saskaņā ar *IPBES* aplēsto līdz 2050. gadam būtiski izmainīta tiks sauszemes platība 90 % apmērā, turklāt 75 % apmērā tā jau ir būtiski izmainīta; tā kā 85 % no mitrāju platībām jau ir izzuduši;
- J. tā kā biodaudzveidībai ir izšķirīga nozīme, lai nodrošinātu pārtikas apgādi, cilvēka labbūtību un attīstību visā pasaulē;
- K. tā kā ES jāizmanto iespējas, lai Covid-19 pandēmijā gūto pieredzi iekļautu savās rīcībpolitikās un mērķos;
- L. tā kā 70 % jauno slimību un pandēmiju rodas no dzīvniekiem¹⁹; tā kā Covid-19 pandēmija parādīja, ka biodaudzveidībai kaitīga prakse var palielināt apdraudējumu cilvēku un dzīvnieku veselībai;
- M. tā kā dabisko dzīvotņu iznīcināšana un tirdzniecība ar savvaļas dzīvniekiem un augiem palielina cilvēka un dzīvās dabas saskarsmi, kas nākotnē būs nozīmīgs krīžu un vīruslimību izplatību veicinošs faktors²⁰;
- N. tā kā biodaudzveidība labvēlīgi ietekmē cilvēka veselību; tā kā līdz pat 80 % no cilvēkiem paredzētajām zālēm ir dabiska izcelsme²¹;
- O. tā kā ES ir vairāk aizsargājamo teritoriju nekā citviet pasaulē²²; tā kā juridiski aizsargājamo teritoriju, arī stingri aizsargājamo teritoriju, pašreizējais tīkls nav pietiekami liels, lai nosargātu biodaudzveidību²³;
- P. tā kā saistībā ar *Natura 2000* tīkla efektīvu pārvaldību ES joprojām pastāv lielas īstenošanas nepilnības;
- Q. tā kā *Natura 2000* tīkls palīdz saglabāt sugas, taču daudzas apdraudētas sugas šajā tīklā nav iekļautas²⁴;
- R. tā kā aplēsts, ka aizsardzības pārvaldībā *Natura 2000* atbalsta 52 000 tiešo un netiešo darbvieta un 3,1 miljons (ceturtā daļa) tūrisma darbvieta saistās ar aizsargājamām teritorijām²⁵; tā kā aizsargājamo teritoriju paplašināšanas mērķis ir saglabāt biodaudzveidību, taču šis process palīdz arī mazināt klimata pārmaiņas un sekmē pielāgošanos tām, kā arī rada ievērojamus ienākumus no ieguldījumiem un jaunām

¹⁹ Daszak, P. et al., *Darbsemināra ziņojums par biodaudzveidību un pandēmijām*, Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā, Bonna, 2020.

²⁰ *Ibid.*

²¹ Durant, O., *Dabas medicīna: no pagātnes nākotnē*, Londonas Universitātes koledža, 2018.

²² EVA 2020. gada 23. novembra ziņojums "Ievads Eiropas aizsargājamās teritorijās".

²³ ES aizsargājamo teritoriju tīkla *Natura 2020* pārvaldības efektivitāte.

²⁴ ten Brink, P. et al., *Natura 2000 un darbvieta – strukturāls pētījums (kopsavilkums)*, Eiropas Vides politikas institūts, Brisele, 2017.

²⁵ *Ibid.*

darbvietām;

- S. tā kā Eiropas Revīzijas palāta norādījusi uz būtiskām nepilnībām Savienības rīcībpolitikās saistībā ar biodaudzveidības aizsardzību un atjaunošanu, cita starpā arī saistībā ar nepietiekamiem biodaudzveidības aizsardzības vai atjaunošanas pasākumiem, nepietiekamu īstenošanu un finansējumu, kā arī neatbilstīgiem progresu novērtēšanas rādītājiem²⁶; tā kā turpmākajās ES rīcībpolitikās šie trūkumi būtu jānovērš un jārisina;
- T. tā kā aptuveni 75 % no pasaules pārtikas kultūraugiem ir atkarīgi no apputeksnētājkukaiņiem²⁷ un tā kā iepriekšējās desmitgadēs apputeksnētāju skaits ir krasi samazinājies skaits; tā kā biodaudzveidības aizsardzība ir nesaraucami saistīta ar kukaiņu aizsardzību;
- U. tā kā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) vadlīnijas par bitēm nav oficiāli pieņemtas un to pārskatīšana nav sekmīgi pabeigta;
- V. tā kā Eiropas Parlaments 2019. gada 18. decembrī pieņēma rezolūciju par ES apputeksnētāju iniciatīvu²⁸, kas apstiprina Parlamenta stingro atbalstu nepieciešamībai aizsargāt apputeksnētājus;
- W. tā kā pašreizējais ES apputeksnētāju iniciatīvas satvars un darbības ir jānostiprina un jāintegre visās ES nozaru rīcībpolitikās;
- X. tā kā monitorings, pētījumi un citas ar kukaiņu aizsardzību saistītās darbības ir sadrumstalotas, nereti ar tām nepietiek, piešķirtais finansējums ir pārāk mazs vai valsts līmenī nav vispār;
- Y. tā kā biodaudzveidības zudums ir saistīts ar ekonomiskām darbībām; tā kā ekonomiskās darbībās jāņem vērā planētas iespējas;
- Z. tā kā biodaudzveidības un ekosistēmu saglabāšana dod tiešus un netiešus ekonomiskos ieguvumus vairumam tautsaimniecības nozaru un nodrošina mūsu tautsaimniecību un sabiedrību funkcionēšanu; tā kā visi uzņēmumi ir tieši vai netieši atkarīgi no ekosistēmu pakalpojumiem; tā kā uzlabota biodaudzveidības politika ar efektīviem pasākumiem var stiprināt ekonomiku un nodrošināt nodarbinātības iespējas;
- AA. tā kā galvenie tiešie biodaudzveidības zuduma virzītājspēki ir zemes un jūras izmantošanas izmaiņas, dabas resursu ieguve, klimata pārmaiņas, piesārņojums un svešzemju sugu invāzija²⁹; tā kā papildus dabas saglabāšanai un atjaunošanai ar biodaudzveidības zuduma cēloņiem saistītā rīcība, jo īpaši zemes izmantošanas un pārtikas sistēmu pārkārtošanas nozarēs, ir sevišķi svarīga, lai Biodaudzveidības

²⁶ Revīzijas palātas 2017. gada 21. februāra īpašais ziņojums “*Natura 2000* tīkla pilna potenciāla īstenošanai jāiegulda vairāk darba”.

²⁷ *FAO* 2018. gada 20. maija ziņojums “Kāpēc bites ir svarīgas?”.

²⁸ Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0104.

²⁹ *IPBES*, Globālais 2019. gada 31. maija novērtējuma ziņojums par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem.

stratēģiju varētu efektīvi īstenot pēc 2020. gada³⁰;

- AB. tā kā augsne ir kopīgs resurss³¹ un tās biodaudzveidība pakļauta lielam spiedienam; tā kā ar ES līmeņa augsnes biodaudzveidības monitoringu, ietverot apjoma un mēroga tendences, ilgtermiņā būtu jāpapildina regulārie zemes pārklājuma statistiskie apsekojumi saistībā ar fizikālķīmiskajiem parametriem;
- AC. tā kā lauksaimniecības biodaudzveidība aptver visus biodaudzveidības komponentus, kuri ir būtiski pārtikai un lauksaimniecībai, un visus biodaudzveidības komponentus, kas veido lauksaimniecības ekosistēmas, dēvētas arī par agroekosistēmām (un ietver dzīvnieku, augu un mikroorganismu daudzveidību un mainīgumu ģenētikas, sugu un ekosistēmu līmenī), un šie komponenti ir nepieciešami agroekosistēmas pamatfunkcijas, struktūras un procesu saglabāšanai;
- AD. tā kā ilgtermiņa tendences lauksaimniecības zemē, mežā un putnu un zālāju tauriņu populācijās liecina, ka Eiropā ievērojami samazinājusies lauksaimniecības zemes biodaudzveidība³²; tā kā pamata cēlonis tam ir dabisko ekosistēmu zudums, fragmentācija un degradācija, ko galvenokārt izraisa lauksaimniecības intensifikācija, intensīva mežu apsaimniekošana, zemes pamešana un pilsētu teritoriju izplešanās³³;
- AE. tā kā lauksaimniecības zemju ilgtspējīga apsaimniekošana var veicināt plašākas ekosistēmas funkcijas, tādas kā biodaudzveidības aizsardzība, oglekļa uztveršana, ūdens un gaisa kvalitātes saglabāšana, augsnes mitruma uzturēšana, ūdeņu noteces ierobežošana, ūdens iefiltrēšanās augsnē un erozijas novēršana;
- AF. tā kā, ja ņem vērā visu planētas zīdītāju biomasu, tiek lēsts, ka lielākā daļa no tiem ir mājlopi, savukārt savvaļas dzīvnieku īpatsvars ir niecīgs; tā kā satraucoši zems ir arī putnu ģenētiskās daudzveidības līmenis³⁴;
- AG. tā kā zvejniecības, akvakultūras un pārstrādes nozares var sniegt ieguldījumu ANO IAM sasniegšanā;
- AH. tā kā zinātniskajos pētījumos paustas bažas, ka atsevišķi zvejas paņēmieni negatīvi ietekmē okeāna biodaudzveidību un jūras vidi;
- AI. tā kā zvejnieki var palīdzēt novērst vides degradāciju un saglabāt jūras vidi, izmantojot ilgtspējīgas metodes un paņēmienus;
- AJ. tā kā dzīvotņu izzušanas, migrācijas koridoru pārrāvumu un zvejas izraisītas pārmērīgas ekspluatācijas dēļ, kā arī citu faktoru rezultātā vairākas zivju sugas, piemēram, stores, ir

³⁰ Leclère, D. et al., "Zemes biodaudzveidības līknes maiņai vajadzīga integrēta stratēģija", *Nature*, Vol. 585, *Nature Research*, Londona, 2020, 551.–556. lpp.

³¹ Eiropas Parlamenta 2021. gada 28. aprīļa rezolūcija par augsnes aizsardzību (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0143).

³² Revīzijas palātas īpašais ziņojums "Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos".

³³ EVA ziņojums "Eiropas vide – stāvoklis un perspektīvas 2020. gadā: zināšanas ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu".

³⁴ Bar-On, Y.M., Phillips, R. un Milo, R., "Biomassas sadalījums uz Zemes", *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 115. sējums, Nr. 25, *National Academy of Sciences*, Vašingtona, 2018. gads.

uz izmiršanas robežas;

- AK. tā kā, neraugoties uz vairākiem reāliem uzlabojumiem, kas attiecas uz jūras resursu izmantošanas ilgtspēju atsevišķos jūras baseinos, joprojām ir teritorijas, kurās situācija ir satraucoša, jo īpaši Vidusjūrā;
- AL. tā kā ES ir noteikusi mērķus saskaņā ar Jūras stratēģijas pamatdirektīvu; tā kā joprojām daudz darāms, lai sasniegtu labu vides stāvokli ūdensobjektos;
- AM. tā kā Revīzijas palāta norādījusi³⁵, ka, neraugoties uz ieviesto jūras vides aizsardzības satvaru, ar ES darbībām nav izdevies panākt ekosistēmu un dzīvotņu pietiekamu aizsardzību un pašreizējās aizsargājamās jūras teritorijas (AJT) nodrošina visai ierobežotu aizsardzību;
- AN. tā kā meži aizņem 43 % no ES sauszemes platības un mežos atrodas 80 % no ES sauszemes biodaudzveidības³⁶; tā kā mežsaimniecības darbības ir otra lielākā zināmā kategorija, kas rada spiedienu uz sugām³⁷, un mežsaimniecības darbības jo īpaši kaitē posmkājiem, zīdītājiem un nevaskulārajiem augiem; tā kā uz daudzām no mežiem atkarīgām sugām ietekmi atstāj satrunējušu, nokaltušu un vecu koku izciršana³⁸, senā meža platību samazināšana un atsevišķas mežu apsaimniekošanas metodes, piemēram, kailcirte;
- AO. tā kā mežos atrodas vairāk nekā 75 % no pasaules sauszemes biodaudzveidības³⁹; tā kā Parlaments ir iesniedzis ieteikumus Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas un mežu un ekosistēmu degradācijas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā⁴⁰,
- AP. tā kā labam vides stāvoklim un veselīgām ekosistēmām ir izšķirīga nozīme cīņā pret klimata pārmaiņām un ekosistēmām ir būtiska nozīme nolūkā mazināt klimata pārmaiņas un tām pielāgoties; tā kā klimata pārmaiņas ietekmē biodaudzveidību, jo mainīgie klimata apstākļi lielā mērā nosaka sugu ģeogrāfisko izkliedi; tā kā teritorijās, kurās klimats vairs nav piemērots, dažas sugas maina ģeogrāfisko apvidu, savukārt citas izzūd vietējā teritorijā;
- AQ. tā kā dabā rodami risinājumi un uz ekosistēmām balstītas pieejas var nodrošināt ciešu politisko saikni starp trim Riodežaneiro konvencijām, integrēti pievēršoties klimata pārmaiņu un biodaudzveidības zuduma problēmai;
- AR. tā kā saskaņā ar *IPBES* piesārņojums ir viens no pieciem biodaudzveidības zudumu

³⁵ Revīzijas palātas īpašais ziņojums “Jūras vide: ES aizsardzība ir plaša, bet virspusēja”.

³⁶ Eiropas Parlamenta 2020. gada 9. decembra raksts “Ilgtspējīga mežsaimniecība: Parlamenta darbs cīņā pret atmežošanu”.

³⁷ Komisijas 2020. gada 15. oktobra ziņojums “Dabas stāvoklis Eiropas Savienībā. Ziņojums par Putnu direktīvā un Dzīvotņu direktīvā aizsargāto sugu un dzīvotņu veidu stāvokli un tendencēm 2013.–2018. gadā” (COM(2020)0635).

³⁸ *Ibid.*

³⁹ *FAO* un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 22. maija ziņojums “Pasaules mežu stāvoklis — meži, biodaudzveidība un cilvēki”.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā.

cēloņiem; tā kā tiek uzskatīts, ka ir pieejama precīza informācija aptuveni par 500 ķīmikālijām, un tā kā līdz 2019. gada aprīlim Eiropas Ķīmikāliju aģentūra bija konstatējusi, ka 450 vielas ir pietiekami reglamentētas; tā kā vēl 10 000 vielas uzskata par tādām, kuru radītais apdraudējums ir samēra labi izvērtēts, savukārt attiecībā uz aptuveni 20 000 vielām informācija par radīto apdraudējumu ir visai ierobežota; tā kā par lielāko daļu no vielām — aptuveni 70 000 vielu — nav gandrīz nekādas informācijas par to bīstamību vai kaitīgo iedarbību; tā kā nekavējoties jānovērš būtiskie zināšanu iztrūkumi par ķīmikāliju visu veidu ietekmi uz biodaudzveidību un vidi;

- AS. tā kā gaismas piesārņojums izmaina līmeni, kādā dabisko gaismu saņem cilvēki, dzīvnieki un augi, un līdz ar to negatīvi tiek ietekmēta biodaudzveidība, jo, piemēram, tiek izjaukta dzīvnieku migrēšanas, nakts un reproduktīvās darbības līdzsvars, liekot izzust arī insektiem un apputeksnētājiem, jo tos piesaista mākslīgais apgaismojums, kas tiem ir nāvējošs;
- AT. tā kā saskaņā ar Kopīgā pētniecības centra 2020. gada ziņojumu⁴¹ invazīvas svešzemju sugas pašlaik ir sastopamas visās ekosistēmās un jo īpaši apdraud pilsētu ekosistēmas un zālājus;
- AU. tā kā biodaudzveidības un ekosistēmu pašreizējās negatīvās tendences palēninās virzību ne tikai uz IAM vidisko mērķu sasniegšanu, bet vājinās arī iespēju sasniegt mērķus, kas saistīti ar nabadzību, badu, veselību, ūdeni, pilsētām un klimatu; tā kā līdz ar to biodaudzveidības zudums un degradācija jāuzskata ne tikai par vides problēmu, bet arī par attīstības, ekonomikas, sociālu un morālu problēmu;
- AV. tā kā gandrīz 80 % no ES biodaudzveidības pašlaik sastopami ES tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās⁴²;
- AW. tā kā ES un tās dalībvalstīm jāpilda savas starptautiskās saistības biodaudzveidības un cilvēktiesību jomā, kā arī pienākumi, kas saistīti ar politikas konsekveni ārējās darbības jomā, kā to paredz Hartā uzņemtās saistības, proti, integrēt ES rīcībpolitikās augsta līmeņa vides aizsardzību un vides kvalitātes uzlabošanu, un ko paredz arī ilgtspējīgas attīstības princips;
- AX. tā kā darbs, ko veic ANO īpašais referents cilvēktiesību un vides jautājumos, var sekmēt virzību uz to cilvēktiesību pienākumu tiesiskā regulējuma izveidi, kas saistīts ar biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu; tā kā iepriekšējos gados pasaulē aizvien biežāk notikuši uzbrukumi cilvēktiesību aizstāvjiem, kuri iestājas par vides aizsardzību un tiesībām uz zemi;
- AY. tā kā saskaņā ar aplēsēm vismaz ceturtdaļa no pasaules zemes platības pieder pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām vai to apsaimnieko, izmanto vai aizņem pirmiedzīvotāji un vietējās kopienas; tā kā ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām ir atzītas pirmiedzīvotāju kolektīvās un individuālās tiesības; tā kā

⁴¹ Komisijas Zinātnes politikas kopīgā pētniecības centra 2020. gada 13. oktobra ziņojums “Ekosistēmu un to pakalpojumu kartēšana un novērtēšana — ES ekosistēmas novērtējums” (papildinājums) un Komisijas Vides ģenerāldirektorāta iniciatīva *BEST* (brīvprātīga biodaudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu shēma ES tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās).

⁴² *BEST* iniciatīva.

pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām ir būtiska loma pasaules biodaudzveidības saglabāšanā un tā kā globālos biodaudzveidības mērķus nevar sasniegt, ja netiek atzītas viņu tiesības;

- AZ. tā kā gan likumīga, gan nelikumīga tirdzniecība ar savvaļas augiem un dzīvniekiem ievērojami veicina biodaudzveidības zudumu un tā kā dabisko dzīvotņu iznīcināšana un savvaļas augu un dzīvnieku izmantošana sekmē infekcijas slimību rašanos un izplatīšanos⁴³;
- BA. ta ka saskaņā ar *IPBES* un *IPCC* ļoti apdraudēta ir jūras biodaudzveidība⁴⁴; tā kā EVA ir brīdinājusi par pašreizējo Eiropas jūras vides degradēto stāvokli un norādījusi, ka strauji jāatjauno mūsu jūras ekosistēmas, pievēršoties cilvēka darbības ietekmei uz jūras vidi⁴⁵; tā kā stipri degradēti jūras kritiski svarīgie biotopi, tādi kā koraļļu rifī, mangrovju un jūraszāļu audzes, un tos apdraud klimata pārmaiņas un piesārņojums;
- BB. tā kā okeāns ir tikai viens un labs okeāna vides stāvoklis ir sevišķi svarīgs, lai nodrošinātu tā noturību un nepārtrauktu spēju sniegt ekosistēmas pakalpojumus, piemēram, absorbēt CO₂ un ražot skābekli; tā kā klimata mehānismi ir atkarīgi no okeāna un jūras ekosistēmu veselības, ko pašlaik ietekmē globālā sasilšana, piesārņojums, jūras biodaudzveidības pārmērīga izmantošana, paskābināšanās, skābekļa līmeņa pazemināšanās un krasta erozija; tā kā *IPCC* atgādina, ka okeāns ir daļa no risinājuma, kā mazināt klimata pārmaiņu sekas un pielāgoties tām⁴⁶;
- BC. tā kā 80 % no jūras piedrozējuma ir sauszemes atkritumi un mūsu okeānos uzkrājušās 150 tonnas plastmasas⁴⁷; tā kā 80 % komunālo notekūdeņu tiek novadīti jūrā; tā kā okeāna virspusē peldošo atkritumu kumulatīvā masa ir tikai 1 % no okeānā izgāztās plastmasas⁴⁸;
- BD. tā kā zilā ekonomika sniedz iespēju ilgtspējīgi attīstīt jūras un piekrastes aktivitātes;
- BE. tā kā iedzīvotāji, pašvaldības, apvienības, uzņēmumi, izglītības iestādes un visas pārējās sabiedrības ieinteresētās personas būtu jānodrošina veidot kopīgas iniciatīvas par biodaudzveidības aizsardzību un atjaunošanu;
- BF. tā kā stratēģijas sekmīgai īstenošanai ir vajadzīga efektīva sadarbība ES un dalībvalstu līmenī, iesaistot visas ieinteresētās personas,

Pašreizējais biodaudzveidības stāvoklis

1. atzinīgi vērtē jauno ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un tās mērķu

⁴³ *IPBES* Globālā novērtējuma ziņojuma par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem kopsavilkums politikas veidotājiem.

⁴⁴ *IPBES*, Globālais novērtējuma ziņojums par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem un 5. Globālais biodaudzveidības pārskats.

⁴⁵ EVA 2020. gada 25. jūnija ziņojums “Jūras vēstis II: kuģošana uz tīrām, veselīgām un produktīvām jūrām, īstenojot ekosistēmisku pieeju”.

⁴⁶ *IPCC* 2019. gada 24. septembra īpašais ziņojums par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos. Komisijas Vides ģenerāldirektorāts, 10. deskriptors: jūras piedrozējums.

⁴⁸ *Ibid.*

vērienīgumu;

2. turklāt atzinīgi vērtē pamatmērķi, proti, gādāt, lai līdz 2050. gadam būtu atjaunotas, izturētspējīgas un pienācīgi aizsargātas visas pasaules ekosistēmas; uzsver, ka būtu jādara viss iespējamais, lai šo mērķi sasniegtu pēc iespējas drīzāk;
3. uzskata, ka stratēģijas īstenošanā jānodrošina saskaņotība ar citām Eiropas zaļā kursa stratēģijām, piemēram, stratēģiju “No lauka līdz galdam”; atzīst, cik būtiskas ir trīs ilgtspējīgas attīstības dimensijas: vide, ekonomika un sociālā joma; atgādina, ka vides dimensija, tostarp biodaudzveidība un ekosistēmu saglabāšana, ir pamatā abām pārējām dimensijām un veido fundamentālu pamatu ilgtspējīgai attīstībai un IAM sasniegšanai;
4. atgādina, ka Eiropas Savienības jaunajās stratēģijās, konkrēti Eiropas zaļā kursa pēcpasākumos, Biodaudzveidības stratēģijā un stratēģijā “No lauka līdz galdam”, steidzami jāstiprina jūras koncepcija;
5. aicina Komisiju katru tiesību akta priekšlikumu balstīt uz visaptverošu ietekmes novērtējumu, ņemot vērā individuālo un kumulatīvo ietekmi un gan darbības, gan bezdarbības izmaksas tūlītējas un ilgtermiņa ietekmes ziņā;
6. aicina Komisiju ietekmes novērtējumu veikšanas nolūkā vienīgo instrumentu, ko pašreiz izmanto vides aspektu novērtēšanai, papildināt ar instrumentiem, ar kuriem izvērtē ietekmi, kas saistīta ar biodaudzveidību, resursu izmantošanu un piesārņojumu;
7. atgādina par *IPBES* 2019. gada ziņojuma secinājumiem, saskaņā ar kuriem dabas resursi samazinās cilvēces vēsturē vēl nepieredzētā tempā un no aplēstajiem kopumā astoņiem miljoniem sugu aptuveni vienam miljonom sugu draud izzušana;
8. atzīmē, ka šī ir trešā biodaudzveidības stratēģija, ar ko cenšas apturēt ES biodaudzveidības zudumu; tomēr pauž nožēlu, ka biodaudzveidība ES joprojām samazinās; pauž dziļu nožēlu, ka ES nav sasniegusi nedz Biodaudzveidības stratēģijas 2020. gadam mērķus, nedz globālos Aiči mērķus biodaudzveidības jomā;
9. uzsver, ka ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam pilnā mērā ir jāizpilda tajā izklāstītie mērķuzdevumi; mudina Komisiju un dalībvalstis apņemties veikt būtiskus un papildu pasākumus biodaudzveidības saglabāšanai un atjaunošanai, lai pilnībā sasniegtu jaunus mērķus, kuriem jābūt skaidri definētiem un izmērāmiem;
10. uzsver, ka Covid-19 pandēmija vēlreiz parādījusi, cik būtiski ir politikas veidošanā holistiski piemērot principu “Viena veselība”, un ir skaidri redzams, ka cilvēka veselība, dzīvnieki un vide ir savstarpēji saistīti un ka visā sabiedrībā steidzami vajadzīgas transformatīvas pārmaiņas; uzsver Komisijas svarīgo lomu, kāda tai ir pieejas “Viena veselība” koordinēšanā un atbalstīšanā Eiropas Savienībā un šīs pieejas popularizēšanā visos starptautiskajos forumos; prasa atkārtoti izvērtēt pašreizējās ES rīcībpolitikas un tās steidzami un pilnībā saskaņot ar veicamajām pārmaiņām;
11. atzīmē, ka pandēmiju pamatcēloņi ir tās pašas globālās vides pārmaiņas, kuras veicina biodaudzveidības zudumu un klimata pārmaiņas⁴⁹, tādās kā zemes izmantojuma maiņa

⁴⁹ EVA ziņojums “Dabas stāvoklis ES – saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto

un gan likumīga, gan nelikumīga tirdzniecība ar dzīvo dabu un patēriņš; norāda, ka pandēmiju risku var ievērojami samazināt, ja ierobežo cilvēka darbības, kuras veicina biodaudzveidības zudumu, un atzīmē, ka aplēstās pandēmiju riska mazināšanas izmaksas ir 100 reizes zemākas nekā izmaksas saistībā ar reaģēšanu uz pandēmijām⁵⁰;

12. mudina dalībvalstis un Komisiju pilnībā ņemt vērā zinātniskos pierādījumus, ziņojumus un ieteikumus par zoonozēm un pandēmijām, tostarp IPBES darbsemināra ziņojumu par biodaudzveidības zudumu un pandēmijām⁵¹, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 6. jūlija ziņojumu “Nākamās pandēmijas novēršana — zoonozes un kā pārraut pārnese ķēdi”⁵², kā arī Pasaules Veselības organizācijas (PVO), FAO un Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) 2010. gada aprīļa trīspusējo koncepcijas dokumentu par kopīgu atbildību un globālo centienu koordinēšanu nolūkā risināt veselības apdraudējumus dzīvnieku, cilvēka un ekosistēmu saskarnes partnerības ietvaros, lai apkarotu apdraudējumus cilvēka, dzīvnieku un vides veselībai⁵³;
13. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas veselības savienības⁵⁴ ietvaros ir paredzēts stiprināt ES rīcību pret pandēmijām un citiem veselības apdraudējumiem, tostarp izstrādāt ES veselības krīzes un pandēmijas plānu, kā paredzēts jaunajā Komisijas priekšlikumā par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem⁵⁵, kam būtu jāietver zoonozes izraisītas pandēmijas;

Aizsardzība a un atjaunošana

14. stingri atbalsta ES izvirzītos mērķus, proti, aizsargāt vismaz 30 % ES jūras un sauszemes teritoriju, aptverot daudzveidīgas ekosistēmas, piemēram, mežu, mitrāju, kūdrāju, zālāju un piekrastes ekosistēmas, un stingri aizsargāt vismaz 10 % ES jūras un sauszemes teritoriju, tostarp visus atlikušos pirmatnējos un senos mežus un citas oglekļbagātas ekosistēmas; uzsver, ka šiem mērķiem jābūt saistošiem un dalībvalstīm tie jāsteno valsts līmenī sadarbībā ar reģionālajām un vietējām iestādēm un saskaņā ar zinātniski pamatotiem kritērijiem un biodaudzveidības vajadzībām, ņemot vērā dabas teritoriju lieluma un īpatsvara atšķirības katrā dalībvalstī un reģionālos un vietējos apstākļos;
15. uzsver, ka šīs aizsargājamās teritorijas jāiekļauj ekoloģiski konsekventā un reprezentatīvā tīklā, kura pamatā būtu tagadējās aizsargājamās teritorijas; uzsver, ka papildus aizsargājamo teritoriju skaita palielināšanai jānodrošina aizsargājamo teritoriju kvalitāte, tostarp piešķirot pietiekamu finansējumu un īstenojot skaidrus un efektīvus saglabāšanas plānus, nodrošinot pienācīgu apsaimniekošanu, monitoringu un kontroli

ziņojumu rezultāti”.

⁵⁰ IPBES 2020. gada 29. oktobra darbsemināra ziņojums par biodaudzveidību un pandēmijām.

⁵¹ *Ibid.*

⁵² Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 6. jūlija ziņojums “Nākamās pandēmijas novēršana — zoonozes un kā pārraut pārnese ķēdi”.

⁵³ FAO, OIE un PVO 2010. gada aprīļa trīspusējais koncepcijas dokuments par kopīgu atbildību un globālo centienu koordinēšanu nolūkā risināt veselības apdraudējumus dzīvnieku, cilvēka un ekosistēmu saskarnē.

⁵⁴ Komisijas 2020. gada 11. novembra paziņojums “Eiropas veselības savienības veidošana — ES noturības pastiprināšana pret pārrobežu veselības apdraudējumiem” (COM(2020)0724).

⁵⁵ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai (2020. gada 11. novembris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (COM(2020)0727).

un efektīvi izpildot attiecīgos tiesību aktus;

16. atgādina, ka saskaņā ar *IUCN* starptautiskajiem ieteikumiem visu veidu aizsargājamās teritorijās būtu jāaizliedz videi kaitīgas rūpnieciskās darbības un infrastruktūras attīstība⁵⁶;
17. uzsver, ka stingras aizsardzības vajadzībām ir jāizstrādā skaidra definīcija; aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm precizēt, kādas cilvēka darbības varētu uzskatīt par tādām, kuras atļautas saskaņā ar stingru aizsardzības statusu, ja šīs darbības būtībā neskar dabiskos procesus un ir saderīgas ar teritoriju ekoloģiskajām prasībām, pamatojoties uz katra atsevišķā gadījuma novērtējumu, kas balstīts uz labākajām pieejamajām zinātnes atziņām;
18. uzsver — lai izpildītu Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, būs jānovērš arī pārējo ES jūras un sauszemes teritoriju degradācija; prasa paredzēt īpašus pasākumus, ar ko risinātu biodaudzveidības zudumu ārpus aizsargājamām teritorijām; atzīmē, ka ar dabas un ekosistēmu atjaunošanu aizsargājamās teritorijās nevar kompensēt pastāvīgu biodaudzveidības zudumu un ekosistēmu degradāciju parējās teritorijās;
19. uzsver, cik būtiski ir saglabāšanas un atjaunošanas centienos ir iekļaut aizjūras zemes un teritorijas;
20. uzskata, ka ir svarīgi ņemt vērā bioģeogrāfiskos reģionus un attiecībā uz aizsargājamām teritorijām pieņemt valdības līmeņa pieeju, ar ko dalībvalstis aizsargājamo teritoriju noteikšanas kontekstā izvērtētu, vai ir vajadzīgs finansiāls atbalsts un kompensācijas pasākumi; uzsver, ka ir jāiesaista visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp zemes īpašnieki;
21. atgādina, ka ES ir pasaulē lielākais koordinēts aizsargājamo teritoriju tīkls;
22. atzīmē apņemšanos nodrošināt, lai līdz 2030. gadam nepasliktinātos nevienas aizsargājamās dzīvotnes un sugas saglabāšanas tendences un labvēlīgais stāvoklis, un panākt, ka dalībvalstu līmenī šajā kategorijā ir vismaz 30 % sugu un dzīvotņu, kuru stāvoklis pašlaik nav labvēlīgs, vai vismaz notiek stingra virzība uz šādu stāvokli; tomēr uzskata, ka pēc iespējas drīzāk būtu jāpanāk labvēlīgs aizsardzības statuss visām aizsargājamām sugām un dzīvotnēm, kuras ietilpst Putnu direktīvā⁵⁷ un Dzīvotņu direktīvā⁵⁸; uzsver, ka jau tagad spēkā ir pienākums nodrošināt, lai sugu stāvoklis nepasliktinātos; aicina Komisiju kopīgi ar EVA izstrādāt skaidru pamatscenāriju, nodrošināt saskaņotu un regulāru ziņošanu un novērst nepilnības pašreizējā tendenču aplēšanas metodikā;
23. aicina dalībvalstis uzlabot *Natura 2000* tīkla monitoringa sistēmu kvalitāti un pilnīgumu, tostarp attiecībā uz pārvaldības efektivitātes uzraudzību; uzsver, cik nozīmīgi ir specializētu pārvaldības struktūru un teritorijas pārvaldības plāni; uzsver, ka

⁵⁶ *IUCN* 2016. gada 10. septembra ieteikums “Aizsargājamas teritorijas un citas biodaudzveidībai svarīgas teritorijas saistībā ar videi kaitīgām rūpnieciskām darbībām un infrastruktūras attīstību”.

⁵⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

⁵⁸ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

saskaņā ar EVA brīfingu⁵⁹ apsaimniekotāji nepietiekami pārzina un izprot esošos pārvaldības efektivitātes standartus; aicina Komisiju un dalībvalstis mērķētāk veidot spējas un sniegt labākus norādījumus par pārvaldības efektivitāti saistībā ar *Natura 2000* pārvaldības novērtēšanu un uzlabošanu, tostarp izmantojot globālus standartus, ar ko novērtēt aizsargājamo teritoriju pārvaldības efektivitāti (*PAME*), piemēram, *IUCN* aizsargājamo teritoriju un liegumu zaļo sarakstu; turklāt aicina Komisiju attiecībā uz *Natura 2000* atjaunināt adaptīvās pārvaldības vadlīnijas, kurās ņemta vērā klimata pārmaiņu iespējamā ietekme uz sugām un ekosistēmām;

24. aicina dalībvalstis aizsargāt savvaļas sugu ģenētisko daudzveidību, veicot atbilstīgus saglabāšanas pasākumus;
25. pauž nožēlu, ka ES dalībvalstis vēl nav sasniegušas 2020. gada mērķi, proti, jūras ūdeņu labu vides stāvokli, kā norādīts Jūras stratēģijas pamatdirektīvā; aicina Komisiju stiprināt AJT tīklu, veicot pasākumus tādās jomās kā savienojamības uzlabošana, labāka pārvaldība, precīzāka teritoriālā plānošana un sistemātiski novērtējumi un izpilde;
26. pauž bažas par saldūdens ekosistēmu un sugu stāvokli; atzīmē, ka globālā mērogā laikā no 1970. līdz 2016. gadam stāvokļa pasliktināšanās Eiropā bijusi visnopietnākā, proti, 93 % apmērā⁶⁰;
27. uzsver, ka lielākā daļa no sauszemes biodaudzveidības sastopama mežu teritorijās; atzīmē, ka atsevišķās meža platībās nelieli aizsardzības statusa uzlabojumu ir panākti⁶¹, taču ES dabas tiesību aktos iekļauto meža dzīvotņu un sugu aizsardzības statuss neuzrāda nekādus būtiskus uzlabojumus⁶²; uzsver, ka laikposmā no 2011. līdz 2020. gadam aizsardzības statuss gandrīz trešajā daļā ES mežu tika novērtēts kā slikts (31 %) un vairāk nekā pusei mežu šis statuss tika novērtēts kā neapmierinošs (54 %)⁶³;
28. uzsver Eiropas mežu slikto stāvokli; uzsver, ka dažos bioģeogrāfiskajos reģionos tikai 5 % no I pielikumā minētajām meža dzīvotnēm ir labs aizsardzības statuss⁶⁴; uzsver — Bioloģiskās daudzveidības stratēģija paredz, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai netiktu pasliktinātas visu aizsargājamo biotopu un sugu saglabāšanās tendences un statuss; atzīmē, ka lielākajā daļā bioģeogrāfisko reģionu, kuriem jau ir nelabvēlīgs aizsardzības statuss, būtiskā apmērā turpinās mežu ekosistēmu degradācija⁶⁵;
29. ar bažām atzīmē, ka saskaņā ar paziņotajiem datiem meža sugu un dzīvotņu zudums ir ievērojams; atgādina, ka Eiropā izzudušas piecas savvaļas meža koku sugas, 42 meža koku sugas vērtējamas kā sevišķi apdraudētas un 107 meža koku sugas — kā apdraudētas;

⁵⁹ EVA brīfings “Pārvaldības efektivitāte ES aizsargājamo teritoriju *Natura 2000* tīklā”.

⁶⁰ Pasaules Zivju migrācijas fonda 2020. gada 28. jūlija brīdinošais paziņojums preseī “Masīvs migrējošo saldūdens zivju populāciju samazinājums var apdraudēt iztikas līdzekļus miljoniem cilvēku”.

⁶¹ Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

⁶² Komisijas 2015. gada 2. oktobra ziņojums “Starpposma pārskats par ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju līdz 2020. gadam” (COM(2015)0478).

⁶³ Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

⁶⁴ Saskaņā ar datiem (2019. gads), kas par 2013.–2018. gadu paziņoti atbilstīgi Dzīvotņu direktīvas 17. pantam, boreālajā bioģeogrāfiskajā reģionā labvēlīga statusa īpatsvars ir 4,84 % un Atlantijas reģionā — 4,94 %.

⁶⁵ Dati (2019. gads) par 2013.–2018. gada periodu paziņoti atbilstīgi Dzīvotņu direktīvas 17. pantam.

30. uzskata, ka ir svarīgi, lai nekavējoties tiktu nodrošināta visu atlikušo pirmatnējo un seno mežu stingra aizsardzība; uzsver, ka proaktīva apmežošana, kas ļauj dabiskiem mežiem novecot, ir būtiska, lai palielinātos seno mežu platība; atzinīgi vērtē pašreizējos līdzdalīgos procesus, kuros notiek pirmatnējo un seno mežu definēšana, kartēšana un monitorings;
31. aicina dalībvalstis uzlabot valsts tiesību aktus, stiprinot aizsardzību pret nelikumīgu mežizstrādi; aicina Komisiju un dalībvalstis saskaņot esošos datus, savākt trūkstošos datus par pirmatnējo un seno mežu atrašanās vietām, izveidot visu to teritoriju datubāzi, kuras, retrospektīvi raugoties, 2020. gadā varēja ietilpt seno un pirmatnējo mežu kategorijā, un visās attiecīgajās teritorijās noteikt mežizstrādes pagaidu moratoriju, lai novērstu mežu tīšu iznīcināšanu un apstiprinātajām teritorijām nekavējoties un ar likuma spēku nodrošinātu lieguma statusu;
32. ļoti atzinīgi vērtē apņemšanos izstrādāt priekšlikumu tiesību aktam par ES dabas atjaunošanas plānu, kas ietvertu saistošus atjaunošanas mērķrādītājus, un atkārtoti prasa noteikt atjaunošanas mērķrādītāju vismaz 30 % ES sauszemes un jūras teritoriju⁶⁶, kas katrai dalībvalstij pilnībā būtu jāīsteno visā savā teritorijā, gan aizsargājamās teritorijās, gan ārpus tām, balstoties uz biodaudzveidības un ekosistēmas vajadzībām un ņemot vērā attiecīgās valsts konkrētās īpatnības; uzsver, ka atjaunošanas mērķrādītāji jābalsta uz spēkā esošajiem ES tiesību aktiem un ka ar atjaunošanas centieniem pēc iespējas jāatbalsta dabiskā atjaunošanās;
33. uzskata, ka papildus vispārējam atjaunošanas mērķrādītājam tiesību akta priekšlikumā par ES dabas atjaunošanas plānu būtu jāiekļauj konkrēti mērķrādītāji attiecībā uz ekosistēmām, dzīvotnēm un sugām ES un dalībvalstu līmenī, kuriem pamatā būtu dalībvalstu ekosistēmu izvērtējums, īpašu uzsvaru liekot uz divējāda pielietojuma ekosistēmām nolūkā atjaunot biodaudzveidību, mazināt klimata pārmaiņas un tām pielāgoties; uzsver, ka instrumentā būtu jāiekļauj meži, zālāji, mitrāji, kūdrāji, apputeksnētājkuķi, brīvteces upes, piekrastes teritorijas un jūras ekosistēmas; uzsver, ka pēc atjaunošanas jāraugās, lai nenotiktu ekosistēmu degradācija; uzskata, ka progress atjaunošanas mērķu sasniegšanā regulāri jāizvērtē gan dalībvalstu, gan ES līmenī, tostarp izmantojot starpposma mērķus 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanai;
34. uzsver, ka būtu jāizstrādā iedarbīgi stimuli un līdzdalīgi procesi, ar ko palielināt apņemšanos atjaunot biodaudzveidību;
35. stingri uzsver, cik būtiski ir ES dabas atjaunošanas mērķrādītājus pilnībā integrēt citās saistītās rīcībpolitikās un stratēģijās; atkārtoti aicina noteikt saistošus mežu atjaunošanas mērķrādītājus⁶⁷, kas ietvertu plašāku savienotības atjaunošanu starp mežiem; prasa dabas atjaunošanas plānā iekļaut ES brīvteces upju atjaunošanu vismaz 25 000 km garumā, likvidējot barjeras un atjaunojot palienes;
36. pauž dziļu nožēlu, ka samazinājies apputeksnētājkuķu skaits, kas ir viens no galvenajiem vides veselības rādītājiem; uzsver, ka šāda samazināšanās nozīmē ne tikai biodaudzveidības zudumu, bet arī apdraud iespējas nodrošināt pārtiku; atkārtoti pauž

⁶⁶ 2020. gada 16. janvāra rezolūcija par Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sanāksmi (COP15).

⁶⁷ Eiropas Parlamenta rezolūcija par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā.

nostāju, kas iekļauta 2019. gada 18. decembra rezolūcijā par ES apputeksnētāju iniciatīvu, un prasa nekavējoties pārskatīt šo iniciatīvu; uzsver, ka pārskatītajā iniciatīvā būtu jāiekļauj jauna ES mēroga apputeksnētājkuķu monitoringa sistēma ar stingriem pasākumiem, skaidri noteiktiem mērķiem un rādītājiem, tostarp ietekmes rādītājiem, un nepieciešamo spēju veidošanu;

37. atgādina par savu 2019. gada 23. oktobrī pausto iebildumu par augu aizsardzības līdzekļu ietekmes uz medus bitēm novērtējumu⁶⁸ un pauž nožēlu, ka dalībvalstis nav oficiāli pieņēmušas *EFSA* pamatnostādņu dokumentu par bitēm; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka *EFSA* pamatnostādņu dokumenta un turpmāko īstenošanas aktu pārskatīšana nodrošina vismaz tādu pašu aizsardzības līmeni kā 2013. gadā, pievēršoties tādām problēmām kā akūtā un hroniskā toksicitāte un kāpuru toksicitāte un ietverot arī savvaļas apputeksnētājkuķus; uzsver, ka pārskatīšanas procesā ir vajadzīga lielāka pārredzamība; atzīmē, ka *EFSA* izstrādā pati savu modelēšanas sistēmu — *ApisRAM*, kura, šķiet, būs atbilstīgāka medus bišu bioloģijai nekā *BeeHAVE* un nebūs tik ļoti pakļauta interešu konfliktiem;
38. uzsver, cik būtiski ir lauksaimniecības teritorijās saglabāt ļoti daudzveidīgu ainavu, tā veicinot biodaudzveidību un apputeksnētājkuķu aizsardzību un atjaunošanu, kā arī uzver biškopju lomu; uzsver, ka sasniegt šos mērķus var palīdzēt arī zaļo zonu paplašināšana pilsētu teritorijās; aicina dalībvalstis savos stratēģisko plānu projektos iekļaut pasākumus, kas mērķēti uz dažādām apputeksnētājkuķu grupām;

Biodaudzveidības zuduma cēloņi

39. uzsver, ka Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam darbībās pienācīgi jārisina visi pieci galvenie tiešie dabas pārmaiņu cēloņi: zemes un jūras izmantošanas maiņa, tieša organismu izmantošana, klimata pārmaiņas, piesārņojums un invazīvas svešzemju sugas; uzsver, ka jāpievēršas arī pārmaiņu pamata un netiešiem cēloņiem, tādiem kā neilgtspējīgi ražošanas un patēriņa modeļi, populācijas dinamika, tirdzniecība, tehnoloģiskās inovācijas un pārvaldības modeļi;

Zemes un jūras izmantošanas maiņa

40. uzsver, ka augsnes biodaudzveidība nodrošina būtiskus ekosistēmu pakalpojumus un mazina klimata pārmaiņas, un līdz ar to biodaudzveidība ir viena no svarīgākajām sauszemes oglekļa piesaistītājsistēmām; ar bažām atzīmē, ka aizvien straujāk notiek augsnes degradācija un ka šajā jomā nav konkrētu ES tiesību aktu; konstatē, ka dažādos tiesību aktos ir iekļauti atsevišķi noteikumi, ar ko netieši sekmē augsnes aizsardzību, taču uzskata, ka šo noteikumu dēļ aizsardzība ir tikai daļēja un stipri sadrumstalota pārvaldība ES līmenī; tāpēc aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu tiesību aktam, ar ko, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu, izveidotu kopēju sistēmu augsnes aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai, kā arī šo aizsardzību efektīvi integrētu visās attiecīgajās ES rīcībpolitikās;
41. uzsver — ar kopējo augsnes sistēmu būtu jānovērš visi galvenie augsnes apdraudējumi,

⁶⁸ Eiropas Parlamenta 2019. gada 23. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas regulai, ar ko attiecībā uz novērtējumu par augu aizsardzības līdzekļu ietekmi uz medus bitēm groza Regulu (ES) Nr. 546/2011 (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0041).

tostarp augsnes biodaudzveidības zudums, augsnes organisko vielu zudums, piesārņojums, salinizācija, paskābināšanās, pārtuksnešošanās, erozija un augsnes noslēgšana; uzsver, ka jāparedz kopīgas definīcijas, skaidri mērķrādītāji un uzraudzības sistēma; atbalsta arī konkrēta dekontaminācijas mērķrādītāja noteikšanu;

42. uzsver, ka veselīgai augsnei, tostarp auglībai un struktūrai, ir izšķirīga nozīme lauksaimniecības nozarē; norāda uz negatīvo ietekmi, ko uz augsni cita starpā atstāj neilgtspējīga lauksaimniecības un mežsaimniecības prakse, zemes izmantošanas maiņa, būvniecības darbības, augsnes noslēgšana un rūpnieciskās emisijas; uzsver, ka jāievieš mežizstrādes un lauksaimniecības metodes, kas ir mazāk kaitīgas augsnei;
43. aicina Komisiju pārskatīt Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām un Direktīvu 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu, lai labāk ņemtu vērā, kā rūpnieciskās un ieguves darbības ietekmē augsnes degradāciju; atgādina par savu prasību noteikt mērķrādītāju augsnes reģenerācijai pēc kalnrūpniecības darbībām⁶⁹;
44. mudina dalībvalstis, ievērojot piesardzības principu un preventīvas darbības principu un ņemot vērā riskus un nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu, vidi un biodaudzveidību, kas saistīta ar hidropārrāvumu izmantošanu netradicionālu ogļūdeņražu ieguvē, neatļaut nekādas jaunas hidropārrāvumu darbības ES un apturēt visas jau sāktās šāda veida darbības;
45. atgādina, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par cīņu pret pārtuksnešošanu (*UNCCD*) ietvaros ES ir apņēmusies līdz 2030. gadam panākt zemes degradācijas neitralitāti⁷⁰, taču šķiet, ka šis mērķis netiks sasniegts, kā tas secināts Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā⁷¹; pauž nožēlu, ka, neraugoties uz pārtuksnešošanās radītajiem draudiem biodaudzveidībai, augsnes auglībai, zemes dabiskajai noturībai, pārtikas ražošanai un ūdens kvalitātei, un lai gan 13 dalībvalstis *UNCCD* ietvaros ir norādījušas, ka tās cieš no pārtuksnešošanās, Komisija nav šo problēmu efektīvi risinājusi; tādēļ aicina Komisiju izvirzīt vērienīgākus mērķus un nekavējoties iesniegt ES līmeņa stratēģiju par pārtuksnešošanu un zemes degradāciju;
46. atzīmē, ka ES urbanizācijas un atpūtas darbības rada 13 % no kopējā zināmā spiediena uz dabu un 48 % no kopējā spiediena uz jūru⁷²; uzsver, ka zaļās pilsētu teritorijas un zaļā infrastruktūra var nodrošināt ekosistēmu pakalpojumus, lai atbalstītu biodaudzveidību un veicinātu iedzīvotāju fizisko un garīgo labbūtību;
47. atbalsta Komisijas nodomu izveidot ES platformu pilsētu zaļināšanai; aicina Komisiju izvirzīt konkrētus vērienīgus un saistošus mērķus tādās jomās kā pilsētu biodaudzveidība, dabā balstīti risinājumi un ekosistēmās balstītas pieejas, kā arī zaļā infrastruktūra, kas dotu labumu gan cilvēkiem, gan dzīvajai dabai un palīdzētu sasniegt

⁶⁹ Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. februāra rezolūcija par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu (Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0040).

⁷⁰ *UNCCD* puses zemes degradācijas neitralitāti ir definējušas šādi: stāvoklis, kurā konkrētā laikā, teritorijā un ekosistēmā saglabājas stabils vai palielinās zemes resursu daudzums un kvalitāte, kas vajadzīga, lai nodrošinātu ekosistēmas funkcijas un pakalpojumus un sekmētu pārtikas nodrošinājumu.

⁷¹ Revīzijas palātas 2018. gada 18. decembra īpašais ziņojums "Cīņa pret pārtuksnešošanu Eiropas Savienībā: pieaugošs apdraudējums, tāpēc jārikojas aktīvāk."

⁷² Dabas stāvoklis ES —saskaņā ar dabas aizsardzības direktīvām 2013.–2018. gadā sniegto ziņojumu rezultāti.

vispārējos biodaudzveidības mērķus; uzsver, ka ir jāparedz tādi pasākumi kā minimālais zaļo jumtu īpatsvars jaunām ēkām, atbalsts pilsētu lauksaimniecībai, tostarp augļu koku izmantošana, attiecīgā gadījumā nodrošinot, ka netiek izmantoti ķīmiskie pesticīdi, un mēslošanas līdzekļu izmantošanas samazināšana ES pilsētu zaļajās zonās un zaļo zonu skaita palielināšana atkarībā no iedzīvotāju skaita, vienlaikus risinot nevienlīdzīgo piekļuvi zaļajām zonām; turklāt aicina Komisiju un dalībvalstis paplašināt sauszemes un ūdens ekoloģiskos koridorus pilsētās, tostarp attīstot Eiropas zaļās infrastruktūras tīklu (*TEN-G*), kas būtu savienots ar Eiropas dabas tīklu (*TEN-N*);

Tiešā organismu izmantošana

48. pauž atbalstu 2030. gada mērķrādītājiem, proti, panākt, ka vismaz 25 % lauksaimniecības zemes tiek apsaimniekoti ar bioloģiskām metodēm, un šis mērķrādītājs būtu jāpaplašina vidējā termiņā un ilgtermiņā; turklāt ļoti atzinīgi vērtē izvirzīto mērķi, saskaņā ar kuru jāpanāk, ka vismaz 10 % lauksaimniecības zemes aizņem daudzveidīgi ainavas elementi, un šis mērķis būtu jāīsteno atbilstošā līmenī, lai nodrošinātu dzīvotņu ekoloģisko savienotību ar lauksaimniecības ainavām un starp tām; uzsver, ka abi mērķi būtu jāiekļauj ES tiesību aktos un jāīsteno katrai dalībvalstij, tostarp kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) stratēģisko plānu ietvaros;
49. ar lielām bažām atzīmē, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu par lauksaimniecības zemes biodaudzveidību ES lauksaimniecības zemē sugu skaits un daudzveidība pastāvīgi samazinās; pauž nožēlu, ka ES Biodaudzveidības stratēģijā 2020. gadam netika nosprausti izmērāmi lauksaimniecības mērķi, un līdz ar to tika apgrūtināta snieguma izvērtēšana; atgādina, ka biodaudzveidībai piešķirto KLP izdevumu izsekošana nav bijusi uzticama un ka trūkst koordinācijas starp ES rīcībpolitikām un stratēģijām, kā rezultātā veiktie pasākumi nerisina ģenētiskās daudzveidības zuduma problēmu⁷³; aicina Komisiju ievērot Revīzijas palātas ieteikumus par biodaudzveidību lauksaimniecības zemē un gūto pieredzi izmantot Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam⁷⁴;
50. uzskata, ka ES lauksaimniecība obligāti ir jāpārveido, lai to padarītu ilgtspējīgu un nodrošinātu augstus dzīvnieku labturības standartus saskaņā ar ekoloģisko un klimatisko pārkārtošanos, turklāt jāsamazina fosilo un ķīmisko resursu un antibiotiku izmantošana; uzsver, ka lauksaimniecībai būtu jāpalīdz aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību;
51. uzskata, ka, ņemot vērā iespējamo sociālekonomisko ietekmi, lauksaimniekiem obligāti jāsaņem atbalsts, tostarp ekonomiskais atbalsts, un apmācība saistībā ar pārkārtošanos uz ilgtspējīgām lauksaimniecības sistēmām, lai veicinātu agroekoloģisku un cita veida inovatīvu un ilgtspējīgu praksi; tādēļ uzsver, cik būtiski ir nodrošināt precīzi definētu un pietiekamu finansiālo atbalstu, tostarp saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, lai palīdzētu sasniegt šos mērķus, un šajā sakarībā aicina dalībvalstis izmantot KLP stratēģiskos plānus un to zaļās komponentes, vienlaikus izstrādājot visām pusēm izdevīgus risinājumus biodaudzveidības aizsardzībai;
52. aicina Komisiju izstrādāt stratēģiju, ar ko ierosināto mērķu sasniegšanā atbalstītu

⁷³ Revīzijas palātas 2020. gada 5. jūnija īpašais ziņojums "Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos".

⁷⁴ *Idem*.

vietējas vērtību ķēdes, un uzsver, ka mazajiem lauksaimniecības uzņēmumiem vajadzīgs īpašs atbalsts, kas veicinātu stratēģijas īstenošanu;

53. atzinīgi vērtē bioloģiskās lauksaimniecības atzīšanu par vienu no spēcīgajiem elementiem ES virzībā uz ilgtspējīgākām pārtikas sistēmām, jo īpaši saistībā ar biodaudzveidības problēmām un publiskās politikas mērķu sasniegšanu tādās jomās kā ekonomikas attīstība, nodarbinātība laukos, vides aizsardzība un klimatrīcība; uzsver Eiropas bioloģiskās lauksaimniecības rīcības plāna nozīmi bioloģiskās lauksaimniecības paplašināšanā;
54. uzsver, ka bioloģiskās pārtikas ražošanas attīstība jāpapildina ar tirgus virzītiem un piegādes ķēdi attīstošiem risinājumiem un pasākumiem, kas stimulē pieprasījumu pēc bioloģiskās pārtikas, tostarp izmantojot publisko iepirkumu un plašu veicināšanas pasākumu klāstu, pētniecību, inovāciju, apmācību un zinātniskās informācijas nodošanu, lai atbalstītu bioloģisko produktu tirgus stabilitāti un taisnīgu atalgojumu lauksaimniekiem un veicinātu pasākumus, kas atbalsta jaunos bioloģiskos lauksaimniekus; uzsver, ka ir jāattīsta visa bioloģiskās pārtikas ķēde, lai radītu iespēju vietējā līmenī apstrādāt un izplatīt ES bioloģisko produkciju;
55. atzīmē, ka dalībvalstis Savienības mērķrādītāju sasniegšanā sniegs atšķirīgu ieguldījumu atkarībā no savas valsts bioloģiskās pārtikas ražošanas nozares attīstības, un tādēļ prasa noteikt nacionālos mērķrādītājus; uzsver, ka šie mērķrādītāji netiks sasniegti bez spēcīga finansiālā atbalsta, stingrām apmācības programmām un konsultāciju pakalpojumiem; aicina dalībvalstis attiecīgi izstrādāt savus KLP stratēģiskos plānus un aicina Komisiju pārliecināties, ka stratēģiskie plāni atbilst izvirzītajam uzdevumam;
56. atgādina, cik svarīgi ir veicināt kolektīvu pieeju un izmantot tās pastiprinošo efektu, lai veicinātu Biodaudzveidības stratēģijas darbības, un aicina Komisiju veicināt un atbalstīt apvienību uzņēmumus, piemēram, lauksaimniecības pārtikas kooperatīvus, kolektīvā biodaudzveidības aizsardzības pasākumu īstenošanā;
57. uzsver KLP būtisko lomu lauksaimniecības zemes biodaudzveidības aizsardzībā un veicināšanā kopā ar citām Eiropas zaļā kursa rīcībpolitikām; pauž nožēlu, ka KLP nav efektīvi apturējusi gadu desmitiem ilgstošo biodaudzveidības zudumu; atgādina, ka lauksaimniecības ražīgums un noturība ir atkarīga no biodaudzveidības, kas ir būtiski, lai ilgtermiņā garantētu mūsu pārtikas sistēmu un pārtikas nodrošinājuma ilgtspēju un noturību; uzskata, ka nelielās izmaiņas, kas ieviestas ar dažādajām KLP reformām, nav devušas spēcīgu signālu lauksaimniekiem mainīt savu praksi, un uzskata, ka nepieciešamas būtiskas izmaiņas, kam pamata būtu saistībā ar klimata un biodaudzveidības krīzi gūtā pieredze un prognozes;
58. atkārtoti norāda, ka KLP pilnībā ir jāatbilst ES vērēnīgajiem klimata un biodaudzveidības mērķiem; mudina Komisiju un dalībvalstis KLP stratēģiskos plānus izmantot, lai īstenotu Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam un stratēģijas “No lauka līdz galdam” mērķus, kas ietver biodaudzveidībai labvēlīgu un agroekoloģisku pieeju turpmāku integrēšanu, un mudina dalībvalstis, pieņemot nosacījumu standartus, noteikt ambiciozus pamatscenārijus ilgtspējas un biodaudzveidības jomā un nodrošināt pasākumu, jo īpaši ekoshēmu un agrovides un klimata pasākumu, vērēnīgumu un strauju izstrādi un ieviešanu; uzsver, ka atjaunošanai jāparedz pienācīgi finanšu resursi;

šajā ziņā aicina dalībvalstis balstīties uz Komisijas ieteikumiem;

59. aicina dalībvalstis izstrādāt nepieciešamos pasākumus saistībā ar ainavu daudzveidības elementiem, jo īpaši saskaņā ar saviem stratēģiskajiem KLP plāniem, izmantojot, piemēram, dzīvžogus vai buferjoslas, kuru mērķim vajadzētu būt arī ekoloģiskās savienotības veicināšanai starp dzīvotnēm un zaļo koridoru izveidei;
60. uzsver, ka ir jāstiprina KLP uzraudzības sistēma, tostarp izstrādājot uzticamākus rādītājus KLP ietekmes mērīšanai; aicina Komisiju pēc valsts stratēģisko plānu apstiprināšanas neatkarīgi izvērtēt šo plānu kopējo paredzamo ietekmi; aicina Komisiju gadījumos, kad šajā izvērtēšanā tiek uzskatīts, ka centieni sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus nav pietiekami, veikt atbilstošus pasākumus, piemēram, aicināt dalībvalstis starpposma pārskatīšanas ietvaros grozīt savus stratēģiskos plānus vai pārskatīt KLP stratēģisko plānu regulu;
61. uzsver, cik būtisks ir sabalansēts uzturs; norāda, ka cita starpā arī lopkopība var veicināt biodaudzveidības zudumu un klimata pārmaiņas; uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveicina veselīgs un ilgtspējīgs uzturs, tostarp augu izcelsmes uzturs un jo īpaši svaigu augļu un dārzeņu lietošana pārtikā, un līdz 2022. gadam būtu jāizvērtē arī subsīdijas, kas kaitē dzīvnieku labturībai, lai varētu tās pakāpeniski pārtraukt;
62. pauž nožēlu, ka lauksaimnieciskā ražošana un patēriņš aizvien vairāk tiek mērķēts uz ierobežotu lauksaimniecības kultūru skaitu un ierobežotu šķirņu un genotipu klāstu; uzsver, ka ģenētiskās daudzveidības sekmēšana un saglabāšana ar dabiskiem līdzekļiem ir izšķirīga, lai veicinātu lauksaimniecības ekosistēmu daudzveidību un saglabātu vietējos ģenētiskos resursus, jo īpaši kā risinājumu krātuvi, kas palīdzētu stāties pretī vides un klimata problēmām; uzsver, cik būtiski ir izmantot vietējās sugas un šķirnes, kas ir vispiemērotākās vietējām ekosistēmām;
63. aicina Komisiju izvērtēt, vai dabas kapitāla inventarizācija varētu ierobežot un racionalizēt ekosistēmu izmantošanu un ietekmējumu, tādējādi palīdzot apturēt biodaudzveidības zudumu un to pavērst pretējā virzienā; tomēr apšaubā iespēju precīzi izmērīt dabas vērtību kvantitatīvā izteiksmē un uzsver, ka daba ir vērtība pati par sevi; šajā sakarībā aicina Komisiju sniegt vairāk informācijas par iespējamo starptautisko dabas kapitāla inventarizācijas iniciatīvu;
64. aicina dalībvalstis saskaņā ar saviem KLP stratēģiskajiem plāniem izstrādāt vajadzīgos pasākumus, kuri veicinātu biodaudzveidības ziņā bagātas platības, tostarp ainavu elementus, ar mērķi ilgtermiņā vismaz 10 % zemes izveidot ļoti daudzveidīgas platības, kas bagātina biodaudzveidību, piemēram, dzīvžogus, buferjoslas, teritorijas, kurās neizmanto ķīmiskas vielas, un pagaidu papuves, kā arī paplašinātas lauksaimniecības zemes, kuras atvēlētas biodaudzveidībai, un aicina dalībvalstis, cik vien iespējams, veicināt dzīvotņu savienotību un zaļo koridoru izveidi, lai maksimāli palielinātu biodaudzveidības potenciālu;
65. atzīmē, ka kažokādu ražošana, kurā izmanto tūkstošos mērāmu nepieradinātu dzīvnieku skaitu ar līdzīgu genotipu, tos turot būros cieši blakus citu pie cita un pastāvīga stresa apstākļos, var būtiski apdraudēt dzīvnieku labturību un palielina to uzņēmību pret infekciju slimībām, tostarp zoonozēm, kā tas Covid-19 krīzē bija ar ūdelēm;

66. pauž nožēlu, ka nav īstenota ES apņemšanās līdz 2020. gadam pilnībā ievērot maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu (*MSY*), kas bija viens no galvenajiem kopējās zivsaimniecības politikas (*KZP*) mērķiem; uzsver, ka visas zivju populācijas būtu jāatjauno virs līmeņa, kas spēj nodrošināt *MSY*, vienlaikus ievērojot piesardzības principu un nodrošinot, ka populācijas vecuma un izmēra sadalījums ir tāds, kas apliecina zivju krājuma veselīgumu; aicina Komisiju un dalībvalstis apņemties pilnībā atjaunot jūras biotopus un zivju krājumus saskaņā ar *MSY*, šim nolūkam nekavējoties izmantojot ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībā, un šīs pieejas īstenošanā aicina uzlabot nemērķa sugu selektivitāti un izdzīvošanu un samazināt zvejniecības ietekmi uz jūras ekosistēmām, tostarp ierobežojot tādu praksi vai izmantošanas veidus, kas rada ir negatīvu ietekmi;
67. atgādina arī, ka saskaņā ar jauno Tehnisko pasākumu regulu⁷⁵ Komisijai bija jāiesniedz ziņojums Parlamentam un Padomei līdz 2020. gada 31. decembrim un ka Komisija drīkst ierosināt pasākumus tad, ja ir pierādījumi, ka nav sasniegti mērķi un mērķrādītāji;
68. aicina Komisiju risināt okeānu degradācijas, eutrofikācijas un paskābināšanās problēmu, iesniedzot vērienīgu rīcības plānu, ar ko aizsargātu jūras ekosistēmas un saglabātu zivju resursus; uzskata, ka būtu jāpieņem visi pasākumi, tostarp tiesību akti, ar ko samazinātu ekonomisko un citu darbību iespējamo negatīvo ietekmi uz jūras dzīvotnēm;
69. uzsver, cik būtiski ir izveidot zivju krājumu atjaunošanas apgabalus vai zonas, kurās zivju krājumi netiktu zvejoti, lai zivju populācijas varētu atjaunoties, ietverot zivju mazuļu un nārsta vietas; uzsver, cik būtiski ir aizliegt zveju un citas ieguves aktivitātes lieguma zonās;
70. stingri atbalsta izvirzīto mērķi, proti, nulles toleranci pret nelegālu, neregulētu un neregistrētu (*NNN*) zveju; norāda, ka *NNN* zveja ļoti negatīvi ietekmē krājumu stāvokli, jūras ekosistēmas, biodaudzveidību un *ES* zvejnieku konkurētspēju; prasa panākt lielāku saskaņotību starp *ES* tirdzniecības un zivsaimniecības politiku, lai nodrošinātu *NNN* zvejas efektīvu apkarošanu;
71. aicina Komisiju ar ekosistēmas pieeju vērsties pret visiem jūras biodaudzveidības zuduma cēloņiem, kurā ņemta vērā zvejas noslodze uz krājumiem, biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, kā arī citus faktorus, tāds kā piesārņojums, klimata pārmaiņas, kuģošana un piekrastes un krastam pietuvinātu teritoriju izmantošana, tostarp veicot visu zvejas un citu jūras darbību ietekmes uz ekosistēmām izvērtēšanu, un aicina šajā pieejā ņemt vērā ekosistēmu spēju dot ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un pielāgoties tām un mijiedarbību starp medijām sugām un plēsējiem;
72. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, ar ko veicinātu labāku zivju nozvejas, izkraušanas un kaušanas labturības metožu izstrādi un īstenošanu, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem;
73. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, lai zivkopības prakse būtu ilgtspējīga un balstīta uz augstu zivju labturības līmeni; uzskata, ka akvakultūras ražošanas pamatā vajadzētu būt ilgtspējīgām ražošanas metodēm, piemēram, ekstensīvām metodēm un aļģu, gliemeņu, dīķaudzēšanas sistēmu un lagūnas akvakultūras izmantošanai, kas var nodrošināt

⁷⁵ OV L 198, 25.7.2019., 105. lpp.

svarīgas ekosistēmas funkcijas un pakalpojumus, tostarp mitrāju dzīvotņu saglabāšanu, un samazināt spiedienu uz resursiem un biodaudzveidību, kā arī samazināt oglekļa emisijas un apgādāt ar pārtiku; pauž bažas, ka zivis tiek zvejotas vienīgi nolūkā tās izbarot plēsīgām zivaudzētavu zivju sugām, un uzskata, ka šāda zvejas prakse pakāpeniski būtu jāizbeidz un jāaizstāj ar ilgtspējīgām alternatīvām; uzsver, ka akvakultūras nozarē ieviestajām administratīvajām procedūrām jābūt skaidrām un pilnībā īstenojamām; aicina Komisiju vajadzības gadījumā atjaunināt norādījumus par akvakultūru un *Natura 2000* teritorijām;

74. ar bažām atzīmē, ka ES piekrastes ūdeņos turpinās jūras gultnes plaša fiziska bojāšana, it sevišķi grunts tralēšanas dēļ⁷⁶, attiecībā uz ko *FAO* ir konstatējusi, ka ikgadējo izmetumu apjomu no visiem zvejas rīku veidiem visvairāk veicina grunts tralēšana, kurai atkarībā no zvejniecības un zvejas apgabala īpatnībām ir ļoti nelabvēlīga ietekme uz jūras gultni⁷⁷; atgādina, ka grunts traļi ir viens no Eiropā visbiežāk lietotajiem zvejas rīku veidiem⁷⁸; atgādina spēkā esošo prasību pārtraukt zveju ar grunts zvejas rīkiem, kuru garums ir mazāks par 400 m, apgabalos, par kuriem ir zināms vai attiecībā uz kuriem pastāv iespēja, ka tur sastopamas jutīgas jūras ekosistēmas; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt Regulas (ES) 2016/2336⁷⁹ pilnīgu un efektīvu īstenošanu, tostarp attiecībā uz jūras pacēlumiem; turklāt aicina Komisiju pēc ierobežojumiem Vidusjūrā⁸⁰ gadījumos, kad tas ir vajadzīgs, lai aizsargātu piekrastes ekosistēmas, ierobežot grunts tralēšanas izmantošanu citos piekrastes apgabalos, tostarp arī tās gaidāmajā rīcības plānā zivsaimniecības resursu saglabāšanai un jūras ekosistēmu aizsardzībai, lai nodrošinātu iespējas piekopt ilgtspējīgāko praksi, kas nodara vismazāko kaitējumu;
75. uzsver, ka zvejniecības pārvaldības plānos būtu jāņem vērā rezultāti, kas gūti zinātniskos pētījumos par zvejas metožu ietekmi uz sugām, dzīvotnēm, okeānu biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, un jāpalīdz rast risinājumi konstatētās negatīvās ietekmes novēršanai, tostarp ierobežojot to izmantošanu vai ieviešot jaunus tehniskus seku mazināšanas risinājumus; uzsver, ka jutīgo sugu piezveja būtu jāizskauž vai jāsamazina līdz pilnīgu atjaunošanos pieļaujotam līmenim un ka būtu pēc iespējas jāsamazina kaitējums jūras gultnes dzīvotnēm;
76. aicina Komisiju izstrādāt lielo traleru definīciju un apsvērt pasākumus, ar kuriem ierobežotu to darbību ES ūdeņos, jo īpaši aizliedzot to darbību aizsargājamās teritorijās;
77. uzskata, ka ir būtiski izveidot labu sadarbību ar trešām valstīm, jo īpaši kaimiņvalstīm, arī veicinot zivsaimniecības resursu līdzvērtīgu uzraudzību trešo valstu ūdeņos, lai nodrošinātu veselīgu ekosistēmu jūras dzīvotnēs pāri robežām;

⁷⁶ EVA ziņojums “Marine Messages II”, 34. lpp.

⁷⁷ PVO 2019. gada 19. februāra zvejniecības un akvakultūras tehniskais dokuments “A third assessment of global marine fisheries discards” (“Trešais novērtējums par jūras zvejas izmetumu apjomu pasaulē”).

⁷⁸ Revīzijas palātas īpašais ziņojums “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”;

⁷⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2336 (2016. gada 14. decembris), ar ko paredz īpašus nosacījumus zvejai dziļūdens krājumos Ziemeļaustrumu Atlantijā un noteikumus zvejai starptautiskajos ūdeņos Ziemeļaustrumu Atlantijā (OV L 354, 23.12.2016., 1. lpp.).

⁸⁰ Padomes 2006. gada 21. decembra Regula Nr. 1967/2006, kas attiecas uz Vidusjūras zvejas resursu ilgtspējīgas izmantošanas pārvaldības pasākumiem (OV L 409, 30.12.2006., 11. lpp.).

78. atgādina, ka kopējā zivsaimniecības politika (KZP) un Zivsaimniecības kontroles regula⁸¹ nodrošina Eiropas Savienībai tiesisko regulējumu ar īpašiem zivsaimniecībai paredzētiem instrumentiem; uzsver nepieciešamību nodrošināt sociālekonomisko ilgtspēju zvejniekiem, kurus ietekmē pāreja uz ekoloģisku praksi zilajā ekonomikā, tostarp arī attiecībā uz saistītajām apmācības vajadzībām; uzsver, cik svarīgi ir šiem nolūkiem nodrošināt pienācīgu finansējumu no Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda un programmas “Apvārsnis Eiropa”;
79. lūdz Padomei proaktīvi publiskot visus dokumentus, kas saistīti ar pieņemtajiem noteikumiem par kopējo pieļaujamo nozveju saskaņā ar Eiropas Ombuda ieteikumu lietā 640/2019/FP;
80. iesaka nepārtraukti apkopot datus, lai labāk izvērtētu ilgtspējas kritērijus un nepieļautu zvejas zonu noteikšanu vietās, kur ir atklātas neaizsargātas jūras ekosistēmas;
81. uzstāj, ka attiecībā uz aizsargājamām teritorijām par prioritāti ir jānosaka vides saglabāšana un atjaunošana un ka neviena darbība šajās teritorijās nedrīkst apdraudēt šo mērķi; aicina Komisiju un dalībvalstis aizliegt kaitīgas darbības aizsargājamās jūras teritorijās; mudina Komisiju nodrošināt to, lai valstu jūras telpiskajos plānos tiktu ņemts vērā sugu un dzīvotņu jutīgums pret cilvēku radītiem spiedieniem visās jūras teritorijās;
82. uzsver, cik svarīgi ir stiprināt un efektīvi ieviest esošās AJT, jo īpaši bioloģiskās daudzveidības karstajos punktos; aicina Komisiju un dalībvalstis prioritārā kārtā izstrādāt šīm teritorijām paredzētus īpašus pārvaldības plānus, nosakot skaidrus saglabāšanas mērķus un efektīvus uzraudzības, pārraudzības un kontroles pasākumus; jo īpaši mudina dalībvalstis paātrināt kopīgu ieteikumu par zvejniecības pārvaldību savās AJT izstrādi un iesniegšanu saskaņā ar KZP 11. pantu; uzskata, ka būtu pilnībā jāņem vērā klimata pārmaiņu ietekme uz jūras organismu sugām; aicina Komisiju arī sadarbībā ar dalībvalstīm un balstoties uz vislabākajām pieejamajām zinātnes atziņām, ierosināt kritērijus un norādījumus izraudzīto AJT pienācīgai pārvaldības plānošanai, tostarp ekoloģiskajos koridoros, un atvieglot sadarbību starp dalībvalstīm;
83. aicina Komisiju ieskaitīt AJT starptautiskajos mērķos tikai tad, kad tās tiek pienācīgi pārvaldītas;
84. uzskata, ka jaunās AJT būtu jāiekļauj *Natura 2000* sistēmā, un tām būtu jāveicina ekoloģiskā sasaiste;
85. uzsver, ka panākumu gadījumā aizsargājamas jūras teritorijas sniedz lielus sociālekonomiskos ieguvumus, jo īpaši piekrastes kopienām un zvejniecības un tūrisma nozarēm, un ka aizsargājamām jūras teritorijām var būt nozīmīgas ekoloģiskās funkcijas zivju krājumu atjaunošanā un to izturētspējas uzlabošanā;
86. uzsver, ka jaunajai ES meža stratēģijai ir jābūt pielāgotai Eiropas Klimata aktam un Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un saskaņotai ar šiem instrumentiem; uzsver, ka ir vajadzīga holistiska un konsekventa meža stratēģija, ar ko spēcīgāk tiek akcentēta mežu daudzfunkcionālā nozīme un uz koksnes resursiem balstīta rūpniecība Eiropas

⁸¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009 (2009. gada 20. novembris), ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem, OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.

Savienībā un ar ko tiek popularizēti tālejoši ieguvumi, kurus meži nodrošina videi, sabiedrībai un ekonomikai, un turklāt pilnībā ir ievēroti ES nospraustie mērķi klimata un vides jomā; vērš uzmanību uz to, ka jaunajā ES meža stratēģijā ir skaidri jānosaka prioritātes, kur galvenie ir savstarpēji saistītie klimata un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības un atjaunošanas mērķi; prasa dabas atjaunošanas plānā iekļaut konkrētus saistošus mērķus meža ekosistēmu atjaunošanai un turpmākai aizsardzībai, kas būtu jāiekļauj arī ES meža stratēģijā; uzskata, ka būtu jāņem vērā atšķirīgie apstākļi vietējā, reģionālā un dalībvalstu līmenī;

87. uzsver vajadzību ES meža stratēģijā ievērot subsidiaritātes principu un atzīt ES kompetenci vides aizsardzības jomā, tostarp attiecībā uz mežiem; atgādina, ka saskaņā ar LESD 191. pantu ES vides politika cita starpā palīdz sasniegt tādus mērķus kā saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, kā arī apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus; atgādina, ka vairāki ES tiesību akti ietekmē mežus un mežu apsaimniekošanu;
88. aicina ES un dalībvalstis savos iekšpolitikas un ārpolitikas virzienos nodrošināt visaugstākos vides aizsardzības standartus attiecībā uz mežiem;
89. uzsver, ka jaunajai meža stratēģijai vajadzētu popularizēt mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu; atgādina, ka ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās piemērot mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas definīciju un principus; tomēr konstatē, ka Komisija pašlaik izstrādā mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas ES līmeņa definīciju, kurai būtu jābalstās uz visaugstākajiem ilgtspējas standartiem un kuras centrālie elementi būtu biodaudzveidības aizsardzība un vērtīgas oglekļa piesaistītājsistēmas, un šajā sakarā, lai šo koncepciju attīstītu tālāk, prasa ieviest ar biodaudzveidību saistītus rādītājus un robežvērtības; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir iecerējusi izstrādāt vadlīnijas par dabai pietuvinātu mežsaimniecību, kas būtu jāiekļauj ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas īstenošanā;
90. uzsver mežu lomu ES klimata mērķu sasniegšanas veicināšanā; uzskata, ka par prioritāti vajadzētu izvirzīt mežu un citu biomasas resursu aprites un kaskādes principam atbilstīgu izmantošanu, kas neapdraud zinātniski pamatotas aizsardzības un atjaunošanas darbības, kā arī rīcību klimata jomā; uzskata, ka viens no pozitīviem piemēriem ir koksnes izmantošana par celtniecības materiālu;
91. uzsver vajadzību pārskatīt ES noteikumus par biomasas izmantošanu enerģijas ražošanā, jo īpaši Atjaunojamo energoresursu direktīvā paredzētos noteikumus un saskaņā ar taksonomijas regulu pieņemtos deleģētos aktus, un saskaņot tos ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un Eiropas Klimata aktu;
92. atzinīgi vērtē apņemšanos ES iestādīt vismaz trīs miljardus papildu koku; uzsver, ka ES koku stādīšanas iniciatīvu pamatā vajadzētu būt skaidriem ekoloģijas principiem, proaktīvai apmežošanai, ilgtspējīgai mežu atjaunošanai un pilsētu un piepilsētu teritoriju ekoloģizācijai, atjaunošanai, savienojamības uzlabošanai, kā arī agromežsaimniecībai, atbilstīgi jaunākajām zinātnes atziņām; aicina Komisiju nodrošināt, ka šīs iniciatīvas tiek īstenotas ar biodaudzveidības mērķiem saderīgā un šos mērķus veicinošā veidā, parūpējoties par to, ka ar šo stādīšanu netiek aizstāti esoši seni un biodaudzveidīgi meži, un palīdzot nodrošināt to, ka meži ir noturīgi, jaukti un veselīgi;

93. atgādina savu nostāju, kas pausta rezolūcijā par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā; aicina Komisiju steidzami iesniegt priekšlikumu ES tiesiskajam regulējumam, kura pamatā būtu obligāta pienācīga pārbaude, kas nodrošinātu to, ka vērtību ķēdes ir ilgtspējīgas un ka ES tirgū laistie produkti vai izejvielu preces neizraisa atmežošanu, mežu degradāciju, ekosistēmu pārveidi un degradāciju vai cilvēktiesību pārkāpumus un nav iegūtas šo darbību rezultātā; norāda, ka šāds ES tiesiskais regulējums būtu jāattiecinā ne tikai uz mežiem, bet arī uz citām ekosistēmām, jo īpaši uz jūras un piekrastes ekosistēmām, mitrājiem, kūdrājiem un savannām, kas piesātinātas ar oglekli un izceļas ar lielu bioloģisko daudzveidību, lai izvairītos no tā, ka radītais spiediens tiek novirzīts uz šādām ekosistēmām;
94. aicina Komisiju izpētīt iespēju izveidot tiesisko regulējumu, galvenokārt Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) ietvaros, ar ko varētu aizliegt tirdzniecību ar dažām izejvielām, produktiem un pakalpojumiem, kuri apdraud biodaudzveidību;
95. uzsver, ka ir steidzami jāsamazina ES ražošanas un patēriņa vides pēdas nospiedums, lai paliktu planētas iespēju robežās; aicina Komisiju ierosināt saistošus ES mērķus 2030. gadam, lai būtiski samazinātu ES materiālu un patēriņa pēdas nospiedumus un līdz 2050. gadam samazinātu tos līdz planētas iespēju robežām⁸²; atbalsta Komisijas dzīves cikla pieeju produktu un organizāciju vides pēdas nospieduma izvērtēšanā; uzskata, ka plastmasas ražošana un izmantošana būtu jāsamazina; uzskata, ka saimnieciskajām darbībām, kas tieši ietekmē un izmanto ekosistēmas un to bioloģisko daudzveidību, būtu jāietver visi iespējamie aizsardzības pasākumi, lai mazinātu savu negatīvo ietekmi uz šīm ekosistēmām;

Klimata pārmaiņas

96. pauž bažas par to, ka 1,5 līdz 2 °C globālās sasilšanas scenārijā ievērojami samazināsies lielākā daļa sauszemes sugu areālu un ka līdzīgi tiks apdraudētas arī jūras sugas, jo īpaši tāpēc, ka ar pašreizējo trajektoriju šis temperatūras pieaugums, visticamāk, tiks pārsniegts; tādēļ uzsver nepieciešamību izvirzīt ievērojami vērienīgākus ES mērķus, par prioritāti klimata pārmaiņu mazināšanas mērķu sasniegšanā un pielāgošanās stratēģijās nosakot dabā rodamus risinājumus, kā arī uzlabojot dabīgo oglekļa dioksīda piesaistītājsistēmu aizsardzību ES kā papildu pasākumu, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas;
97. aicina Komisiju novērtēt klimata pārmaiņu ietekmi uz sugu daudzumu un ģeogrāfisko izplatību, ņemt vērā šo novērtējumu, kad tā īsteno Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, un palīdzēt dalībvalstīm iekļaut gūtos rezultātus valstu politikas virzienos un turpmākajos saskaņā ar dabas direktīvām sniedzamajos ziņojumos;
98. uzsver veselīgu okeānu ekosistēmu lomu biodaudzveidības zuduma apturēšanā un atjaunošanā un klimata pārmaiņu mazināšanā; prasa saglabāt un atjaunot ar oglekli bagātas okeāna dzīvotnes, lai uzlabotu oglekļa glabāšanu, piekrastes aizsardzību un jūras sugu un zivju noturīgumu pret klimata pārmaiņām; prasa tās iekļaut arī efektīvi pārvaldītās aizsargājamās jūras teritorijās;

⁸² Eiropas Parlamenta rezolūcija par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu.

99. aicina Komisiju pēc Eiropas Klimata akta⁸³ pieņemšanas un, ņemot vērā dabīgo oglekļa piesaistītāju svarīgo lomu klimatneitralitātes sasniegšanā, ierosināt vērienīgu uz zinātnes atziņām balstītu ES 2030. gada mērķi dabīgo oglekļa dioksīda piesaistītāju nodrošinātai siltumnīcefekta gāzu emisiju absorbcijai, kam vajadzētu atbilst Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un būt noteiktam tiesību aktos; tāpēc atgādina, ka ātrai emisiju samazināšanai ir jāpaliek prioritārai;
100. aicina Komisiju iespējami drīz nākt klajā ar ES ilgtermiņa rīcības plānu klimata un bioloģiskās daudzveidības jomā, tostarp attiecīgajiem mērķrādītājiem, kas uzlabotu koordināciju un nodrošinātu turpmāko darbību saskaņotību, ilgtspēju un savstarpējo saistību un iekļautu saistības, kas paredzētas globālajā bioloģiskās daudzveidības satvarā laikposmam pēc 2020. gada un Parīzes nolīgumā, tā nacionāli noteiktajā devumā, kā arī ilgtspējīgas attīstības mērķos; uzsver, ka ir svarīgi pēc iespējas ātrāk oficiāli koordinēt klimata un bioloģiskās daudzveidības plānu monitoringu, ziņošanu un pārskatīšanu; uzsver, ka noturīgas un veselīgas ekosistēmas ir izšķirīgi svarīgas, lai risinātu klimata pārmaiņu radītās problēmas un pielāgotos klimata pārmaiņām, un ka ar Eiropas Klimata paktu paredzētajām darbībām būtu jānodrošina biodaudzveidības klimata politikas virzienu sinerģija;
101. atzinīgi vērtē jauno ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām; uzskata, ka pasākumi, kas veikti, īstenojot pielāgošanās stratēģiju, būtu pilnībā jāsasakaņo ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un profilaktiskajiem un gatavības pasākumiem, kas attiecas uz dabas katastrofām un tiek veikti, īstenojot Savienības civilās aizsardzības mehānismu;
102. turklāt atbalsta ekosistēmā balstītas pieejas, kā definēts ANO bioloģiskās daudzveidības konvencijā, jo šīs pieejas sniedz holistisku stratēģiju zemes, ūdens un dzīvo resursu integrētai pārvaldībai, vienlīdzīgi sekmējot saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;
103. uzsver, ka būtu precīzāk jādefinē termins “dabā rodami risinājumi” un ka šai definīcijai būtu jānodrošina, ka netiek apdraudēta biodaudzveidība un ekosistēmu integritāte; tāpēc prasa ES līmenī izstrādāt skaidrāku definīciju, kā arī dabā rodamu risinājumu izmantošanas vadlīnijas un instrumentus, lai maksimāli palielinātu dabas sasaisti, ieguvumus un sinerģiju starp bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, klimata pārmaiņu mazināšanu un klimatadaptāciju;
104. norāda, ka dabā rodami risinājumi joprojām nav iekļauti daudzās valstu klimata stratēģijās; uzskata, ka dažādu ieinteresēto personu platforma dabā rodamu risinājumu jautājumos varētu palīdzēt stiprināt sinerģiju starp daudzpusējām starptautiskām konvencijām bioloģiskās daudzveidības un klimata pārmaiņu jomā un palīdzēt sasniegt ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus;

Piesārņojums

105. atzinīgi vērtē Komisijas mērķus līdz 2030. gadam par 50 % samazināt bīstamāko un ķīmisko pesticīdu izmantošanu un par 50 % samazināt barības vielu zudumu no

⁸³ provizorisks vienošanās par Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts) (COM(2020)0080 – C9 0077/2020 – 2020/0036(COD)).

mēslošanas līdzekļiem, kā rezultātā par 20 % varētu samazināties mēslošanas līdzekļu izmantošana, un uzskata, ka visiem šiem mērķiem vajadzētu būt noteiktiem tiesību aktos un ka attiecībā uz laikposmu pēc 2030. gada tie būtu jāpārskata ar nolūku turpināt veikt samazinājumus un uzņemties ilgtermiņa saistības; prasa šo mērķu sasniegšanu reāli novērtēt, pamatojoties uz konkrētiem starpposma mērķrādītājiem;

106. aicina Komisiju noteikt šiem mērķiem skaidrus un vērienīgus pamatscenārijus un kopā ar dalībvalstīm noteikt katrai dalībvalstij taisnīgu devuma apmēru kopīgajos ES mēroga mērķrādītājos, kurā būtu atspoguļoti dalībvalstu atšķirīgie sākumpunkti un apstākļi; uzstāj, ka katrai dalībvalstij būtu jānosaka stingri pasākumi, ar kuriem sasniegt savus mērķrādītājus;
107. ir pret aktīvās vielas glifozāta atļaujas pagarināšanu pēc 2022. gada 31. decembra; aicina dalībvalstis veikt attiecīgos sagatavošanās darbus, lai lauksaimniekiem nodrošinātu reālus alternatīvus risinājumus pēc glifozāta aizliegšanas;
108. atgādina par savu 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru⁸⁴ un sagaida, ka Komisija un dalībvalstis nekavējoties pievērsīsies visiem rezolūcijas aicinājumiem; aicina Komisiju tās veiktajā Augu aizsardzības līdzekļu īstenošanas pasākumu pārskatā ietvert pamatnoteikumus, kuru nolūks būtu atbalstīt ES mēroga pesticīdu lietojuma samazināšanas mērķi, piemēram, stiprinot un precizējot vidiskos kritērijus saistībā ar tirgus piekļuves piešķiršanu pesticīdiem; uzsver, ka, ja *EFSA* konstatē nepieņemamu ietekmi uz vidi, apstiprinājuma lēmumu nevajadzētu pieņemt; aicina Komisiju regulatīvos datus par risku padarīt pārredzamākus un pieejamākus;
109. uzskata, ka Regulas (EK) Nr. 1107/2009 53. panta 1. punktā paredzētā atkāpe būtu jāprecizē un ir jāpiemēro tikai veselības un vides apsvērumu dēļ; pauž nožēlu par to, ka šī atkāpe tiek izmantota, lai apietu aizliegumu āra vidē izmantot trīs neonicotinoīdus;
110. aicina Komisiju ātri pabeigt pārskatīt Direktīvu 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu⁸⁵, ietverot tajā pesticīdu samazināšanas mērķrādītājus, un veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis apņemas to īstenot, tostarp savos valstu rīcības plānos;
111. norāda, ka pesticīdu plaša izmantošana izraisa rezistenci pret pesticīdiem, kas ir nozīmīga problēma un mazina pesticīdu iedarbīgumu; norāda, ka lauksaimniekiem dārgi izmaksā pesticīdu plašāka izmantošana un atkarība no tiem; norāda, ka, lai palīdzētu izvairīties no bioloģiskās daudzveidības sabrukuma un kaitēkļu rezistences, būtu jāievēro darbību hierarhija saskaņā ar astoņiem integrētās kaitēkļu apkarošanas principiem, kas paredzēti Direktīvas 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu III pielikumā, kurā noteikts, ka ķīmiskie pesticīdi būtu jāizmanto tikai kā pēdējā iespēja;
112. pauž nožēlu par to, ka *REACH* atļauju piešķiršanas procesa sociālekonomiskajā analizē mēdz neņemt vērā vai nepietiekami ņemt vērā novērtējumu par ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un bioloģisko daudzveidību; pauž bažas par to, ka turpinās tādu bīstamu ķīmisko

⁸⁴ OV C 411, 27.11.2020., 48. lpp.

⁸⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

vielu izmantošana un atļaušana, kam ir negatīva ietekme uz vidi, vai gadījumos, kad trūkst drošības datu par vides beigu punktiem; aicina Komisiju kā riska pārvaldītāju vairāk ņemt vērā ķīmisko vielu ietekmi, arī to hronisko un ilgtermiņa ietekmi, uz vidi un bioloģisko daudzveidību;

113. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka no trešām valstīm importētiem lauksaimniecības produktiem tiek piemēroti vienādi standarti un efektīvas pārbaudes;
114. aicina Komisiju pārskatīt Regulu Nr. 396/2005 par maksimāli pieļaujamiem pesticīdu atlieku līmeņiem⁸⁶, lai ietvertu dzīvnieku veselības un vides riskus kā tiesību aktu kritēriju;
115. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir apņēmusies sadarboties ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu, ka jau no paša sākuma valstu stratēģiskie lauksaimniecības plāni atspoguļo Eiropas zaļā kursa un stratēģijas “No lauka līdz galdam” vērienīgumu, kas ietver augstākus mērķus attiecībā uz ķīmisko pesticīdu izmantošanas un riska, kā arī mēslošanas līdzekļu un antibiotiku izmantošanas būtisku samazināšanu; uzsver, cik svarīgi ir šos mērķrādītājus censties sasniegt holistiskā un apritīgā veidā, piemēram, izmantojot tādas agroekoloģiskas pieejas kā integrētā lauksaimniecība un bioloģiskā lauksaimniecība, ietverot augseku; uzsver arī precīzās lauksaimniecības, digitalizācijas un citu instrumentu devumu pesticīdu, mēslošanas līdzekļu un barības vielu izmantošanas samazināšanā un efektīvā izmantošanā;
116. uzsver, ka ES lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības nozarēm ir svarīga loma dabas aizsardzībā un atjaunošanā un ka tās ir pilnībā jāiesaista Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam īstenošanā; uzsver, ka īstenošanas pasākumi būtu jāpapildina ar precīzi definētu atbalstu, mācību programmām un instrumentu komplektu, kurā būtu ilgtspējīgi, droši, iedarbīgi un cenu ziņā pieejami risinājumi un alternatīvas, kā arī ar piekļuvi jaunākajām zināšanām, tehnoloģijām un konsultāciju pakalpojumiem; uzsver arī to, kādu ieguldījumu stratēģijas īstenošanā var dot pozitīvi stimuli un apmaiņa ar paraugpraksi;
117. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt to, ka Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķi tiek pilnībā atspoguļoti stratēģijas “No lauka līdz galdam” un Ilgtspēju sekmējošās ķīmikāliju stratēģijas īstenošanā, kā arī gaidāmajā rīcības plānā par nulles līmeņa piesārņojumu, kurā būtu jāpievēršas arī trokšņa, tostarp zemūdens trokšņa, un gaismas piesārņojumam; uzsver, cik svarīgi ir prioritārā kārtā pievērsties tam, lai piesārņojumu novērstu izcelsmes vietā, vienlaikus nodrošinot vislabāko pieejamo tehnoloģiju izmantošanu;
118. aicina Komisiju izvirzīt vērienīgu mākslīgā āra apgaismojuma izmantošanas samazinājuma mērķi 2030. gadam un ierosināt pamatnostādnes par to, kā dalībvalstis var samazināt mākslīgā apgaismojuma izmantošanu naktī;
119. uzsver, ka Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam ir jāietver īpaši pasākumi, kuru mērķis ir samazināt piesārņojumu, kas tieši ietekmē bioloģisko daudzveidību un

⁸⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 396/2005 (2005. gada 23. februāris), ar ko paredz maksimāli pieļaujamus pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.).

veselību, piemēram, plastmasas, mikroplastmasas un ķīmisko piesārņojumu; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek ātri īstenotas visas 35 darbības, kas noteiktas jaunajā rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku un saistītajos tiesību aktos;

Invazīvas svešzemju sugas (ISS)

120. pauž bažas, ka ISS jau rada nopietnus draudus videi, iztikas līdzekļiem un pārtikas nodrošinājumam, neatgriezeniski iedragājot aizsargājamās teritorijas un tur esošo bioloģisko daudzveidību, un ka šo situāciju saasina klimata pārmaiņas;
121. pauž nožēlu par to, ka to invazīvo svešzemju sugu sarakstā, kas rada bažas Savienībai, ir uzskaitīts mazāk nekā 6 % no Eiropas Savienībā sastopamajām ISS; aicina Komisiju pastiprināt rīcību un nodrošināt to, ka šajā sarakstā tiek iekļautas invazīvas svešzemju sugas, kas ietekmē apdraudētās sugas; aicina Komisiju arī pastiprināt profilaksi, ieviešot obligātus riska novērtējumus, kas jāveic pirms svešzemju sugu pirmās ieviešanas, un pēc iespējas drīzāk ierosinot ES mēroga baltos sarakstus ar sugām, ko atļauts importēt, turēt, selekcionēt un tirgot kā lolojumdzīvniekus, balstoties uz zinātnisku riska novērtējumu un ekoloģiskās īpašības Eiropas Savienībā;
122. uzsver, ka eksotisko lolojumdzīvnieku tirdzniecība ir viens no galvenajiem ceļiem, kādā tiek ieviestas ISS, un ka ISS ieviešana ir saistīta arī ar tādiem citiem stresoriem kā sauszemes un jūras transports un jūras piedrazojums; prasa ES līmenī izstrādāt papildu pasākumus ISS profilaksei, kontrolei un izskaušanai, tostarp izstrādāt konkrētus plānus attiecībā uz ISS, kas ietekmē kritiski apdraudētās sugas; uzsver, ka ir vajadzīgi pietiekami cilvēkresursi, kā arī tehniskie un finanšu resursi, lai atbalstītu profilaksi un palīdzētu ietekmētajām teritorijām cīnīties ar esošām un jaunām ISS;
123. pauž nožēlu par to, ka invazīvo svešzemju sugu sarakstā, kas rada bažas Savienībai, ir iekļauta tikai viena jūras suga⁸⁷; aicina Komisiju pievērsties jūras invazīvo svešzemju sugu nesamērīgi mazajai pārstāvībai, lai nodrošinātu pienācīgu atbilstību Regulai (ES) Nr. 1143/2014⁸⁸;

Finansējums, integrēšana un pārvaldības sistēma

124. uzsver, ka sabiedrībai un videi radītie ieguvumi no profilakses un atjaunošanas pārsniedz ieguldījumu izmaksas; aicina Komisiju, pamatojoties uz ES taksonomiju, nodrošināt efektīvu bioloģiskās daudzveidības integrēšanu un pārbaudi visos ES izdevumos un programmās; aicina efektīvi piemērot principu “nenodari būtisku kaitējumu” visos ES izdevumos un programmās; aicina Komisiju sniegt visaptverošu novērtējumu par to, kā varētu mobilizēt dabai nepieciešamos vismaz 20 miljardus EUR gadā, iesniegt attiecīgus priekšlikumus par Savienības gada budžetu un izskatīt nepieciešamību izveidot īpašu *TEN-N* finansēšanas instrumentu; norāda uz vienošanos integrēt bioloģiskās daudzveidības mērķrādītājus par 7,5 %, sākot no 2024. gada, un 10 %, sākot no 2026. gada; uzskata, ka būtu jādara viss iespējamais, lai pēc iespējas

⁸⁷ Tsiamis, K. u.c. “[Prioritizing marine invasive alien species in the European Union through horizon scanning](#)” (“Prioritāras uzmanības pievēršana invazīvām jūras organismu sugām Eiropas Savienībā ar potenciālo scenāriju analīzi), *Aquatic Conservation – Marine and Freshwater Ecosystems*, 30. sēj., 4. Nr., *John Wiley & Sons Ltd*, Čičestera, 2020. g.

⁸⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (OV L 317, 4.11.2014., 35. lpp.).

drīzāk, sākot no 2021. gada, daudzgadu finanšu shēmā (DFS) paredzētu mērķi 10 % gadā paredzēt izdevumiem bioloģiskās daudzveidības jomā; uzsver, ka ir jānodrošina konsekvence starp klimata un bioloģiskās daudzveidības finansējumu; mudina dalībvalstis atveseļošanas un noturības plānos iekļaut bioloģiskās daudzveidības darbības; uzstāj, ka ar bioloģisko daudzveidību saistīti ES izdevumi būtu jāizseko saskaņā ar efektīvu, pārredzamu un vispusīgu metodiku, kas Komisijai ir jānosaka sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un Padomi;

125. aicina Komisiju un dalībvalstis līdz 2022. gadam novērtēt, kuras subsīdijas ir kaitīgas videi, lai tās bez turpmākas kavēšanās varētu pakāpeniski izbeigt; aicina pārorientēt finansiālos stimulus uz biodaudzveidībai labvēlīgiem ieguldījumiem, bet nodokļu sistēmas — uz vides nodokļu un vides ieņēmumu plašāku izmantošanu;
126. atgādina, ka ES ir apņēmusies sasniegt Parīzes nolīguma mērķus; aicina Komisiju un dalībvalstis *iespējami drīz un vēlākais līdz 2025. gadam* izbeigt visas netiešās un tiešās subsīdijas fosilajam kurināmajam;
127. uzskata, ka subsīdiju fosilajam kurināmajam un citu videi kaitīgu subsīdiju pakāpeniska izbeigšana būtu jāatbalsta arī globālā līmenī ar ES tirdzniecības politikas un zaļās diplomātijas starpniecību, tostarp ar katru tirdzniecības partneri panākot vienošanos par ceļvedi, kurā noteikti starpposma mērķi;
128. atgādina – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija lēš, ka valdības pasaulē aptuveni 500 miljardus USD gadā tērē atbalstam, kas potenciāli kaitē biodaudzveidībai, t. i., piecas līdz sešas reizes vairāk nekā kopējie izdevumi biodaudzveidībai⁸⁹;
129. aicina Komisiju nodrošināt skaidras pamatnostādnes un stimulus, lai biodaudzveidībai piesaistītu privāto finansējumu un saskaņotu ieguldījumus ar Eiropas zaļā kursa un Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķiem; aicina Komisiju arī gaidāmajā atjaunotajā ilgtspējīga finansējuma stratēģijā paredzēt vērienīgu un uz nākotni vērstu regulējumu, kas ietvertu likumdošanas pasākumus un finanšu stimulus gan valsts, gan privātajam sektoram, lai atbalstītu Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam izvirzīto mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu; aicina Komisiju rīkoties saistībā ar ilgtspējīgu korporatīvo iepirkumu;
130. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt politikas saskaņotību un saskaņot ES un valstu politikas virzienus ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam; aicina arī visos ES politikas virzienos ievērot visus līgumos paredzētos principus, jo īpaši piesardzības principu un principu “piesārņotājs maksā”;
131. uzsver, ka ir nepieciešams juridiski saistošs bioloģiskās daudzveidības pārvaldības satvars jeb biodaudzveidības akts, kas sekotu visaptverošam ietekmes novērtējumam un veidotu virzību līdz 2050. gadam, nosakot mērķu kopumu, tostarp mērķrādītājus 2030. gadam un *COP 15* saistības, un kas izveidotu uzraudzības mehānismu ar SMART rādītājiem gan aizsargājamām teritorijām, gan ārpus tām; aicina Komisiju šajā nolūkā 2022. gadā iesniegt tiesību akta priekšlikumu; uzsver, ka iedarbīgas pārvaldības nodrošināšanai būs izšķirīgi svarīgi pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi;

⁸⁹ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas 2020. gada aprīļa ziņojums “A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance” (“Visaptverošs pārskats par finansējumu biodaudzveidībai pasaulē”).

132. aicina Komisiju apsvērt iespēju izveidot neatkarīgu zinātnisku Eiropas Biodaudzveidības padomi vai līdzīgu struktūru, lai novērtētu, cik lielā mērā ES pasākumi saskan ar Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam vērienīgo iecerī, un izteiktu attiecīgus politikas ieteikumus, izvairoties no iespējamās pārklāšanās ar EVA vai citu ES vai starptautisku struktūru politikas virzieniem;
133. atgādina, ka Hartas 37. pantā ir atspoguļots princips par vides aizsardzības nodrošināšanu, kas jāiekļauj Savienības tiesību aktos; uzskata, ka hartā būtu jāatzīst tiesības uz veselīgu vidi un ka ES būtu arī jāuzņemas vadoša loma, atzīstot līdzīgas tiesības starptautiskā līmenī;

Pētniecība, inovācijas un izglītība

134. aicina Komisiju stiprināt bioloģisko daudzveidību ES jaunatnes programmās, piemēram, Eiropas Brīvprātīgo dienestā, un kā daļu no vispārējās “Erasmus” programmas uzsākt zaļo “Erasmus” programmu, kas būtu vērsta uz zināšanu, studentu un profesionāļu apmaiņu atjaunošanas un saglabāšanas jomā;
135. uzsver, ka ir nepieciešama dziļāka izpratne par biodaudzveidības sastāvu un ietekmi uz ekosistēmu darbību un ekosistēmu izturētspēju; uzskata, ka būtu jāveic vairāk gan fundamentālo, gan lietišķo pētījumu par biodaudzveidību, un uzsver, ka šim nolūkam būtu jāpiešķir pietiekams finansējums; prasa iekļaut pētījumus par biodaudzveidību dažādās ES un valstu finansēšanas programmās; atkārtoti aicina ES pētniecības programmās paredzēt īpašu uzdevumu bioloģiskajai daudzveidībai; uzsver, ka ir ievērojami jāpalielina finansējums publiskiem pētījumiem;
136. uzsver, cik svarīgi ir veikt vairāk pētījumu par bioģeogrāfiskajiem reģioniem un organismu taksonomiju, kā arī atmežošanas un bioloģiskās daudzveidības zuduma ietekmi uz tādiem pamatpakalpojumiem kā pārtikas nodrošinājums; uzsver, ka ir jāuzlabo zināšanas par saitēm starp slimību rašanos, no vienas puses, un likumīgu un nelikumīgu tirdzniecību ar savvaļas augiem un dzīvniekiem, saglabāšanu un ekosistēmu degradāciju, no otras puses;
137. ir stingri pārliecināts, ka ir jāturpina okeānu pētniecība, ņemot vērā to, ka okeāni joprojām lielā mērā nav izpētīti; šajā sakarā aicina Komisiju uzņemties būtisku lomu ANO Okeānu zinātnes desmitgadē un ievērot ieteikumus, kas sniegti dokumentā “Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters”; uzsver, ka būtu jānodrošina arī dziļjūras ekosistēmām un biodaudzveidībai paredzēts finansējums;
138. mudina veikt pētījumus par ilgtspējīgām lauksaimniecības inovācijām, tehnoloģijām un lauksaimniekiem paredzētām ražošanas metodēm un praksi, ar ko var uzlabot biodaudzveidību un ekosistēmu veselību, tostarp digitalizāciju, ilgtspējīgu agromežsaimniecību, zema riska ķīmisko pesticīdu bioloģiskām alternatīvām un lauksaimniecību bez pesticīdiem;
139. uzskata, ka lielāki pētniecības centieni būtu jāvelta arī saglabāšanas politikas virzienā, augsnes biodaudzveidības un ledāju un mūžīgā sasaluma kušanas ietekmei uz ekonomiku un iespējām;
140. atzinīgi vērtē Biodaudzveidības zināšanu centra un jaunās ES Augsnes observatorijas

izveidi;

141. uzsver, cik svarīgi ir piešķirt pietiekamus resursus datu vākšanai un tādu rādītāju izstrādei, kuru uzdevums ir atbalstīt spēju veidošanu un ieinteresēto personu sadarbības palielināšanu biodaudzveidības jautājumos; atzīst, ka digitalizācija, lielle dati un MI var uzlabot mūsu izpratni un zināšanas par biodaudzveidību;
142. aicina Komisiju atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu pētniecības un inovācijas centienus, lai tie varētu sekmēt ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus;
143. uzskata, ka zināšanām par vidi jābūt izglītības neatņemamai daļai; atbalsta aizsargājamu teritoriju izveidi arī izglītojošos nolūkos; uzsver, ka būtu jāatbalsta līdzdalības zinātnes un informētības palielināšana, cita starpā, lai parādītu sabiedrībai vajadzību aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību;

Globālais bioloģiskās daudzveidības satvars laikposmam pēc 2020. gada, starptautiskā rīcība un okeānu pārvaldība

144. atgādina par nostāju, kas pausta 2020. gada 16. janvāra rezolūcijā par *COP 15* attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, un nepieciešamību pēc daudzpusēja saistoša nolīguma laikposmam pēc 2020. gada, kas būtu līdzīgs Parīzes nolīgumam, lai līdz 2030. gadam apturētu bioloģiskās daudzveidības izzušanu un pavērstu šo tendenci pretējā virzienā, ar SMART mērķiem un rādītājiem, stingru īstenošanas satvaru un zinātnē balstītu, neatkarīgu un pārredzamu pārskatīšanas mehānismu; uzskata, ka 2021. gads ir izšķirīgs pavērsiens biodaudzveidībai pasaulē un ka ES vajadzētu izturēties kā globālam līderim šajā jomā un sarunās pieprasīt izvirzīt ambiciozus mērķus, arī juridiski saistošus globālos atjaunošanas un aizsardzības mērķrādītājus vismaz 30 % apmērā līdz 2030. gadam; šajā sakarā atzinīgi vērtē koalīcijas "Vērienīgi dabas un cilvēku mērķi" apņemšanos atbalstīt globālo mērķi visā pasaulē, kas paredz aizsargāt 30 % no sauszemes un jūrām; uzsver vajadzību atbalstīt valstis ar zemiem ienākumiem šī jaunā satvara īstenošanā; uzsver to, cik svarīgi ir iesaistīt privāto sektoru biodaudzveidības aizsardzībā un atjaunošanā;
145. aicina Komisiju censties panākt vērienīgu un skaidru globālu ilgtermiņa mērķrādītāju izvirzīšanu; atkārtoti savā nostāju, ka Eiropas Savienībai sarunās, iespējams, vajadzētu prasīt līdz 2050. gadam aizsargāt pusi no planētas⁹⁰;
146. atbalsta starptautiska līguma par pandēmijām izstrādi Pasaules Veselības organizācijas (PVO) paspārnē, lai stiprinātu nesatricināmību pret turpmākām pandēmijām; norāda, ka viens no *IPBES* darbsemināra par biodaudzveidību un pandēmijām ieteikumiem ir pandēmiju novēršanai veltītas augsta līmeņa starpvaldību padomes izveide, kuras uzdevums būtu atvieglot valdību sadarbību, tostarp sniedzot politiski nozīmīgu zinātnisku informāciju un koordinējot uzraudzības satvara izveidi, un likt pamatus iespējamiem mērķiem, strādājot triju Riodežaneiro konvenciju krustpunktā; aicina ES un dalībvalstis veicināt šādas padomes izveidi *COP 15*, kam būtu jādarbojas sinerģijā ar tādām esošām struktūrām kā PVO;
147. aicina Komisiju un dalībvalstis prasīt sagatavot *IPCC* īpašo ziņojumu par bioloģisko

⁹⁰ Eiropas Parlamenta rezolūcija par *COP 15*.

daudzveidību un klimata pārmaiņām;

148. ir nobažījies par jaunajiem juridiskajiem, vidiskajiem, biodrošības un pārvaldības uzdevumiem, kas varētu rasties no gēnu inženierijas radītu gēnu dziņas organismu izplatīšanas vidē, tostarp dabas saglabāšanas nolūkā; atzīst Konvencijas par bioloģisko daudzveidību *ad hoc* tehnisko ekspertu grupas rezultātus jautājumos par gēnu dziņām un dzīvām modificētām zivīm⁹¹, kas pauž bažas par grūtībām saistībā ar to izturēšanās prognozēšanu, radīto risku novērtēšanu un kontroli pēc izplatīšanas; norāda, ka gēnu dziņas organismi paši var kļūt par invazīvām sugām; uzskata, ka būtu pilnībā jāizstrādā pasaules un ES līmeņa riska novērtēšanas norādījumi, instrumenti un vides monitoringa satvars, kā arī skaidri globālās pārvaldības mehānismi un iedarbīgi mehānismi gēnu dziņas organismu kontrolei un to radīto seku likvidēšanai, un ka nepieciešami papildu pētījumi par gēnu dziņas organismu ietekmi uz veselību, vidi, ekoloģiju, kā arī ētikas un citiem apsvērumiem, lai labāk izprastu to iespējamo ietekmi; tāpēc uzskata, ka saskaņā ar piesardzības principu nav pieļaujama nekāda gēnu inženierijas radītu gēnu dziņas organismu izplatīšana, arī dabas saglabāšanas nolūkos⁹²;
149. Uzsver zaļās diplomātijas, tirdzniecības politikas un daudzpusējas rīcības potenciālu biodaudzveidības aizsardzības veicināšanā ārpus Eiropas; pauž savu atbalstu ANO Ekosistēmu atjaunošanas desmitgadei (2021.–2031. g.) un aicina Komisiju un dalībvalstis reāli integrēt vides aizsardzību un biodaudzveidību visās āreņās darbībās;
150. aicina Komisiju uzņemties vadību centienos pie starptautiska nolīguma par dabas resursu pārvaldību, lai dabas resursu patēriņā paliktu “planētas iespēju robežās”;
151. uzsver arī to, ka ekosistēmu degradācija un spiediens uz tām kaitē vispārējiem centieniem panākt ilgtspējīgu attīstību un apgrūtina iespējas sasniegt lielāko daļu no 2030. gadam izvirzītajiem IAM, jo īpaši raugoties uz tādiem mērķiem kā nabadzības un bada izskaušana, ūdens un sanitārijas pieejamības nodrošināšana, pārtikas nodrošinājuma panākšana, veselīgas dzīves nodrošināšana un sociālekonomiskās nevienlīdzības mazināšana valstīs un starp tām;
152. uzsver, ka klimata pārmaiņas un vides degradācija arvien vairāk mijiedarbojas ar cilvēku pārvietošanas virzītājspēkiem, jo klimata pārmaiņu, vides degradācijas un katastrofu dēļ cilvēki ir spiesti pamest mājas; norāda, ka klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības zuduma dēļ šādu krīžu skaits nākamajās desmitgadēs dubultosies, ja vien tagad netiks īstenota ātra un efektīva rīcība; uzsver, ka ES ir jābūt gatavai uz cilvēku pārvietošanu klimata dēļ un vides degradācijas un katastrofu dēļ, un atzīst, ka ir jāīsteno piemēroti pasākumi, lai aizsargātu skarto iedzīvotāju cilvēktiesības;
153. aicina Komisiju Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta (*NDICI*) un tirdzniecības atbalsta satvarā jo īpaši atvieglināt spēju veidošanu saņēmējvalstīs, tostarp zināšanu pārnesi, tehnoloģiju nodošanu un prasmju apguvi, lai īstenotu KBD, Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) un citas biodaudzveidības aizsardzībai būtiskas konvencijas un nolīgumus; uzstāj, ka ir jāstiprina sadarbības programmas ar trešām valstīm, tai skaitā starpparlamentu dialogi, lai saglabātu to vietējo bioloģisko

⁹¹ KBD *ad hoc* tehnisko ekspertu grupas ziņojums par 2020. gada 15. aprīļa riska novērtējumu.

⁹² Turpat.

daudzveidību, un jāpalīdz jaunattīstības valstīm šīs programmas īstenot; prasa arī uzlabot pārrobežu ekosistēmu un migrācijas ceļu un sugu kopīgu pārvaldību un samazināt biodaudzveidības zuduma riska nodošanas uz citām pasaules daļām iespējamību;

154. atzinīgi vērtē tādas iniciatīvas kā Āfrikas “lielais zaļais mūris” un aicina Komisiju izstrādāt līdzīgas iniciatīvas citiem reģioniem, un atbalstīt starptautiskas iniciatīvas bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai visā pasaulē, vienlaikus paplašinot svarīgākās bioloģiskās daudzveidības teritorijas, lai palīdzētu palielināt jaunattīstības valstu noturību pret klimata pārmaiņām; uzskata, ka jaunais *NDICI* varētu funkcionēt kā nozīmīgs virzītājspēks izmaiņu panākšanai bioloģiskās daudzveidības atjaunošanas un saglabāšanas jomā visā pasaulē; uzskata, ka jaunajā *NDICI* ievērojama budžeta daļa būtu jāizmanto bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai un saglabāšanai, palīdzot sasniegt vispārējo bioloģiskās daudzveidības integrēšanas mērķrādītāju;
155. uzskata, ka pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu zināšanas ir izšķirīgi svarīgas biodaudzveidības aizsardzībā un atgādina, ka *IPCC* Īpašajā ziņojumā par klimata pārmaiņām un zemi atzīts, ka pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām ir izšķirīga loma vides saglabāšanā; mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt sadarboties ar starptautisko sabiedrību, lai atzītu minēto kopienu ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, garantētu viņu tiesības un atbalstītu viņu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos; aicina visas dalībvalstis arī nekavējoties ratificēt SDO 1989. gada Konvenciju par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām (SDO Konvencija Nr. 169);
156. atbalsta ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos centienus izstrādāt pamatnostādnes par pienākumiem cilvēktiesību jomā, kuri saistīti ar vidi, ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību; aicina ES dalībvalstis un iestādes iestāties par ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 2018. gadā izklāstīto pamatprincipu par cilvēktiesību un vidi globālu īstenošanu un atbalstīt to; turklāt prasa Eiropas Savienībai atbalstīt ANO Vides programmas vides tiesību iniciatīvu;
157. mudina ES un dalībvalstis veicināt ekocīda atzīšanu par starptautisku noziegumu saskaņā ar Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) Romas statūtiem;
158. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos nodrošināt visos ES tirdzniecības nolīgumos ietvertu biodaudzveidības noteikumu pilnīgu īstenošanu un izpildi un labāk novērtēt to ietekmi uz biodaudzveidību; atzinīgi vērtē arī to, ka jaunā tirdzniecības stratēģija “aicina uz ciešāku politikas integrāciju starp tirdzniecības rīcībpolitikām un ES iekšpolitikas nostādnēm” un atzīst, ka “biodaudzveidības saglabāšana ir pasaules mēroga uzdevums, kam nepieciešami globāli centieni”⁹³; uzsver, ka tirdzniecības sekmētā dramatiskā biodaudzveidības zuduma problēma tiek nepareizi risināta gan spēkā esošo brīvās tirdzniecības nolīgumu (BTN) struktūrā, gan pašreizējos PTO nolīgumos; tādēļ aicina Komisiju nekavējoties apsvērt specifiskus un konkrētus pasākumus, lai ES tirdzniecības nolīgumi neradītu vai nedraudētu izraisīt biodaudzveidības zudumu, un aicina ES tirdzniecības politiku efektīvi saskaņot ar Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam;

⁹³ Komisijas 2021. gada 18. februāra paziņojums “Tirdzniecības politikas pārskatīšana — atvērta, ilgtspējīga un pārlicinoša tirdzniecības politika” (COM(2020)0066),

159. aicina Komisiju arī nodrošināt, ka visi jaunie un turpmākie tirdzniecības un investīciju nolīgumi pilnībā atbilst Eiropas zaļajam kursam, Parīzes nolīgumam, ES bioloģiskās daudzveidības saistībām un IAM un ka tajos ir ietvertas saistošas un izpildāmas nodaļas par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kā arī drošības pasākumi un iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas par noteikumu neievērošanu, tostarp iespēja atkal ieviest tarifus; aicina Komisiju arī veicināt līdzīgu pasākumu iekļaušanu arī pašreizējos tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos;
160. uzsver, cik būtiski ir biodaudzveidības dimensiju kopā ar ekonomikas un sociālo dimensiju sistemātiski iekļaut visos ilgtspējas ietekmes novērtējumos (IIN), kuros jāizmanto noturīgāka metodika nekā līdz šim, kā tas ieteikts pieejamajos Komisijas pētījumos, un tas konsekvēnti jāņem vērā biodaudzveidības jautājumos; prasa, lai IIN tiktu veikti kā daļa no turpmāko brīvās tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumu analīzes attiecībā uz to darbības jomu; prasa, lai pēc iespējas drīzāk sarunu gaitā IIN tiktu regulāri atjaunināti nolūkā pienācīgi apzināt, izvērtēt un novērst iespējamus biodaudzveidības apdraudējumus attiecīgajā reģionā, kā arī ES, un, tos ņemot vērā, formulētu attiecīgās divpusējās saistības, kas izklāstītas sarunās;
161. aicina Komisiju nodrošināt to, ka tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļās tiek iekļauts ceļvedis ar konkrētām un pārbaudāmām saistībām, uz kuru pamata tiks panākts progress pārējās sadaļās; uzsver, cik būtiski ir tirdzniecības nolīgumiem sistemātiski veikt regulārus ilgtspējas *ex post* novērtējumus, lai nodrošinātu atbilstību ES starptautiskajām saistībām biodaudzveidības jomā; aicina Komisiju atjaunināt pašreizējās tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumu sadaļas, izmantojot aktīvas un savlaicīgas pārskatīšanas klauzulas, lai pēc iespējas drīzāk nodrošinātu spēkā esošo BTN saskaņošanu ar Eiropas zaļo kursu, un aicina iepazīstināt Parlamentu ar gūtajiem rezultātiem un plānotajiem pielāgojumiem;
162. prasa, lai savā pilnvaru projektā attiecībā uz turpmākajiem nolīgumiem un pašreizējo nolīgumu pārskatīšanā Padome Biodaudzveidības konvenciju (KBD) noteiktu par būtisku BTN elementu ar nosacījumu, ka tiek panākta vienošanās par obligātiem mehānismiem nacionālo mērķu pārskatīšanai; aicina Padomi arī *CITES* kopā ar Parīzes nolīgumu padarīt par būtiskiem BTN elementiem un uzsvērt to efektīvas īstenošanas vajadzību; uzsver Vispārējās preferenču shēmas regulas gaidāmās reformas nozīmi to daudzpusējo klimata un vides konvenciju efektīvā īstenošanā, uz kurām regula attiecas, ietverot KBD;
163. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka importēti produkti atbilst tādiem pašiem standartiem, kādus jāievēro Eiropas ražotājiem, lai aizsargātu vidi un bioloģisko daudzveidību un nodrošinātu cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu; uzsver vajadzību veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē un veikt pasākumus nolūkā nepieļaut bioloģiskās daudzveidības zuduma iespējamu pārvešanu uz ārvalstīm; aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek veikts detalizēts un neatkarīgs pētījums par ES eksporta un tā ražošanas metožu ietekmi uz biodaudzveidību;
164. aicina Komisiju rīkoties, lai neļautu no ES eksportēt bīstamas vielas, kuras ir aizliegtas ES, kas būtu saskaņā ar principu “nekaitēt”, Roterdamas Konvenciju par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, un Eiropas zaļo kursu;

165. atbalsta Komisijas vēlmi starptautiskajās diskusijās par tirdzniecību un vidi veidot izpratni un palielināt informētību, panākot tādu attiecīgo PTO noteikumu interpretāciju, kuros atzītas dalībvalstu tiesības efektīvi reaģēt uz globālām vides problēmām, jo īpaši klimata pārmaiņām un biodaudzveidības aizsardzību, galvenokārt izmantojot ar produktiem nesaistītu procesu un ražošanas metožu pieeju; turklāt uzskata, ka ES būtu jāstrādā pie tā, lai gaidāmajā darbā pie PTO reformas iekļautu saistošus biodaudzveidības aizsardzības līmeņus; mudina Komisiju apsvērt iespēju iekļaut speciālās zināšanas par tirdzniecību un vidi strīdos, kas izriet no konfliktiem starp tirdzniecības saistībām un vides aizsardzības izņēmumiem; mudina Komisiju popularizēt šo priekšlikumu saistībā ar tās PTO iniciatīvu klimata un tirdzniecības jomā; prasa veikt neatkarīgu padziļinātu analīzi par ietekmi, ko uz biodaudzveidību rada atlikušo strīdu starp ieguldītāju un valsti izšķiršana un ieguldījumus reglamentējošie tiesu sistēmas noteikumi tirdzniecības nolīgumos;
166. pauž nožēlu par ES savvaļas dzīvnieku un augu tirdzniecības noteikumu nepilnīgo īstenošanu, jo tie neattiecas uz visām būtiskajām sugām un neparedz vienādu aizsardzības līmeni nebrīvē selekcionētiem dzīvniekiem; aicina Komisiju, kad tā pārskatīs ES rīcības plānu savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, kopīgi pievērsties gan likumīgai komerciālai tirdzniecībai, gan nelikumīgai tirdzniecībai; šādai pieejai būtu pilnībā jāatbilst Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un jāsaņem pienācīgs finansējums, tostarp palīdzība trešām valstīm un savvaļas dzīvnieku glābšanas centriem un rezervātiem; aicina Komisiju arī ierosināt tiesību aktus, ar kuriem tiek nodrošināts, ka tiek aizliegts tādu savvaļas augu un dzīvnieku imports, pārkraušana, iegādāšanās un pārdošana, kas iegūti, apstrādāti, transportēti vai pārdoti, pārkāpjot izcelsmes valsts tiesību aktus;
167. aicina Komisiju un dalībvalstis uzņemties vadošo loma centienos pārtraukt komerciālu tirdzniecību ar apdraudētām sugām un to daļām; uzsver, cik svarīgi šajā nolūkā ir izstrādāt SMART mērķrādītājus; atkārtoti aicina Eiropas līmenī pilnībā un nekavējoties aizliegt ziloņkaula, tostarp “pirmskonvencijas” ziloņkaula, tirdzniecību, eksportu un reeksportu Eiropas Savienībā vai uz galamērķiem ārpus ES⁹⁴, un prasa noteikt līdzīgus ierobežojumus attiecībā uz citām apdraudētām sugām, piemēram, tīģeriem un degunradžiem; prasa bez turpmākas kavēšanās ieviest šādu aizliegumu 2021. gadā;
168. aicina Komisiju un dalībvalstis palīdzēt pasaules sabiedrībai pievērsties ar savvaļas dzīvnieku komerciālas tirdzniecības un pārdošanas radītajiem riskiem; aicina Komisiju izmantot BTN paredzētos regulatīvos dialogus, lai popularizētu stingros ES sanitāros un fītosanitāros standartus un dzīvnieku labturību nolūkā samazināt turpmāku epidēmiju un pandēmiju izcelšanās riskus; aicina Komisiju arī apsvērt iespēju vajadzības gadījumā noteikt moratoriju savvaļas dzīvnieku vai jebkādu citu sugu dzīvnieku importam no apvidiem, kuros ziņots par infekcijas slimību uzliesmojumiem, un līdz ar to risinātu jebkuras bažas par drošību;
169. ar dziļām bažām norāda, ka kopš 1980. gada plastmasas piesārņojums jūrā ir palielinājies desmitkārtīgi, skarot vismaz 267 sugas un cilvēku veselību; pauž bažas par mikroplastmasas un nanoplastmasas radīto piesārņojumu to ietekmi uz jūras bioloģisko daudzveidību; uzsver vajadzību veidot sinerģiju starp aprites ekonomikas rīcības plānu

⁹⁴ Eiropas Parlamenta 2016. gada 24. novembra rezolūcija par ES rīcības plānu savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai (OV C 224, 27.6.2018., 117. lpp.).

un Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam;

170. aicina ES vadīt sarunas par globālu nolīgumu par plastmasu, tostarp par to, ka līdz 2030. gadam jāizskauž plastmasas piesārņojums okeānos, ar saistošiem mērķrādītājiem;
171. norāda, ka PTO dalībvalstīm līdz 2020. gada beigām neizdevās noslēgt notiekošās sarunas par zivsaimniecības subsīdijām; pauž dziļu nožēlu par to, ka nav īstenota apņemšanās saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem (14.6. IAM), proti, līdz 2020. gadam izbeigt kaitīgas zivsaimniecības subsīdijas; atbalsta aicinājumu slēgt globālu nolīgumu par kaitīgu zivsaimniecības subsīdiju aizliegšanu; tāpēc aicina ES uzņemties lielāku lomu sarunās un aicina Komisiju nodrošināt, ka tirdzniecības nolīgumos ietvertie zivsaimniecības noteikumi atbilst jūras biodaudzveidības aizsardzības prasībām;
172. uzsver, ka okeāni starptautiskā līmenī būtu jāatzīst par pasaules mēroga kopīgu resursu, lai nodrošinātu to aizsardzību; prasa Eiropas Savienībai nākamajā Starpvaldību konferences biodaudzveidības jautājumos ārpus valstu jurisdikcijas sesijā pieprasīt vērīgu globāla okeāna nolīguma pieņemšanu, lai visā pasaulē aizsargātu jūras bioloģisko daudzveidību teritorijās ārpus dalībvalstu jurisdikcijas, un izveidot starpvaldību padomi okeānu jautājumā;
173. uzsver vajadzību izveidot integrētu ES jūrlietu politikas satvaru, kas nodrošinātu jūras bioloģiskās daudzveidības, klimata politikas un KZP saskaņotību;
174. uzsver, ka tiek uzskatīts, ka dziļjūrā ir visbagātākā bioloģiskā daudzveidība uz zemes un ka tā sniedz ļoti svarīgus vides pakalpojumus, tostarp ilgtermiņa oglekļa sekvestrēšanu; norāda, ka dziļjūras izrakteņu ieguve visticamāk izraisīs nenovēršamu un pastāvīgu bioloģiskās daudzveidības zudumu; uzsver, ka jaunajai dziļjūras ieguves nozarei ir jāpiemēro piesardzības princips; atgādina par savu 2018. gada 16. janvāra rezolūciju par okeānu starptautisko pārvaldību⁹⁵ un aicina Komisiju un dalībvalstis virzīt — tostarp Starptautiskajā Jūras dziļi pārvaldē — dziļjūras izrakteņu ieguves moratoriju līdz brīdim, kad būs pietiekami izpētīta dziļjūras izrakteņu ieguves ietekme uz jūras vidi, biodaudzveidību un cilvēka darbībām jūrā un dziļjūras izrakteņu ieguvei būs iespējams pārvaldīt tā, lai nodrošinātu, ka netiek izraisīts ne jūras biodaudzveidības zudums, ne jūras ekosistēmu degradācija; uzsver, ka Komisijai ir jāaptur finansējuma sniegšana jūras gultnes ieguves tehnoloģiju attīstīšanai, ievērojot aprites ekonomikas principu, kas paredz minerālu un metālu izmantošanas samazināšanu, atkalizmantošanu un reciklēšanu;
175. atkārti savu aicinājumu⁹⁶ dalībvalstīm un komisijai sadarboties ar Starptautisko Jūras dziļi pārvaldi, lai panāktu pārredzamību attiecībā uz tās darba metodēm, kā arī jūras vides efektīvu aizsardzību pret kaitīgu ietekmi un jūras vides aizsardzību un saglabāšanu, kā prasīts ANO Jūras tiesību konvencijas XI un XII daļā, un aicina dalībvalstis uzņemties proaktīvu un progresīvu lomu starptautiskajās struktūrās, lai nāktu klajā ar pārredzamības reformām un palielinātu vispārējo vērīgu vides jomā

⁹⁵ Eiropas Parlamenta 2018. gada 16. janvāra rezolūcija “Okeānu starptautiskā pārvaldība: okeānu nākotnes veidošanas darbākārtība saistībā ar” (OV C 458, 19.12.2018., 9. lpp.).

⁹⁶ Eiropas Parlamenta rezolūcija par okeānu starptautisko pārvaldību.

veikto darbību ziņā;

176. norāda uz vaļu populāciju būtisko nozīmi jūras ekosistēmām un oglekļa sekvestrēšanā; atkārtoti pauž stingru atbalstu tam, lai arī turpmāk būtu spēkā vispārējais moratorijs attiecībā uz vaļu medībām komerciālos nolūkos un no vaļiem iegūtu produktu starptautiskas komercirdzniecības aizliegums;⁹⁷ pauž nožēlu par Japānas izstāšanos no Starptautiskās Vaļu medību komisijas (*IWC*); mudina Norvēģiju un Japānu izbeigt vaļu medības; aicina ES un dalībvalstis mudināt *IWC* oficiāli risināt jautājumu par Norvēģijas komerciālajām vaļu medībām;
177. aicina Fēru Salas izbeigt pretrunīgās ikgadējās garspuras grindu medības, ko sauc arī par *Grindadráp*; aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis nepārtraukti runāt ar Fēru Salām par šo jautājumu, lai izbeigtu šo praksi;

Dabas aizsardzības tiesību aktu īstenošana un izpilde

178. mudina dalībvalstis pilnībā īstenot un ievērot saistības, kas noteiktas spēkā esošajos ES tiesību aktos dabas aizsardzības jomā; aicina Komisiju ātrāk, iedarbīgāk un pārredzamāk, tostarp regulāri veicot lietu pēcpārbaudi, īstenot pienākumu neizpildes procedūras, lai novērstu visus neatbilstības gadījumus, un līdz 2022. gadam uzlabot savu publisko datubāzi tā, lai būtu iespējams skaidri saprotamā un piekļūstamā veidā izsekot pasākumiem, ko dalībvalstis un Komisija veikušas, reaģējot uz pārkāpumiem vides jomā; prasa Komisijai arī piešķirt pietiekamus līdzekļus, lai pārvarētu pašreizējo kavēšanos; uzskata, ka pietiekams kvalificētu darbinieku skaits un resursu daudzums ir priekšnoteikums sekmīgai ES politikas virzienu īstenošanai un izpildes nodrošināšanai;
179. konkrētāk aicina Komisiju ātri uzsākt pārkāpuma procedūras par nelikumīgas mežizstrādes lietām, sadarbojoties ar tādām citām Eiropas organizācijām kā Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un par Ūdens pamatdirektīvas un Jūras stratēģijas pamatdirektīvas neievērošanu nolūkā izpildīt prasības, kas jāpilda, lai panāktu labu vides stāvokli Eiropas jūrās un ūdeņos;
180. aicina dalībvalstis, tostarp reģionālās un vietējās iestādes, paātrināt īstenošanu un izpildes nodrošināšanu, bet dalībvalstu valdības — atjaunināt savas bioloģiskās daudzveidības stratēģijas un iesniegt Komisijai reizi divos gados izstrādātus īstenošanas ziņojumus par Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam īstenošanu valsts līmenī; aicina Komisiju veikt vidusposma novērtējumu un vajadzības gadījumā pārskatīt stratēģiju;
181. uzsver, ka ES tiesību aktu īstenošana un izpildes nodrošināšana visās dalībvalstīs ir svarīga arī tāpēc, lai būtu iespējams nodrošināt stabilu un pārredzamu tiesisko regulējumu ieinteresētajām personām, tostarp ekonomikas dalībniekiem; mudina Komisiju un dalībvalstis sasniegt Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus veidā, kas būtu maksimāli efektīvs un vienlaikus neradītu lieku administratīvo slogu;
182. uzskata, ka ir jānostiprina cīņa pret noziegumiem pret vidi gan dalībvalstīs, gan pāri to robežām; uzskata, ka ES dalībvalstīs pastāv lielas atšķirības, kas neļauj vides krimināltiesībām būt iedarbīgām; tāpēc mudina Komisiju pārskatīt Direktīvu par vides

⁹⁷ Eiropas Parlamenta rezolūcija par vaļu medībām Norvēģijā.

krimināltiesisko aizsardzību, lai novērstu šīs atšķirības; prasa noziegumus un pārkāpumus pret vidi, piemēram, NNN zveju un noziegumus pret dzīvo dabu atzīt par smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, par ko būtu jāsaņem atbilstīgs sods, it sevišķi organizētās noziedzības kontekstā; prasa Komisijai arī izpētīt, vai ir iespējams ANO Konvencijai pret transnacionālo organizēto noziedzību pievienot protokolu saistībā ar noziegumiem pret dzīvo dabu;

183. uzsver, cik svarīga ir atbildība tiesību aktu pārkāpumu vai vides kaitējumu gadījumā; prasa pēc iespējas drīz pārskatīt Direktīvu par atbildību vides jomā un pārveidot to par pilnībā saskaņotu regulējumu;
184. pauž dziļas bažas par vides tiesību aizstāvju un aktīvistu situāciju, jo īpaši jaunattīstības valstīs, un aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt viņus visā pasaulē;
185. mudina Komisiju izstrādāt īpašu stratēģiju, kurā būtu paredzēta aizsardzība un atbalsts vietējām kopienām un ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvjiem un kurai vajadzētu būt koordinētai visās ārējās palīdzības programmās; aicina arī palielināt atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomā, jo īpaši veidojot partnerības un pilnveidojot spējas aizsargāt pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības;
186. atkārtoti norāda, ka dalībvalstīm ir jānodrošina *Natura 2000* teritoriju saglabāšana un aizsargājamo sugu un dzīvotņu labvēlīgas saglabāšanās stāvokļa uzturēšana vai atjaunošana; prasa pilnībā īstenot Dzīvotņu direktīvu, saskaņojot saglabāšanas pasākumus ar jaunākajiem zinātnes un tehnikas sasniegumiem; apzinās problēmas, ko rada lopkopības un lielo plēsēju līdzāspastāvēšana dažās dalībvalstīs; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot atbilstīgus pasākumus, lai risinātu sociālekonomiskos konfliktus, kas saistīti ar lielu plēsīgo dzīvnieku līdzāspastāvēšanu, piemēram, ar preventīviem un kompensācijas pasākumiem, nodrošinot šo dzīvnieku aizsardzību; norāda, ka pastāv skaidras pamatnostādnes šo pasākumu īstenošanai saskaņā ar Direktīvu 92/43/ES, tostarp attiecībā uz vilku hibridizāciju;
187. uzsver, ka stratēģijas sekmīga īstenošana ir atkarīga no visu attiecīgo dalībnieku un nozaru iesaistīšanās; uzsver vajadzību iesaistīt šos dalībniekus un nozares un paredzēt tiem stimulus, lai virzītos uz Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķu sasniegšanu; aicina Komisiju izveidot ieinteresēto personu platformu diskusijām, kurā būtu pārstāvētas dažādās ieinteresētās personas un kopienas, un nodrošināt iekļaujošu, taisnīgu un taisnīgu pāreju; uzskata, ka šai platformai būtu jāatvieglo aktīva un reprezentatīva kopienu un ieinteresēto personu līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā;
188. uzsver, ka gaidāmajā direktīvas par nefinanšu informācijas atklāšanu pārskatīšanā ir svarīgi iekļaut prasības, kas ietver gan klimata, gan bioloģiskās daudzveidības prasības;

o

o o

189. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Bioloģiskā daudzveidība ir ekosistēmu funkcionēšanas un mūsu planētas dzīvības pamats. No bioloģiskās daudzveidības un veselīgas vides ir atkarīga tīra ūdens un gaisa krājumi, būtisku resursu nodrošināšana un līdz ar to cilvēku un dzīvnieku veselība.

Diemžēl, neraugoties uz tās nozīmi, jaunākie ziņojumi par bioloģisko daudzveidību liecina par drūmu ainu. *IPBES*¹ globālais bioloģiskās daudzveidības novērtējums brīdina, ka vienam miljonom sugu draud izzušana, un Globālais bioloģiskās daudzveidības pārskats² liecina, ka nav sasniegts neviens no Aiči mērķiem. Tāpat ziņojumā par pandēmiju laikmetu³ tiek brīdināts par to, ka satraucošā ekosistēmu degradācija un cilvēku pašreizējās attiecības ar dabu palielina pandēmijas risku.

Tāpēc mums ir jāpārveido dabas, sabiedrības un ekonomikas mijiedarbība, sākot ar tādu cilvēka darbību ierobežošanu, kas noved pie ekosistēmu pārveides un iznīcināšanas. Eiropas līmenī šo centienu pamatā ir Biodaudzveidības stratēģija un Eiropas zaļais kurss, savukārt starptautiskā līmenī lieliska, un iespējams — pēdējā, iespēja mainīt procesu būs jaunā globālā sistēma, kas jāpieņem Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferencē (COP 15).

Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās virzītājspēki

Lai gan pastāv daudzi faktori, kas izraisa bioloģiskās daudzveidības zudumu, zinātnieki uzsver piecus galvenos tiešos faktoros: izmaiņas zemes un jūras izmantošanā, tieša organismu izmantošana, klimata pārmaiņas, piesārņojums un svešzemju sugu invāzija. Lai labotu situāciju, būtiska nozīme ir šo faktoru pienācīgai novēršanai.

Izmaiņas zemes un jūras izmantojumā

Lai gan augsnes bioloģiskā daudzveidība ir galveno ekoloģisko procesu pamats, ES nav īpašu tiesību aktu augsnes aizsardzībai. Šobrīd šo aizsardzību nodrošina sadrumstaloti lauksaimniecības, rūpniecības un ūdens jomas noteikumi. Tādēļ ir svarīgi, lai Komisija iesniegtu tiesību akta priekšlikumu, ar ko izveido vienotu sistēmu augsnes aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai.

Tāpat mums ir jāpievēršas arī pārtuksnešošanās problēmai. ES ir pievienojusies ANO Konvencijai par cīņu pret pārtuksnešošanos, saskaņā ar kuru tā ir apņēmusies līdz 2030. gadam panākt neitralitāti attiecībā uz augsnes degradāciju, un tādēļ, lai izpildītu šo apņemšanos, ir vajadzīga stratēģija attiecībā uz pārtuksnešošanās un augsnes degradācijas novēršanu ES.

Turklāt ir jāpievēršas arī urbanizācijai un tās ietekmei uz bioloģisko daudzveidību. Dabā rodami risinājumi un zaļā infrastruktūra veicina pilsētu noturību, tāpēc ir vajadzīga stratēģiska pieeja, lai uzlabotu finansējuma izmantošanu un tā integrāciju ES politikā un tiesību aktos.

¹ <https://ipbes.net/global-assessment>

² <https://www.cbd.int/gbo5>

³ <https://ipbes.net/pandemics>

Tāpat ir vajadzīgs Eiropas zaļās infrastruktūras tīkls (*TEN-G*), kas būtu savstarpēji saistīts ar Eiropas dabas tīklu (*TEN-N*), ņemot vērā zaļās infrastruktūras nozīmi aizsargājamo teritoriju savienošanā.

Tieša organismu izmantošana

ES saskaņā ar Aiči mērķiem bija apņēmusies līdz 2020. gadam uz pusi samazināt dabisko mežu ikgadējo zudumu, lai gan jaunā *FAO* ziņojumā ir norādīts, ka šā mērķa sasniegšanai būs vajadzīgi vēl 25 gadi⁴. Meži ir unikālas ekosistēmas, kurās dzīvo 60 000 koku sugu un gandrīz viena trešdaļa Zemes abinieku, putnu un zīdītāju, turklāt mežiem ir milzīga nozīme tādos dabas procesos kā oglekļa absorbcija vai temperatūras regulēšana. Tāpēc visi pirmatnējie un senie meži ES ir stingri jāaizsargā.

Meži ir Savienības kopējs mantojums⁵, un tāpēc topošā meža stratēģija būtu jāsaista ar Biodaudzveidības stratēģijas mērķiem, un būtu jānosaka konkrēti mērķi mežu atjaunošanai, ņemot vērā to, ka tikai 15 % Eiropas nozīmes meža dzīvotņu atrodas labvēlīgā saglabāšanas stāvoklī.

Lauksaimniecības ietekme uz bioloģisko daudzveidību ir nenoliedzama, bet tikpat nenoliedzama ir lauksaimniecības un zivsaimniecības nozares nozīme ES, tāpēc abas šīs nozares būs būtiski jāmaina, lai pielāgotos jaunajiem modeļiem, kas nepieciešami pārejai uz zaļo ekonomiku, un šo nozaru dalībniekiem ir jāsaņem nepieciešamais atbalsts un apmācība.

Ir nepieciešams noteikt gan mērķi panākt, lai 25 % no lauksaimniecībā izmantojamās zemes tiktu izmantota bioloģiskajai lauksaimniecībai, gan mērķi vismaz 10 % lauksaimniecības zemes nodrošināt ainavas elementus ar lielu daudzveidību, un abi mērķi ir jāiekļauj tiesību aktos, lai tie kļūtu juridiski saistoši.

Attiecībā uz zivsaimniecību, neraugoties uz centieniem, kas šajā nozarē tiek īstenoti Eiropā, ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu, ka uz visām zvejas darbībām attiecas maksimālie ilgtspējīgas ieguves apjomi, novērstu jutīgu sugu nejaušu piezveju un ieviestu zivsaimniecības pārvaldības pasākumus visās aizsargājamās jūras teritorijās, par galveno mērķi nosakot ekosistēmu saglabāšanu un atjaunošanu.

Ražošanas un patēriņa ziņā materiālu resursu ieguve un pārstrāde rada vairāk nekā 90 % no pasaules bioloģiskās daudzveidības zuduma. Ja turpināsim ražot un patērēt tikpat lielā apmērā, 2050. gadā mūsu patēriņš būs līdzvērtīgs trīs planētu resursiem⁶. Tāpēc ir svarīgi ES līmenī noteikt mērķi samazināt izejvielu izmantošanu.

Klimata pārmaiņas

Saskaņā ar *IPBES* ziņojumu 4,3 °C sasilšanas scenārijā izzušanas riskam ir pakļauti 16 % sugu, un sugu skaits krasi samazinātos jau 1,5 līdz 2 °C scenārijā.

Jūras un sauszemes ekosistēmas savukārt absorbē aptuveni 60 % no pasaules antropogēnajām emisijām gadā, un dabā rodamie risinājumi nodrošinās to, ka līdz 2030. gadam par 37 % tiks

⁴ <http://www.fao.org/3/ca8642es/CA8642ES.pdf>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=ecli:ECLI:EU:C:2018:255>

⁶ [Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu](#)

samazinātas klimata pārmaiņas⁷.

Tas liecina, ka bioloģiskās daudzveidības zudums un klimata krīze ir savstarpēji saistīti faktori un jārisina kopā. Šajā nolūkā mums ir vajadzīgs kopīgs ilgtermiņa klimata un bioloģiskās daudzveidības rīcības plāns, kas uzlabos turpmāko pasākumu saskaņotību un savstarpējo saistību un integrēs ES saistības KBD un Parīzes nolīguma satvarā.

Piesārņojums

Lai risinātu tādus ar piesārņojumu saistītus faktoros kā emisijas, ķīmikālijas vai barības vielas un to ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ir vajadzīga integrēta pieeja, kurā tiek ietverts arī gaismas un trokšņa piesārņojums. Tāpēc gaidāmais rīcības plāns nulles līmeņa piesārņojuma jomā, stratēģija “No lauka līdz galdam” un Ķīmikāliju stratēģijā ietvertie pasākumi būtu jāaskaņo ar Biodaudzveidības stratēģiju.

Komisijai būtu jāiekļauj mērķis līdz 2030. gadam par 50 % samazināt ķīmisko pesticīdu un bīstamāko pesticīdu daudzumu, par 20 % samazināt mēslošanas līdzekļu daudzumu un par 50 % samazināt barības vielu zudumu tiesību aktu priekšlikumos, lai panāktu, ka šie mērķi ir saistoši. Turklāt atkāpēm saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 53. panta 1. punktu vajadzētu būt izņēmumam, un Komisijai būtu jāprecizē termini “ārkārtas situācijas”, “īpaši apstākļi”, “saprātīgi līdzekļi” un “kontrolēta un ierobežota izmantošana”.

Invazīvas svešzemju sugas

Pašlaik Eiropas Savienībā invazīvas sugas apdraud 354 vietējās sugas, un ES sarakstā iekļautās 66 sugas veido tikai 6 % no Eiropā sastopamajām invazīvajām sugām, kas neatbilst šādu sugu radītajam bioloģiskās daudzveidības apdraudējumam.

Invazīvo sugu radītā kaitējuma uzraudzības un atlīdzināšanas izmaksas ES saskaņā ar aplēsēm ir aptuveni 12 000 miljonu EUR gadā⁸, tādējādi izdevīgāk būtu veikt preventīvus pasākumus. Šā iemesla dēļ Komisijai pirms svešzemju sugu pirmā importa būtu jāveic obligāti riska novērtējumi un jāpieņem baltie saraksti, lai identificētu sugas, kuras tiktu tirgotas un turētas tikai ES.

Komisijai kopā ar dalībvalstīm par prioritāti būtu jānosaka arī tādu invazīvu sugu profilakses, kontroles vai izskaušanas plānu īstenošana, kuras kaitē kritiski apdraudētām sugām, un jāstrādā pie tā, lai nodrošinātu, ka ES sarakstā ir pienācīgi iekļautas invazīvas sugas, kas ietekmē apdraudētās sugas, un tās, kas ir agrīnā invāzijas stadijā vai vēl nav sastopamas ES.

Saglabāšana un atjaunošana

Līdz 2030. gadam, ievērojot zinātniski pamatotus kritērijus un bioloģiskās daudzveidības vajadzības, būtu jāaizsargā vismaz 30 % jūras un sauszemes teritoriju, un viena trešdaļa šo teritoriju būtu jāaizsargā stingri, aptverot visas dabiskās oglekļa piesaistītājsistēmas ES. Šie mērķi būtu jāiekļauj tiesību aktos.

Tāpat līdz 2030. gadam būtu jāatjauno vismaz 30 % degradēto ekosistēmu. Apvienoto Nāciju Organizācija ir pasludinājusi periodu no 2021. gada līdz 2030. gadam par ekosistēmu

⁷ https://ipbes.net/sites/default/files/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf

⁸ <https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/docs/ias-brochure-en-web.pdf>

atjaunošanas desmitgadi. Šajā sakarībā ES dabas atjaunošanas plānam vajadzētu būt vērienīgam, to vajadzētu īstenot, ņemot vērā pilnīgu katras dalībvalsts teritoriju un galveno uzmanību pievēršot ekosistēmām, kurām ir divējāds mērķis — atjaunot bioloģisko daudzveidību un mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām.

Finansējums, integrēšana un pārvaldības sistēma

Komisija ir aplēsusi, ka summa, kas vajadzīga stratēģijas darbību īstenošanai, ir 20 000 miljoni EUR gadā, taču būtu vajadzīgs rūpīgs novērtējums par to, kā šī summa tiks mobilizēta.

Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība būtu jāintegrē visos ES izdevumos un programmās, kuru pamatā ir ES taksonomija, ES darbībās dominējot piesardzības principam un principam “piesārņotājs maksā”, novirzot nodokļu sistēmas uz lielāku vides nodokļu izmantošanu un līdz 2030. gadam likvidējot videi kaitīgas subsīdijas.

Ir vajadzīgs arī tiesiskais regulējums bioloģiskās daudzveidības pārvaldībai, kas būtu līdzīgs Klimata aktam un kas noteiktu obligāti ievērojamu trajektoriju virzībā uz saistošiem mērķiem 2030. un 2050. gadam un saistībām, kuras būs jāuzņemas COP 15 satvarā. Šajā nolūkā Komisijai būtu jāiesniedz tiesību akta priekšlikums.

Turklāt atšķirībā no dažu valstu tiesību aktiem Eiropas un starptautiskā līmenī netiek atzītas individuālās tiesības uz veselīgu vidi. ES Pamattiesību hartas 37. pantā ir atspoguļots tikai ES tiesību vispārējais princips par vides integrāciju, bet nav pasludinātas materiālās tiesības. Komisijai būtu jācenšas novērst šo trūkumu Eiropas līmenī un arī jāveicina šo cilvēktiesību starptautiska atzīšana.

Pētniecība un izglītība

Lai apturētu bioloģiskās daudzveidības zudumu, būtiska nozīme būs izglītībai un jauno paaudžu lomai. Šajā sakarībā būtu vēlams izveidot zaļo “Erasmus” programmu, kas koncentrētos uz jauniešiem paredzētiem projektiem, kuru mērķis ir saglabāt un atjaunot ekosistēmas.

Attiecībā uz pētniecību papildus valstu programmām un ES pētniecības un attīstības programmai lielāka budžeta daļa būtu jāpiešķir pētniecībai un inovācijai, jo īpaši lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarē, lai atbalstītu to pāreju uz ilgtspējīgu praksi.

Starptautiskā rīcība un okeānu pārvaldība

Pasaules dabas aizsardzības nolīgums, ko gatavojas noslēgt Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesijā, būs noderīgs, lai glābtu mūsu dabu. Līdzīgi Parīzes nolīgumam tam vajadzētu būt juridiski saistošam, tajā būtu jānosaka ierobežojumi, kurus pārsniedzot bioloģiskās daudzveidības izzušana būs neatgriezeniska, un jānosaka vērienīgi mērķi, piemēram, aizsargāt vismaz 30 % planētas un līdz 2030. gadam atjaunot 30 % degradēto ekosistēmu.

Ir vērts arī atzīmēt tirdzniecības un attīstības politikas potenciālu aizsargāt bioloģisko daudzveidību un vidi ārpus Eiropas. Šajā sakarībā ES būtu jāatbalsta saistošas ilgtspējīgas attīstības sadaļas tirdzniecības nolīgumos un jāstrādā pie tā, lai apturētu globālo atmežošanu, iesniedzot tiesību akta priekšlikumu par ķēdēm, kas neveicina atmežošanu, lai novērstu to

produktu importu, kas to veicinājuši.

Turklāt kopš 1980. gada okeānu piesārņojums ar plastmasu ir pieaudzis desmitkārtīgi, tāpēc ES būtu jāvada sarunas par starptautisku nolīgumu par plastmasu, lai līdz 2030. gadam nodrošinātu, ka mūsu jūrās un okeānos nav plastmasas.

Tiesību aktu īstenošana un izpilde

Šobrīd dabas aizsardzības tiesību akti netiek pienācīgi īstenoti un izpildīti. Nepamatoti kavējas arī vides pienākumu neizpildes procedūru īstenošana, un tas kavē tiesību aktu īstenošanu, tāpēc Komisijai būtu jāpastiprina uzraudzība un jāpiešķir tam pietiekami resursi.

Visbeidzot, stratēģijas sekmīga īstenošana ir atkarīga no visu dalībnieku iesaistes un līdzdalības. Ir vajadzīga platforma, kurā visas ieinteresētās personas var tikt uzklautas tā, lai nodrošinātu, ka var veikt pasākumus iekļaujošai, vienlīdzīgai un taisnīgai pārejai.

19.4.2021

STARPTAUTISKĀS TIRDZniecības KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam — atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Bettina Vollath*

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 2018. gada 24. janvāra ziņojumu, kurā izklāstīti cilvēktiesību un vides pamatprincipi, un 2020. gada 15. jūlija ziņojumu “Human rights depend on a healthy biosphere” (“Cilvēktiesību atkarība no veselīgas biosfēras”),
 - ņemot vērā Līderu solījumu dabai “United to Reverse Biodiversity Loss by 2030 for Sustainable Development” (“Kopīgiem spēkiem līdz 2030. gadam ilgtspējīgas attīstības nolūkos pavērst pretējā virzienā bioloģiskās daudzveidības izzušanas tendenci”), ko politiskie līderi pieņēma ANO samītā par bioloģisko daudzveidību 2020. gada 30. septembrī,
 - ņemot vērā Ārējo attiecību politikas departamenta 2020. gada aprīlī klajā nākušo pētījumu “Biodiversity as a Human Right and its Implications for the EU’s External Action” (“Bioloģiskā daudzveidība cilvēktiesību aspektā un tās ietekme uz ES ārējo darbību”),
- A. tā kā dominējošās negatīvās tendences bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu jomā apdraudēs virzību uz to, lai sasniegtu 80 % no ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM) noteiktajām mērķvērtībām attiecībā uz nabadzību, badu, veselību, ūdeni, pilsētām, klimatu, okeāniem un zemi;
- B. tā kā cilvēku veselību un iztiku visā pasaulē vēl joprojām ietekmē Covid-19 pandēmija; tā kā dabisko dzīvotņu, jo īpaši tropu mežu sevišķi nozīmīgo bioloģiskās daudzveidības rezervju, iznīcināšana palielina cilvēku un savvaļas dzīvnieku saskarsmi un nākotnē tas

varētu būt nozīmīgs faktors, kas veicinās vīrusu izraisītu slimību rašanos un izplatīšanos;

- C. tā kā ANO Konvencija par bioloģisko daudzveidību ir pamats to politikas virzienu noteikšanai, kuru mērķis ir aizsargāt bioloģisko daudzveidību no cilvēktiesību viedokļa un paplašināt starptautisko saistību tvērumu attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, iekļaujot tajā cilvēktiesību aspektu; tā kā ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos darbs nodrošina virzību uz cilvēktiesību saistību tiesiskā regulējuma izstrādi attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;
- D. tā kā ES un tās dalībvalstīm ir labticīgi un ar savstarpēju atbalstu jāpilda savas starptautiskās saistības bioloģiskās daudzveidības un cilvēktiesību jomā, kā arī ES tiesību aktos noteiktie pienākumi attiecībā uz ārējās darbības konsekvenci saskaņā ar ES Pamattiesību hartā noteikto pienākumu integrēt Savienības politikas jomās augsta līmeņa vides aizsardzību un vides kvalitātes uzlabošanu un atbilstīgi ilgtspējīgas attīstības principam;
- E. tā kā pēdējos gados visā pasaulē ievērojami palielinājies tādu ar vidi un tiesībām uz zemi saistīto cilvēktiesību aizstāvju skaits, kuri tikuši nogalināti vai pieredzējuši vardarbību, nolaupīšanu, draudus, vajāšanu, iebiedēšanu un nomelnošanas kampaņas; tā kā šie cilvēki bieži vien saskaras ar lielām grūtībām un briesmām, un dažkārt tas notiek situācijās, kurās vērojama gan dabas resursu ekspluatācija peļņas gūšanas nolūkā, gan endēmiska korupcija un nabadzība;
- F. tā kā saskaņā ar aplēsēm vismaz ceturtdaļa no pasaules zemes platības pieder pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām vai to apsaimnieko, izmanto vai aizņem pirmiedzīvotāji un vietējās kopienas, un šī vide ir pakļauta arvien lielākam spiedienam, ko izraisa cilvēka īstenotas darbības; tā kā ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām ir atzītas pirmiedzīvotāju kolektīvās un individuālās tiesības;
- G. tā kā pēdējos gados ir ievērojami palielinājies jūras piesārņojums ar plastmasu, ietekmējot bioloģisko daudzveidību; tā kā tādēļ būtu jācenšas panākt jaunu pasaules mēroga līgumu, lai cīnītos pret jūras piesārņojumu ar plastmasu,

Veselīgu ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības nozīme cilvēktiesību aspektā

1. uzsver, ka ekosistēmu degradācija un iznīcināšana un resursu neilgtspējīgas izmantošanas un klimata pārmaiņu radītais spiediens uz tām noved pie sugu izzušanas un bioloģiskās daudzveidības samazināšanās vēl nepieredzētā tempā un apdraud pašreizējo un nākamo paaudžu cilvēktiesības, proti, tiesības uz dzīvību, veselību, pārtiku, ūdeni, sanitāriju un mājokli, kā arī visneaizsargātāko iedzīvotāju, tostarp sieviešu, bērnu un invaliditātes skartu cilvēku, pirmiedzīvotāju un lauku kopienu, kā arī no dabas resursiem atkarīgu kopienu tiesības; uzsver arī to, ka ekosistēmu degradācija un spiediens uz tām kaitē vispārējiem centieniem panākt ilgtspējīgu attīstību un apgrūtina iespējas sasniegt lielāko daļu no 2030. gadam izvirzītajiem IAM, jo īpaši raugoties uz tādiem mērķiem kā nabadzības un bada izskaušana, ūdens un sanitārijas pieejamības nodrošināšana, pārtikas nodrošinājuma panākšana, veselīgas dzīves nodrošināšana un sociālekonomiskās nevienlīdzības mazināšana valstīs un starp tām;

2. atgādina, ka bioloģiskā daudzveidība ir nepieciešama, lai varētu panākt tādu lauksaimniecības ražīgumu un noturību, kas garantē pārtikas sistēmu ilgtspēju, neizmantojot ķīmiskos pesticīdus; turklāt uzsver ilgtspējīgas lauksaimniecības un mežu apsaimniekošanas svarīgo nozīmi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, meža ekosistēmu veselības, klimatnoturības un ilgmūžības nodrošināšanā un visu īpaši apdraudēto augu un dzīvnieku, piemēram, apputeksnētājkuķiņu, aizsardzībā;
3. uzsver, ka ir nepieciešami intensīvāki centieni saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un jo īpaši jāīsteno efektīvi pasākumi, kas ļautu vienlaikus aizsargāt cilvēktiesības un saglabāt un ilgtspējīgi izmantot dabas resursus; šajā sakarībā aicina izstrādāt holistisku un uz cilvēktiesībām balstītu ES politikas pieeju, kuras mērķis būtu novērst bioloģiskās daudzveidības zudumu un degradāciju, un saskaņot ES nozaru politiku ar šiem mērķiem; uzsver, cik nozīmīga ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana ES aizjūras zemēs un teritorijās un tālākajos reģionos, un šajā sakarībā uzsver nepieciešamību saglabāt ES fondus un programmas, kas paredzēti šā mērķa sasniegšanai; uzsver arī nepieciešamību stiprināt starptautiskās tiesības vides un cilvēktiesību jomā, vides tiesību aktus un procesuālās vides tiesības un cilvēktiesības, jo īpaši uzlabojot piekļuvi informācijai, sabiedrības līdzdalību un tiesu iestāžu un efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību un atbalstot un veicinot vietējo kopienu, pirmiedzīvotāju un ar vidi saistīto cilvēktiesību aizstāvju būtisko lomu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā;
4. uzsver, ka bioloģiskā daudzveidība un cilvēktiesības ir savstarpēji saistītas un atkarīgas, un atgādina par cilvēktiesību jomā pastāvošajām valstu saistībām aizsargāt bioloģisko daudzveidību, no kuras šīs tiesības ir atkarīgas, tostarp nodrošinot iedzīvotāju līdzdalību ar bioloģisko daudzveidību saistītu lēmumu pieņemšanā; atzinīgi vērtē progresu, kāds panākts, lai starptautiskā un valsts līmenī atzītu saikni starp cilvēktiesībām un biosfēras veselību; aicina ES iestāties par tiesību uz veselīgu, ilgtspējīgu, tīru un drošu vidi vispārēju atzīšanu Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomē un Ģenerālajā asamblejā; uzskata, ka šo tiesību atzīšanai vajadzētu veicināt spēcīgāku vides politiku un stingrākus tiesību aktus;
5. atbalsta ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos centienus izstrādāt pamatnostādnes par pienākumiem cilvēktiesību jomā, kuri saistīti ar vidi, ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību; aicina ES dalībvalstis un iestādes iestāties par ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 2018. gadā izklāstīto pamatprincipu par cilvēktiesību un vidi globālu īstenošanu un atbalstīt to; turklāt prasa Eiropas Savienībai atbalstīt ANO Vides programmas vides tiesību iniciatīvu;
6. uzsver, ka Covid-19 pandēmija ir apliecinājusi principa “Viena veselība” svarīgumu politikas veidošanā un ka ir vajadzīgas transformatīvas pārmaiņas, kas ietver starpdisciplināru un pārnozaru sadarbību; turklāt uzsver risku, ka Covid-19 pandēmijas izraisītā globālā lejupslīde varētu kļūt par faktoru, kas valstīm visā pasaulē liek novērst uzmanību no vides aizsardzības, lai īstermiņā stimulētu saimniecisko darbību; uzsver, ka bioloģiskās daudzveidības respektēšanas un aizsardzības pasākumi ir jāintegrē visās ekonomikas nozarēs;

Topošais Eiropas bioloģiskās daudzveidības pārvaldības satvars un korporatīvā atbildība

7. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izstrādāt jaunu Eiropas bioloģiskās daudzveidības pārvaldības satvaru un izmantot iekļaujošu pieeju, iesaistot pilsonisko sabiedrību atbildības uzraudzībā, lai pārraudzītu ES vides tiesību aktu īstenošanu; atzinīgi vērtē arī Komisijas mērķi 2021. gadā nākt klajā ar jaunu ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības iniciatīvu, lai risinātu cilvēktiesību un vides kontekstā īstenotas pienācīgas rūpības jautājumus ekonomikas vērtību ķēdēs; šajā sakarībā uzstājīgi norāda, ka ir nepieciešams izstrādāt ES tiesību aktus par obligātu pienācīgas rūpības pienākumu cilvēktiesību ieviešanā un vides aizsardzībā, kas attiektos uz ES uzņēmumiem, uzņēmumiem, kuru juridiskā adrese ir iekšējā tirgū, vai trešo valstu uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū, un noteikt šajos tiesību aktos juridiskus pienākumus apzināt, izvērtēt, novērst, pārtraukt, mazināt, uzraudzīt, paziņot, uzņemt atbildību, risināt un vērst par labu potenciālos vai faktiskos cilvēktiesību pārkāpumus savās piegādes ķēdēs un izveidot efektīvus uzraudzības un izpildes mehānismus saskaņā ar ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām; aicina Komisiju steidzami iesniegt priekšlikumu ES tiesiskajam regulējumam, kura pamatā būtu uzņēmumiem obligāts pienācīgas rūpības pienākums cilvēktiesību un vides jomā, kam cita starpā būtu jānodrošina ilgtspējīgas un atmežošanu neizraisošas piegādes ķēdes; turklāt aicina Komisiju apsvērt iespēju pievērsties tādu preču importa jautājumam, kuru ieguve vai ražošana izraisa bioloģiskās daudzveidības zudumu vai degradāciju; uzsver nepieciešamību cīnīties pret nesodāmību par uzņēmēju un valstu pieļautiem pārkāpumiem, šajā nolūkā izstrādājot instrumentus, kas ļautu pilnībā, efektīvi un ilgtspējīgi īstenot cilvēktiesību un vides tiesību aktus un nodrošināt to izpildi;
8. uzsver, ka atmežošana, zemes sagrābšana un citas neilgtspējīgas resursu izmantošanas un ieguves darbības, kas tiek veiktas noteiktu privātā vai publiskā sektora darbību ietvaros, spēcīgi un daudzējādi ietekmē pirmiedzīvotājus un vietējās kopienas; uzsver, ka bieži vien netiek atzītas šo grupu kopīpašuma tiesības uz savu zemi, ūdeņiem vai citiem resursiem, kas tām tradicionāli piederējuši vai bijuši citādi pieejami un izmantojami; uzsver, ka īpašumtiesību zaudējums nesamērīgi lielākā mērā skar sievietes; aicina visas ieinteresētās puses un uzņēmumus iesaistīt ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas veicināšanā un atzīt pirmiedzīvotāju tiesības, tostarp nodrošinot brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu un pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu efektīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā par resursu pārvaldību un izmantošanu; mudina uzņēmumus veikt rūpīgus ietekmes novērtējumus attiecībā uz visām darbībām, kas var ietekmēt vietējo kopienu un pirmiedzīvotāju kopienu zemju, ūdeņu un citu dabas resursu bioloģisko daudzveidību, saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Pienācīgas rūpības vadlīnijām atbildīgai uzņēmējdarbībai un ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 12. pamatprincipu; aicina ES neatbalstīt un nefinansēt projektus, kas varētu veicināt pirmiedzīvotāju tautu padzīšanu no to dzimtajām vietām; atzinīgi vērtē ANO 2020. gada novembra aicinājumu rīkoties attiecībā uz iekļaujošas, ilgtspējīgas un noturīgas nākotnes veidošanu ar pirmiedzīvotājiem;

ES ārējās darbības izmantošana ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas popularizēšanā

9. aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) integrēt ES ārējā darbībā bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un tās saikni ar cilvēktiesībām, tostarp šajā nolūkā izmantojot cilvēktiesību dialogus un tirdzniecības politiku, kā arī starptautiskos

forumos popularizēt vērienīgu ar bioloģisko daudzveidību saistītu rīcībpolitiku saskaņā ar Eiropas zaļo kursu un jauno ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un īstenot pasākumus ar ES Rīcības plāna cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2024. gadam starpniecību, lai vērstos pret bioloģiskās daudzveidības zuduma ietekmi uz cilvēktiesību īstenošanu;

10. aicina Komisiju vienoti un konsekventi risināt sadarbības jautājumus saistībā ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ekosistēmu integritāti un starptautisko saistību ievērošanu vides un cilvēktiesību jomā, jo īpaši izmantojot ES starptautiskos visaptverošos un nozaru nolīgumus un politiskos dialogus ar partnervalstīm, tostarp ievērojot godīgas tirdzniecības noteikumus attiecībā uz vidi, un maksimāli izmantot novērtējumus par ietekmi uz cilvēktiesībām un ilgtspējīgu attīstību un ar tiem saistītos ieteikumus; aicina Komisiju pirms tirdzniecības un sadarbības nolīgumu slēgšanas un attīstības projektu īstenošanas veikt rūpīgus ietekmes novērtēšanas pētījumus, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā izmērīt attiecīgo nolīgumu un projektu ietekmi uz vietējo iedzīvotāju dzīvi un tiesībām; uzstāj, ka ietekmes novērtējumi ir jāveic, pienācīgi un jēgpilni iesaistot pilsonisko sabiedrību un vietējās kopienas, un ka ir pienācīgi jāņem vērā to konstatējumi; aicina Komisiju atkārtoti izvērtēt projektu īstenošanu gadījumos, ja ir iespējama vai ir faktiski konstatēta nelabvēlīga ietekme uz cilvēktiesībām vides un bioloģiskās daudzveidības kontekstā; turklāt aicina Komisiju un EĀDD izstrādāt pamatnostādnes attiecībā uz tiesībām uz tīru, veselīgu, drošu un ilgtspējīgu vidi, iekļaut bioloģisko daudzveidību un tās savstarpējo saikni ar cilvēktiesībām savos periodiskajos ziņojumos par cilvēktiesību situāciju trešās valstīs un izstrādāt ES delegācijām paredzētus instrumentus un mācību materiālus par bioloģiskās daudzveidības nozīmi šo delegāciju darbā ar cilvēktiesību jautājumiem; aicina ES delegācijas sadarboties ar uzņēmējiem un attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai palielinātu informētību, rosinātu projektus, veicinātu pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību un šajā sakarībā apmainītos ar informāciju;
11. uzsver, ka tirdzniecības nolīgumiem ir jā saglabā un jānodrošina pozitīvs ieguldījums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā trešās valstīs, kas cita starpā panākams, iekļaujot tajos spēcīgas, vērienīgas un pienācīgi īstenojamas tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļas; šajā sakarībā mudina Komisijas galveno tirdzniecības nolīgumu izpildes uzraugu ciešā sadarbībā ar Eiropas Parlamentu pārraudzīt šādu nolīgumu ievērošanu; atzinīgi vērtē starptautisko vides un cilvēktiesību standartu integrēšanu vispārējo tarifa preferenču shēmā (VPS); aicina Komisiju, izvērtējot starptautisko cilvēktiesību un vides konvenciju īstenošanu saskaņā ar VPS, ņemt vērā bioloģiskās daudzveidības un cilvēktiesību savstarpējo saikni; prasa iekļaut šajā satvarā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām un iesaka ES dalībvalstīm, kuras to vēl nav izdarījušas, ratificēt šo konvenciju; aicina iesaistīt VPS dialogos attiecīgās ieinteresētās personas un palielināt šo dialogu pārredzamību;
12. aicina Padomi pilnvarot Komisiju ES vārdā risināt sarunas par tās dalību beztermiņa starpvaldību darba grupā jautājumos par transnacionālām korporācijām un citiem uzņēmumiem cilvēktiesību kontekstā, kuras mērķis ir pieņemt saistošu un izpildāmu ANO līgumu par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām; uzsver šā procesa svarīgo nozīmi, jo īpaši saistībā ar zemes sagrābšanu un tās ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un pirmiedzīvotāju tiesībām un cilvēktiesībām;

13. uzteic ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvjus, vietējo kopienu pārstāvjus, juristus un žurnālistus, kuri iestājas par dabas resursu aizsardzību, un stingri nosoda visu veidu vardarbību, tostarp nogalināšanu, un kriminālatbildības noteikšanu par šo cilvēku veiktajām darbībām; atzīst minēto grupu ieguldījumu, pieredzi un zināšanas cīņā pret bioloģiskās daudzveidības zudumu un vides degradāciju;
14. aicina Komisiju un EĀDD attiecībās ar attiecīgajām valstīm arī turpmāk sistemātiski pievērsties gadījumiem, kad ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvji saskaras ar vardarbības draudiem; šajā sakarībā aicina EĀDD turpināt iesākto praksi, proti, piedaloties politikas dialogos par cilvēktiesībām un apmeklējot trešo valstu cilvēktiesību institūcijas, iesniedz sarakstu, kurā uzskaitīti konkrēti cilvēktiesību pārkāpumi, kas pastrādāti pret cilvēktiesību aizstāvjiem;
15. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gada novembrī ES cilvēktiesību aizstāvju mehānisms "ProtectDefenders.eu" atjaunots vēl uz trim gadiem; atgādina, cik svarīgs ir šis mehānisms, ņemot vērā pieaugošās vajadzības un daudzveidīgās problēmas, tostarp vardarbību un uzbrukumus, kas tiek vērsti pret cilvēktiesību, zemes un vides aizstāvjiem; prasa nostiprināt šo mehānismu un to pastāvīgi izvērtēt no jauna, ņemot vērā tā vajadzības;
16. mudina Komisiju izstrādāt īpašu stratēģiju, kurā būtu paredzēta aizsardzība un atbalsts vietējām kopienām un ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvjiem un kurai vajadzētu būt koordinētai visās ārējās palīdzības programmās; aicina arī palielināt atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomā, jo īpaši veidojot partnerības un pilnveidojot spējas aizsargāt pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības;
17. aicina ES un dalībvalstu pārstāvjus, kuri 2021. gada oktobrī piedalīsies Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferencē (COP 15) Kuņminā (Ķīna), iestāties par bioloģisko daudzveidību un nodrošināt, lai globālā rīcība bioloģiskās daudzveidības jomā un ar to saistītie mērķi būtu vienoti ar tiesību uz dzīvību, veselību, pārtiku, ūdeni un mājokli ievērošanu un aizsardzību, kā arī ar sieviešu, bērnu un citu mazāk aizsargātu grupu, ko skar bioloģiskās daudzveidības zudums, cilvēktiesību ievērošanu; atkārtoti aicina ES censties sarunās panākt tikpat lielu vērienīgumu, lai nodrošinātu vienlīdzīgus nosacījumus visas pasaules mērogā, tostarp nosakot līdz 2030. gadam sasniedzamus starptautiskus un juridiski saistošus globālas atjaunošanas un aizsardzības mērķrādītājus, kam jābūt vismaz 30 %, lai tādējādi atspoguļotu ES iekšējo mērķu vērienīgumu; mudina Komisiju un dalībvalstis pirms COP 15, tās gaitā, kā arī pēc šīs konferences apspriesties un sadarboties ar attiecīgajām pilsoniskās sabiedrības grupām un citām ieinteresētajām personām; stingri atbalsta cilvēktiesību iekļaušanu COP 15 globālajā bioloģiskās daudzveidības satvarā laikposmam pēc 2020. gada un aicina pasaules un valstu līmenī noteikt dabas aizsardzības mērķus, pamatojoties uz tiesībām uz tīru, veselīgu, drošu un ilgtspējīgu vidi;
18. atzinīgi vērtē "Līderu solījumā dabai" pausto ES valstu un valdību vadītāju apņemšanos izbeigt noziegumus pret vidi un šajā nolūkā nodrošināt efektīvu un preventīvu tiesisko regulējumu; šajā sakarībā mudina ES un dalībvalstis divkārtot centienus pildīt savus pienākumus saistībā ar noziegumiem pret vidi, un veicināt starptautisku pieeju krimināltiesībām vides jomā; prasa izveidot tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu

efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību bioloģiskās daudzveidības zuduma un degradācijas lietās; prasa ES un dalībvalstīm īstenot jaunas iniciatīvas, lai Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtos par noziegumu tiktu atzīts tā dēvētais ekocīds un lai nodrošinātu, ka šādu noziegumu izdarītāji tiek saukti pie atbildības; iesaka paplašināt to smago cilvēktiesību pārkāpumu spektru, uz kuriem attiecas ES globālais cilvēktiesību sankciju režīms, iekļaujot starp šiem pārkāpumiem arī noziegumus pret vidi; aicina Komisiju pievērsties ES ārējās dimensijas jautājumam Direktīvā par vides krimināltiesisko aizsardzību un Direktīvā par atbildību vides jomā.

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	17.3.2021
Galīgais balsojums	+ : 55 - : 5 0 : 10
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Markéta Gregorová, Marisa Matias, Nicolae Ștefănuță
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Stelios Kypouropoulos, Leopoldo López Gil, Samira Rafaela

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

55	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Stelios Kypouropoulos, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Samira Rafaela, Nicolae Ștefănuță, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
The Left	Giorgos Georgiou, Marisa Matias, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz, Salima Yenbou

5	-
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Lars Patrick Berg, Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis

10	0
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Witold Jan Waszczykowski
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani, Jérôme Rivière
PPE	David Lega, Miriam Lexmann

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

12.3.2021

LAUKSAIMNIECĪBAS UN LAUKU ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam — atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Isabel Carvalhais*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 57. pants

IEROSINĀJUMI

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā lauksaimniecības biodaudzveidība aptver visus biodaudzveidības komponentus, kas attiecas uz pārtiku un lauksaimniecību; tā kā tā aptver arī ekosistēmu, dzīvnieku, augu un mikroorganismu daudzveidību un mainību ģenētiskā, sugu un ekosistēmu līmenī, kas ir nepieciešamas ekosistēmu pamatfunkciju uzturēšanai;
- B. tā kā galvenie tiešie biodaudzveidības zuduma virzītājspēki ir zemes un jūras izmantošanas izmaiņas, dabas resursu ieguve, klimata pārmaiņas, piesārņojums un svešzemju sugu invāzija; tā kā šie virzītājspēki veidojas no nelabvēlīgiem cēloņiem, kas jo īpaši saistīti ar ražošanas un patēriņa modeļiem, iedzīvotāju skaita dinamiku un tendencēm, tirdzniecību un tehnoloģiskiem jauninājumiem¹;
- C. tā kā ilgtermiņa tendences lauksaimniecības zemē, mežā un putnu un zālāju tauriņu populācijās liecina, ka Eiropā ir ievērojami samazinājusies lauksaimniecības zemes biodaudzveidība; tā kā tas pirmām kārtām ir saistīts ar dabisko ekosistēmu zudumu, sadrumstalošanos un degradāciju, ko galvenokārt izraisa lauksaimniecības intensifikācija, intensīva mežu apsaimniekošana, zemes pamešana un pilsētu teritoriju izplešanās²;

¹ Starpvaldību zinātnes un politikas platformas biodaudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) 2019. gada vispārējais novērtējuma ziņojums par biodaudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem.

² Eiropas Vides aģentūra (EVA), “*The European environment - state and outlook 2020: knowledge for transition*”

- D. tā kā lauksaimniecības zeme aizņem gandrīz pusi no ES teritorijas un meži aizņem aptuveni 42 % no ES teritorijas; tā kā lauksaimniecības zemju ilgtspējīga apsaimniekošana veicina plašākas ekosistēmas funkcijas, piemēram, biodaudzveidības aizsardzību, oglekļa sekvestrēšanu, ūdens un gaisa kvalitātes uzturēšanu, augsnes mitruma aizturi, jo tiek samazinātas noteces, ūdens iefiltrēšanos un erozijas kontroli;
- E. tā kā lauksaimniecība un mežsaimniecība ir Eiropas ekonomikas un sabiedrības galvenie komponenti, kas nodrošina drošu, kvalitatīvu un cenas ziņā pieejamu pārtiku un ir būtisks faktors lauku apgabalu dzīvotspējai nodarbinātības, ekonomisko iespēju, dzīves kvalitātes un vides saglabāšanas ziņā;
- F. tā kā ES lauksaimniecības nozares īpašais raksturs un strukturālās īpatnības, proti, tas, ka nozari veido galvenokārt nelielas lauku saimniecības, kurās lielākoties nodarbināti ģimenes locekļi, un divām trešdaļām šo lauku saimniecību zemes platība nepārsniedz 5 ha, kā arī tas, ka aptuveni viena trešdaļa lauku saimniecību vadītāju ir 65 gadus veci vai vecāki, rada īpašas problēmas, kas politikas veidotājiem jāņem vērā, izstrādājot ar nozari saistītos pasākumus un rīcībpolitikas,
1. atgādina, ka lauksaimniecības ražīgums un noturība ir atkarīgi no biodaudzveidības, kas ir būtiska tam, lai garantētu mūsu pārtikas sistēmu un pārtikas nodrošinājuma ilgtspēju ilgtermiņā un noturību; turklāt uzsver, ka liela daļa biodaudzveidības Eiropā pastāv tās dažādo lauksaimniecības sistēmu un mežsaimniecības dēļ un ka tās uzturēšana ir atkarīga no nepārtrauktas aktīvas, zemas ietekmes un ilgtspējīgas zemes un lauksaimniecības un mežu ekosistēmu apsaimniekošanas; tomēr uzsver dažu lauksaimniecības sistēmu negatīvo ietekmi uz biodaudzveidību, kas noved pie dabas resursu pārmērīgas izmantošanas;
 2. norāda, ka ainavas noplicināšanas kaskādes efekts samazina kultūraugu ražu, it īpaši samazinātas apputeksnētāju un dabisko ienaidnieku bagātības dēļ³; atkārtoti norāda, ka dabisko ienaidnieku populāciju aizstāšana ar insekticīdu izmantošanu vēl vairāk saasina nepietiekamas apputeksnēšanas problēmu, jo apputeksnēšana tieši ietekmē kultūraugu ražu; prasa īstenot holistisku pieeju, lai aizsargātu ekosistēmu pakalpojumus, izmantojot pasākumus, kas vairo ainavu dažādību;
 3. uzsver ģenētiskās daudzveidības, sugu un dabas ainavu nozīmi un uzskata, ka lauksaimniecība ļauj saglabāt daudzu reģionu biodaudzveidību, piemēram, atklātās kalnu teritorijās, novēršot invazīvu augu un dzīvnieku sugu izplatīšanos;
 4. uzsver mazo lauku saimniecību svarīgo lomu biodaudzveidības un ainavu saglabāšanā; uzsver, ka mazās saimniecības palīdz saglabāt biodaudzveidību, piemērojot mazāk intensīvas un mehanizētas metodes un mazāk izmantojot tādus resursus kā pesticīdi un mēslošanas līdzekļi; turklāt uzsver, ka mazās lauku saimniecības aizsargā jutīgas lauku

to a sustainable Europe” (“Vide Eiropā: stāvoklis un perspektīvas 2020. gadā. Zināšanas pārejai uz ilgtspējīgu Eiropu”), 2019. gads.

³ Dainese, M. et al, “A global synthesis reveals biodiversity-mediated benefits for crop production” (“Globāla sintēze atklāj biodaudzveidības pastarpināti radītos ieguvumus attiecībā uz kultūraugu ražu”), *Science Advances*, 5. sējums, Nr. 10, 2019. gads.

teritorijas (kalnu, nelabvēlīgā situācijā esošas, salu un *Natura 2000* teritorijas), saglabājot lauksaimniecību un līdz ar to arī biodaudzveidību;

5. atzinīgi vērtē ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam plašo vērienu, cenšoties apturēt biodaudzveidības zudumu un to pārvērst pretējā virzienā; uzskata, ka šāds vērienīgums ir nepieciešams, mudina izstrādāt un īstenot politiku visos līmeņos un atbalsta pētniecības, inovatīvu un īstenojamu risinājumu izstrādi un integrēšanu, kā arī to iekļaušanu politikā, lai risinātu biodaudzveidības zuduma problēmu;
6. atgādina, ka stratēģijas efektīvai īstenošanai ir jāatzīst visas trīs ilgspējas dimensijas: vidiskā, sociālā un ekonomiskā; uzsver, ka pastāvīga lauksaimniecības zemes biodaudzveidības samazināšanās, tostarp ainavas mērogā, ir realitāte un ka, lai pretotos šai tendencei, ir vajadzīga drosmīga rīcība, ko veic sabiedrība kopumā un ko atbalsta zinātnisks konsenss;
7. pauž nožēlu, ka ES biodaudzveidības stratēģijā līdz 2020. gadam nebija nosprausti izmērāmi lauksaimniecības mērķi un tas apgrūtināja ES finansēto darbību progresa un snieguma novērtēšanu; atgādina, ka nepietiekama koordinācija starp ES politikas virzieniem un stratēģijām biodaudzveidības jomā ir novedusi pie tā, ka nav izdevies novērst ģenētiskās daudzveidības samazināšanos⁴; aicina Komisiju ievērot Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ieteikumus un izmantot Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam gūto pieredzi;
8. norāda, ka pēc zaļā kursa ideāliem un labajiem nodomiem ir jāveic turpmāki īstenošanas pasākumi, jo īpaši kopējā lauksaimniecības politikā, kurai ir ļoti būtiska ietekme uz biodaudzveidību, jo tā nosaka zemes izmantošanu ne tikai ES, bet arī ārpus tās;
9. aicina Komisiju nodrošināt Eiropas lauksaimniekiem piekļuvi jaunām tehnoloģijām un radīt lauksaimniecības nozarē iespējas nepārtraukti attīstīties, nodrošinot inovācijām labvēlīgu tiesisko regulējumu;
10. atgādina, cik svarīgi ir veicināt kolektīvu pieeju un izmantot tās pastiprinošo efektu, lai veicinātu Biodaudzveidības stratēģijas darbības, un aicina Komisiju veicināt un atbalstīt saistītus uzņēmumus, piemēram, lauksaimniecības pārtikas kooperatīvus, kolektīvā biodaudzveidības aizsardzības pasākumu īstenošanā;
11. uzsver ciešo saikni ar stratēģiju “No lauka līdz galdam” un meža stratēģijām un nepieciešamību pēc holistiskas pieejas pārtikas sistēmai un meža vērtības ķēdei;
12. aicina Komisiju veikt ietekmes novērtējumus un izveidot visaptverošu uz zinātņi un pierādījumiem balstītu novērtējumu par Biodaudzveidības stratēģijas pasākumu un mērķrādītāju īstenošanu, tostarp par augstas daudzveidības ainavas iezīmēm, ņemot vērā valstu specifiskos apstākļus; uzskata, ka stratēģijā īpaša uzmanība būtu jāpievērš individuālajai un kumulatīvajai ietekmei uz ES lauksaimniecības, mežsaimniecības un lauku apvidu sociālo un ekonomisko ilgspēju, pārtikas nodrošinājumu, zemes un

⁴ Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 13/2020 “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”, 2020. gads;
<https://www.eca.europa.eu/lv/Pages/DocItem.aspx?did=%7bB5A7E9DE-C42E-4C1D-A5D2-03CA1FADE6F8%7d>

lauksaimniecības un agropārtikas produktu pieejamību, cenām, koksnes pieejamību un potenciālajiem riskiem, kas saistīti ar biodaudzveidības zudumu pārvietošanu uz trešām valstīm, aizstājot vietējo lauksaimniecisko ražošanu ar importu; uzsver nepieciešamību aplūkot gan īstermiņa, gan ilgtermiņa negatīvo un pozitīvo ietekmi uz resursu izmantošanu un pārtikas nodrošinājumu;

13. uzskata, ka, lai efektīvi sasniegtu biodaudzveidības mērķus, kad par tiem būs vienojušās likumdevējas iestādes, tiem ir jāatspoguļojas visos attiecīgajos ES tiesību aktos;
14. ar bažām norāda uz ASV Lauksaimniecības departamenta Ekonomiskās izpētes dienesta nesenu veikto zinātnisko novērtējumu⁵ par stratēģijas “No lauka līdz galdam” un biodaudzveidības stratēģiju kumulatīvo ietekmi;
15. aicina Komisiju arī sagatavot uz pierādījumiem balstītu ietekmes novērtējumu par iespējamiem riskiem, kas saistīti ar siltumnīcefekta gāzu emisijām, biodaudzveidības zudumu, lauku un reģionu dzīvotspēju, pārtikas cenām un stratēģisku reģionālo pārtikas un apgādes drošību un ko rada iespējamā lauksaimnieciskās ražošanas pārceļšana un pārvietošana Eiropas Savienībā, īstenojot stratēģijas pasākumus un mērķus;
16. uzskata, ka biodaudzveidības saglabāšana ir svarīgs sabiedriska mērķis, ko atbalsta lielākā daļa eiropiešu⁶ un kam nepieciešama visu sociālo un ekonomikas nozaru rīcība un plašas un iekļaujošas debātes, efektīvi iesaistot ikvienu sabiedrības locekli Eiropas, valstu un reģionālā līmenī; norāda, ka it īpaši biodaudzveidības saglabāšanai ir nepieciešama visu pasākumu īstenošana, piemēram, lauksaimnieku kopienu, tostarp mazo un jauno lauksaimnieku, un mežsaimniecības nozares, plašāka līdzdalība, vienlaikus izmantojot viņu zināšanas un pieredzi, apmainoties ar abpusēji izdevīgiem risinājumiem, kas dod labumu gan biodaudzveidībai, gan lauksaimniecības un mežsaimniecības ieņēmumiem, un radot līdzatbildības izjūtu, kas ir būtiski svarīga stratēģijas sekmīgai īstenošanai;
17. uzsver, cik svarīgs ir augšupējs līdzdalības process, pozitīvi stimuli un atbalsts, lai palielinātu motivāciju un apņemšanos biodaudzveidības aizsardzības jomā, vienlaikus uzsverot brīvprātīgo iniciatīvu papildu pievienoto vērtību;
18. uzskata, ka visos politikas līmeņos lielāka uzmanība būtu jāpievērš biodaudzveidības aizsardzības abpusēji izdevīgu risinājumu izstrādei, kas veicinātu visas trīs ilgspējas dimensijas (ekonomisko, sociālo un vides dimensiju);
19. uzskata, ka apakšzonu vai reģionu izveide aizsargājamajās zonās, kurās, pamatojoties uz šo teritoriju īpatnībām, varētu atļaut dažāda veida darbības, pieļautu lielāku elastību, vienlaikus palielinot aizsardzības efektivitāti;
20. uzsver kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) būtisko nozīmi lauksaimniecības zemes biodaudzveidības, tostarp ģenētiskās daudzveidības, aizsardzībā un veicināšanā,

⁵ Beckman, J. et al, “Economic and Food Security Impacts of Agricultural Input Reduction Under the European Union Green Deal’s Farm to Fork and Biodiversity Strategies” (“Eiropas Savienības Zaļā kursa stratēģijā “No lauka līdz galdam” un biodaudzveidības stratēģijā paredzētā ielāides samazinājuma lauksaimniecībā ietekme uz ekonomiku un pārtikas nodrošinājumu”), ASV Lauksaimniecības departamenta Ekonomiskās izpētes dienests.

⁶ Eurobarometra speciālaptauja Nr. 481 “Attitudes of Europeans towards biodiversity” (“Eiropiešu attieksme pret biodaudzveidību”), 2019. gada maijs, https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2194_90_4_481_ENG.

kā arī citu zaļajā kursā noteikto politikas jomu un instrumentu nozīmi; atgādina KLP mērķus, kas uzskaitīti Līguma par Eiropas Savienības darbību 39. pantā;

21. uzsver gaidāmās KLP zaļās arhitektūras komponentu potenciālu veicināt un nodrošināt individuālus un kolektīvus stimulus pārejai uz ilgtspējīgākām un noturīgākām lauksaimniecības sistēmām pārtikas ražošanai un augstas dabas vērtības lauksaimniecības zemes un biodaudzveidības saglabāšanai lauksaimniecības zemēs, ja tie tiks pienācīgi izstrādāti;
22. uzskata, ka dalībvalstīm, nosakot savus nosacījumu standartus, ir jānosprauž atbilstošas ilgtspējas un biodaudzveidības atsauces scenārijs un jānodrošina mērķtiecīga un ātra intervences pasākumu izstrāde un ieviešana, jo īpaši ekoshēmu un agrovides un klimata pasākumu īstenošana lauku attīstībā, kas palīdz labāk nodot biodaudzveidības ieguvumus un palielināt to potenciālu atbilstoši vajadzīgajam vērienīguma līmenim, vienlaikus ņemot vērā konkrētas vietējās vajadzības, apstākļus un izejas punktus, izmantojot uz pierādījumiem balstītu *SWOT* analīzi;
23. uzsver KLP agromežsaimniecības un apmežošanas pasākumu izšķirošo nozīmi un mudina turpināt mežsaimniecības pasākumus saskaņā ar ES meža stratēģiju;
24. uzsver, ka šīs stratēģijas īstenošana no vides viedokļa nebūs tik efektīva, kā paredzēts, ja vien netiks sniegts atbalsts, lai nodrošinātu lauksaimnieku un viņu uzņēmumu dzīvotspēju un konkurētspēju;
25. aicina Komisiju nekavējoties izmantot klimata pārmaiņu mazināšanas un klimatadaptācijas iespējas, ko sniedz mežu, mitrāju, kūdrāju, zālāju un piekrastes ekosistēmu atjaunošana, un integrēt dabas aizsardzību visos attiecīgajos ES politikas virzienos un programmās;
26. uzskata, ka nelielās izmaiņas, kas ieviestas ar dažādajām KLP reformām, nav devušas spēcīgu signālu lauksaimniekiem mainīt savu praksi, un uzskata, ka ir vajadzīgas būtiskas izmaiņas saistībā ar klimata un biodaudzveidības krīzi, kuras pārlicinātu lauksaimniekus par tās ietekmi uz viņu uzņēmējdarbību un iztiku;
27. pauž nožēlu, ka KLP nav efektīvi apturējusi gadu desmitiem ilgo biodaudzveidības samazināšanos un ka intensīva lauksaimniecība joprojām ir galvenais biodaudzveidības zuduma cēlonis; turklāt uzsver, ka saskaņā ar Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 13/2020⁷ lauksaimniecības mērķrādītāji un darbības ES Biodaudzveidības stratēģijā nav mērāmi, tāpēc ir grūti novērtēt darbības rezultātus;
28. tādēļ uzsver, ka ir svarīgi ievērot Revīzijas palātas ieteikumus Komisijai labāk koordinēt Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam, palielināt tiešo un lauku attīstības maksājumu ieguldījumu lauksaimniecības zemes biodaudzveidībā, precīzāk izsekot budžeta izdevumiem un izstrādāt uzticamus rādītājus KLP ietekmes novērtēšanai;

⁷ Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 13/2020 “Lauksaimniecības zemes bioloģiskā daudzveidība: KLP maksājumi nav apturējuši tās samazināšanos”, 2020. gads;
<https://www.eca.europa.eu/lv/Pages/DocItem.aspx?did=%7bB5A7E9DE-C42E-4C1D-A5D2-03CA1FADE6F8%7d>

29. uzsver, cik svarīgi ir radīt, saglabāt un atjaunot lauksaimniecības ainavu iezīmju lielo daudzveidību, kā arī uzturēt un atbalstīt lauksaimniecības prakses un/vai ražošanas raksturīgās iezīmes, kas labvēlīgi ietekmē biodaudzveidību, apputeksnetājus un kaitēkļu dabisko bioloģisko kontroli;
30. aicina dalībvalstis saskaņā ar saviem KLP stratēģiskajiem plāniem izstrādāt vajadzīgos pasākumus, kuri veicinātu biodaudzveidības ziņā bagātas platības, tostarp ainavu elementus, ar mērķi ilgtermiņā vismaz 10 % zemes izveidot ļoti daudzveidīgas platības, kas bagātina biodaudzveidību, piemēram, dzīvžogus, buferjoslas, teritorijas, kurās neizmanto ķīmiskas vielas, un pagaidu papuves, kā arī paplašinātas lauksaimniecības zemes, kuras atvēlētas biodaudzveidībai, un, cik vien iespējams, veicināt dzīvotņu savstarpējo savienojamību un zaļo koridoru izveidi, lai maksimāli palielinātu biodaudzveidības potenciālu;
31. atgādina, ka piekļuves zemei trūkums ir viens no galvenajiem faktoriem, kuri ierobežo jauno lauksaimnieku apmešanos un paaudžu maiņu Eiropas lauku saimniecībās, kas ir svarīgs KLP mērķis; uzskata, ka būtu jāizvērtē neproduktīvo platību izveide, lai pēc iespējas izvairītos no negatīvas ietekmes uz jauno lauksaimnieku piekļuvi zemei;
32. uzsver, ka gadījumos, kad saglabāšanas pasākumi ierobežo privātas zemes izmantošanu vai negatīvi ietekmē tās vērtību, īpašniekam ir jāpiešķir atbilstīga kompensācija;
33. atzinīgi vērtē to, ka bioloģiskā lauksaimniecība ir atzīta par vienu no spēcīgajiem elementiem ES ceļā uz ilgtspējīgākām pārtikas sistēmām, proti, attiecībā uz biodaudzveidības problēmām, un publiskās politikas mērķu sasniegšanu tādās jomās kā ekonomikas attīstība, nodarbinātība laukos, vides aizsardzība un rīcība klimata politikas jomā; uzsver Eiropas bioloģiskās lauksaimniecības rīcības plāna nozīmi plašākā bioloģiskās lauksaimniecības ieviešanā;
34. uzsver, ka bioloģiskās pārtikas ražošanas attīstība jāpapildina ar tirgus virzītu un piegādes ķēdes attīstību un pasākumiem, kas stimulē pieprasījumu pēc bioloģiskās pārtikas, tostarp izmantojot publisko iepirkumu un plašu veicināšanas pasākumu klāstu, pētniecību, inovāciju, apmācību un zinātnisko zināšanu nodošanu, kuru mērķis ir atbalstīt bioloģisko produktu tirgus stabilitāti un taisnīgu atalgojumu lauksaimniekiem un veicināt pasākumus, kas atbalsta gados jaunus bioloģiskos lauksaimniekus; uzsver, ka ir jāattīsta visa bioloģiskās pārtikas ķēde, lai radītu iespēju vietējā līmenī apstrādāt un izplatīt Savienības bioloģisko produkciju;
35. norāda, ka dalībvalstis sniegs atšķirīgu ieguldījumu šo Savienības mērķrādītāju sasniegšanā atkarībā no to bioloģiskās pārtikas ražošanas nozares attīstības, tādēļ prasa noteikt valsts mērķrādītājus; uzsver, ka šie mērķrādītāji netiks sasniegti bez spēcīga finansiālā atbalsta, stingrām apmācības programmām un konsultāciju pakalpojumiem; aicina dalībvalstis attiecīgi izstrādāt savus KLP stratēģiskos plānus un aicina Komisiju pārliecināties, ka stratēģiskie plāni atbilst uzticētajam uzdevumam;
36. uzsver spēcīgo saikni starp Eiropas meža stratēģiju un Biodaudzveidības stratēģiju;
37. uzsver, cik liela nozīme ir noturīgām un veselīgām meža ekosistēmām, tostarp faunai un florai, lai saglabātu un veicinātu to daudzveidīgo ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu, ko nodrošina meži, piemēram, biodaudzveidību, tīru gaisu, ūdeni, veselīgu augsni un

koksnes un nekoksnes izejvielas; norāda, ka ES mērķu sasniegšana vides, klimata un biodaudzveidības jomā nekad nebūs iespējama bez tādiem mežiem un mežsaimniecības, kas tiek daudzfunkcionāli, veselīgi un ilgtspējīgi apsaimniekoti un kas ievēro ilgtermiņa perspektīvu;

38. norāda uz nepieciešamību izstrādāt saskaņotu pieeju, kas vienotu biodaudzveidības aizsardzību un klimata aizsardzību ar plaukstošu uz koksnes resursiem balstītu nozari un ilgtspējīgu bioekonomiku;
39. šajā sakarā norāda, ka koncentrēšanās vienlaikus uz mežsaimniecības sociālajiem, vides un ekonomiskajiem ieguvumiem var palīdzēt nodrošināt noturību un pielāgoties spēju, kā arī panākt pāreju uz aprites bioekonomiku un uzlabot biodaudzveidības aizsardzību; uzskata, ka mērķrādītājos un īstenošanā ir jāņem vērā katras valsts konkrētie apstākļi un iespējas un tiem pozitīvi jāietekmē meži un mežsaimniecības apstākļi, iztikas līdzekļi lauku apvidos un mežu biodaudzveidība ES;
40. uzsver, ka mežiem, sevišķi pirmatnējiem mežiem, ir īpaša nozīme biodaudzveidības aizsardzībā, un prasa tos aizsargāt; šajā sakarā aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest seno mežu definīciju, kas būtu jāizstrādā Mežsaimniecības pastāvīgajai komitejai kā daļa no turpmākās ES meža stratēģijas;
41. uzsver *Natura 2000* meža teritoriju nozīmi mežu biodaudzveidības saglabāšanā; tomēr norāda, ka ir vajadzīgi pietiekami finanšu resursi, lai pārvaldītu šādas jomas un nodrošinātu izpildi;
42. uzsver līdzsvarotā veidā stiprinātas ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas nozīmi meža ekosistēmu veselībai, klimatnoturībai un ilgmūžībai un mežu daudzfunkcionālās lomas saglabāšanai, tostarp mežu biodaudzveidības uzturēšanai, kā arī ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanai un Eiropas zaļā kursa īstenošanai; uzsver, ka ir svarīgi iekļaut ģenētisko daudzveidību stādīšanas apsvērumos, jo tas ierobežo kaitēkļu uzbrukumu, kā arī slimību un vietējo un lokālo sugu izplatīšanās risku;
43. norāda, cik svarīga ir meža īpašnieku apmācība, vietējie izpratnes veicināšanas projekti un sabiedrības līdzdalības procesi, kā arī pastāvīgas apmežošanas un meža atjaunošanas programmas; aicina Komisiju veicināt ES mēroga specializētas apmācības programmas un visaptverošu un efektīvu meža apsaimniekošanas informācijas sistēmu;
44. vērš uzmanību uz vērtīgu tradicionālo agromežsaimniecības sistēmu skaitu ES un inovatīvu sistēmu potenciālu; uzsver agromežsaimniecības potenciālu uzlabot un veicināt dažādus ekosistēmu pakalpojumus, lauksaimniecības zemes biodaudzveidību, oglekļa dioksīda piesaisti, augsnes aizsardzību un ūdens cikla regulēšanu, vienlaikus uzlabojot lauku saimniecību produktivitāti un ilgtspēju;
45. atzīst, ka ir jāpaplašina lauksaimnieku zināšanas un jāveicina apmācība agromežsaimniecības jomā, lai viņi apzinātos ieguvumus no koksnes veģetācijas integrēšanas lauksaimniecībā un apgūtu šo praksi;
46. aicina Komisiju pievērst uzmanību būvētās vides izraisītajam biodaudzveidības zudumam; uzskata, ka pilsētu un piepilsētu teritorijas, tostarp bijušās rūpnieciskās un atjaunotās zemes platības, būtu īpaši piemērotas koku stādījumiem, tādējādi veicinot

biodaudzveidību pilsētu teritorijās; atzīst agromežsaimniecības un pārtikas ražošanai nepiemērotu teritoriju potenciālu palielināt koku skaitu un ka būtu jāizvairās no stādīšanas vietās ar augstu dabas vērtību;

47. apzinās, cik svarīgi ir izmantot koksni no ilgtspējīgi apsaimniekotiem mežiem un koka izstrādājumus, lai veicinātu virzību uz CO₂ neitrālu ekonomiku un aprites bioekonomikas attīstību;
48. aicina dalībvalstis uzlabot savus tiesību aktus, lai ieviestu vai vajadzības gadījumā stiprinātu aizsardzību pret nelikumīgu mežizstrādi un biodaudzveidības zudumu;
49. uzsver, ka bez veselīgiem mežiem nekad nebūs iespējams sasniegt ES mērķus vides, klimata un biodaudzveidības jomā; tādēļ mudina veikt pasākumus, kas palielinātu mežu segumu no vietējiem apstākļiem un ekosistēmām piemērotiem kokiem, jo īpaši izvairoties no eksotiskām sugām, kuras daudz mazāk uztur vietējo biodaudzveidību; uzsver, ka šāds jauniegūtais mežs nedrīkst negatīvi ietekmēt pašreizējo biodaudzveidību vai oglekļa piesaistītājus un ka būtu jāizvairās no stādīšanas, jo īpaši mitrājos un kūdrājos, augstas biodaudzveidības ganībās un citās augstas dabas vērtības zemēs; uzsver, ka visās turpmākajās ES meža stratēģijās galvenā uzmanība būtu jāpievērš aizsardzībai, mežu atjaunošanai un apmežošanai ar atrašanās vietai un videi piemērotām koku sugām;
50. uzsver, cik svarīgi ir uzlabot biodaudzveidību agrosistēmās visos līmeņos, sākot no laukiem līdz ainavām; uzskata, ka ir būtiski veicināt zinātniskos pētījumus par saikni starp lauksaimniecības praksi, ekoloģiskajiem procesiem un ekosistēmu pakalpojumiem, veicinot novatorisku praktisku risinājumu izstrādi un konkrētai vietai specifiskas zināšanas, kas vajadzīgas ekosistēmu pakalpojumu veicināšanai visdažādākajos ekoloģiskajos kontekstos;
51. uzsver, ka izvēle saglabāt un vēl vairāk veicināt bioenerģijas rūpniecību varētu novest pie pārvaldības izvēles saīsināt augsekas periodu vai izmantot strauji augošas sugas, kas pazeminās koksnes kvalitāti un produktu vērtību un apdraudēs kokapstrādes nozares; norāda, ka Biodaudzveidības stratēģijā ierosinātais abpusēji izdevīgais risinājums ierobežot veselu koku izmantošanu enerģijas ražošanā ir svarīgs arī kokapstrādes nozarēm;
52. uzskata, ka apmežošanas iniciatīvu atbalstīšanā būtu jāizmanto holistiska pieeja, ņemot vērā vietējos ekonomiskos un sociālos apstākļus un vietējās kopienas un atbalstot noturīgus, jauktus un veselīgus mežus;
53. uzsver augu aizsardzības līdzekļu un rīku nozīmi lauksaimnieciskās ražošanas stabilitātei, pārtikas nekaitīgumam un nodrošinājumam, klimataadaptācijai un lauksaimnieku ienākumu ilgtspējai; uzskata — lai gan ir gūti panākumi, ir būtiski jāsamazina ķīmisko pesticīdu lietošana un jo īpaši riski, lai samazinātu ietekmi uz biodaudzveidību, ņemot vērā valstu īpašos apstākļus; uzskata, ka būtu rūpīgi jāizpēta iespēja izmantot mērķos minētos ekoloģiskos koridorus;

54. uzsver, ka integrētai augu aizsardzībai (*IPM*) un ilgtspējīgām sistēmām, tostarp agroekoloģiskām pieejām, ir būtiska nozīme⁸ atkarības no pesticīdiem samazināšanā, un mudina dalībvalstis nodrošināt, ka *IPM* tiek piemērota un tās īstenošana tiek sistemātiski novērtēta;
55. uzsver — lai samazinātu vajadzību pēc pesticīdiem un vēl vairāk samazinātu ķīmisko pesticīdu lietošanu un ar to saistītos riskus, lauksaimniekiem ir vajadzīgi plašāki alternatīvi, efektīvi, cenas ziņā pieejami un videi droši augu aizsardzības risinājumi un metodes; ierosina, ka tas varētu ietvert kultūras, fiziskās un bioloģiskās kontroles metožu pastiprinātu izmantošanu, jaunus zema riska pesticīdus un biopesticīdus, efektīvākus pielietošanas paņēmienus, ko veicina tādi instrumenti kā digitālā un precīzā lauksaimniecība, epidemioloģiskos modeļus, plašāku un uzlabotu tādu rezistentu šķirņu klāstu, kam nepieciešams mazāk resursu, un uzlabotas pētniecības un inovācijas apmācības un konsultāciju sistēmas, tostarp agroekoloģiskās lauksaimniecības prakses jomā;
56. aicina Komisiju uzlabot tiesisko regulējumu, lai paātrinātu jaunu un alternatīvu augu veselības risinājumu ieviešanu, tostarp augu aizsardzības līdzekļu ar mazāku ietekmi uz vidi, piemēram, zema riska vielu, biokontroles šķīdumu un dabisku vielu, ieviešanu;
57. uzsver labvēlīgo sugu lomu agroekosistēmā, jo īpaši kaitēkļu apkarošanā, bet arī apputeksnēšanā un augu un augsnes aizsardzībā; norāda, ka savvaļas ziedu pareiza sajaukuma izvēle var piesaistīt un uzturēt kukaiņu plēsējus un parazītoidus, uzlabojot ražu un palielinot apputeksnēšanu;
58. uzskata, ka ilgtspējīgas prakses, piemēram, *IPM* un agroekoloģisko pieeju, izmantošanu vajadzētu pienācīgi stimulēt un kompensēt;
59. atzinīgi vērtē Eiropola un dalībvalstu kopīgās darbības augu aizsardzības līdzekļu nelikumīga importa no trešām valstīm apkarošanā, taču pauž nopietnas bažas, ka tas turpinās un ietekmē arī vidi un biodaudzveidību ES;
60. pauž nožēlu par to, ka lauksaimnieciskā ražošana un patēriņš arvien vairāk koncentrējas uz ierobežotu lauksaimniecības kultūru un to ietvaros šķirņu un genotipu klāstu; uzsver, ka ģenētiskās mainības turpmāka uzlabošana un saglabāšana visos tās komponentos ir būtiska, lai veicinātu lauksaimniecības ekosistēmu daudzveidību un bagātību un saglabātu vietējos ģenētiskos resursus, jo īpaši kā risinājumu krātuve, kas palīdzētu stāties pretī nākotnes vides, klimata un pārtikas nodrošinājuma problēmām;
61. norāda, ka ir svarīgi saglabāt kultivārus un vecās šķirnes, jo tie var izturēt apstākļus, kas ir sliktāki par optimālajiem; turklāt norāda, ka visrentablākais veids, kā saglabāt šos ģēnus un pazīmes, ir laukā; atzinīgi vērtē to, ka Komisija apsver tradicionālo kultūraugu šķirņu tirdzniecības noteikumu pārskatīšanu, lai veicinātu to saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu; atzinīgi vērtē arī tās nodomu veikt pasākumus, lai atvieglotu sēkļu šķirņu,

⁸ Saskaņā ar vispārīgajiem principiem, kas noteikti III pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvā 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

tostarp bioloģiska heterogēna materiāla, reģistrāciju un lai nodrošinātu tradicionālām un vietējiem apstākļiem pielāgotām šķirnēm vieglāku piekļuvi tirgum;

62. vērš uzmanību uz to, ka daudzgadīgās kultūrās daudzveidības zudums notiek arī tādēļ, ka tiek zaudēta ģenētiskā daudzveidība pašās šķirnēs; pauž nožēlu par to, ka ES veģetatīvās pavairošanas sistēmas ir izstrādātas tā, ka netiek veicināta biodaudzveidības saglabāšana vienas šķirnes ietvaros; aicina Komisiju veicināt regulējuma izmaiņas ES veģetatīvās pavairošanas tiesību aktos, veicinot tradicionālo Eiropas šķirņu ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu lauku saimniecībās;
63. atgādina, ka Eiropas Savienībā tiek audzētas vairākas vietējās un lokālās dzīvnieku šķirnes, kas ir reģionālo dzīvotņu un/vai vietējo kopienu tradicionālo iztikas līdzekļu elementi un biodaudzveidības neatņemama daļa; aicina dalībvalstis turpināt atbalstīt pasākumus, kuru mērķis ir šo šķirņu aizsardzība; pauž bažas par to, ka tādas slimības kā Āfrikas cūku mēris apdraud dažu sugu, piemēram, Austrumbalkānu cūku, izdzīvošanu; aicina dalībvalstis savlaicīgi ieviest pasākumus un atvēlēt resursus, lai novērstu šīs biodaudzveidības zudumu;
64. aicina Komisiju izstrādāt vārienīgus, piemērotus un atjauninātus noteikumus un plānus, kas novērstu invazīvu sugu iekļūšanu dažādās Eiropas teritorijās un jūrās, paredzot visaptverošus protokolus, kuri savukārt novērstu tādu gan augu, gan dzīvnieku sugu ienākšanu, kas var būtiski negatīvi ietekmēt ne tikai biodaudzveidību, bet arī lauksaimniecību un zivsaimniecību, un radīt ievērojamus ekonomiskus zaudējumus, un kuros būtu jāparedz izstrādāt rīcības virzienus, kā pārvaldīt invazīvas sugas un to iespējamo ietekmi uz dažādām ekosistēmām un nozarēm;
65. aicina Komisiju nodrošināt, ka jebkurš mērķrādītājs attiecībā uz neienesīgu lauksaimniecības zemi, neproduktīvām ainavas iezīmēm un aizsargājamām teritorijām ir pietiekami elastīgs, lai to īstenotu saskaņā ar katras dalībvalsts konkrētajiem apstākļiem un iespējām, un ka tiek ievērotas lauksaimnieku, zvejnieku un zemes un mežu īpašnieku tiesības, vienlaikus saglabājot stingru aizsardzību kā brīvprātīgu zemes un mežu īpašnieku izvēli;
66. uzsver, ka lauksaimniecības zemes pamešana skar 10–50 % ES lauksaimniecības zemes, kā rezultātā tiek zaudētas tradicionālās ainavas, palielinās augsnes erozijas risks un pasliktinās daudzu lauksaimniecības zemju sugu dzīvotnes; atgādina, ka pasākumiem, kas paredzēti apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, ir būtiska nozīme, lai novērstu zemes pamešanu un saglabātu cilvēku nodarbošanos šajos apgabalos, kā arī lai novērstu mežu ugunsgrēkus un aizsargātu konkrētas ekosistēmas un dabas resursus, piemēram, lauksaimniecības zemes platības ar augstu dabas vērtību;
67. uzsver, ka zemes izmantošanas izmaiņas, lauksaimniecības paplašināšana un intensificēšana un savvaļas augu un dzīvnieku ilgtermiņa tirdzniecība un patēriņš ir biodaudzveidības zuduma galvenie virzītājspēki un palielina savvaļas, lauksaimniecības dzīvnieku, patogēnu un cilvēku saskarsmi, kas rada apstākļus jaunu infekcijas slimību uzliesmojumam;
68. norāda, ka kažokādu ražošana, kas ir saistīta ar tūkstošiem nedomesticētu dzīvnieku ar līdzīgu genotipu turēšanu būros ciešā tuvumā citam pie cita un pastāvīga stresa

apstākļos, var būtiski apdraudēt dzīvnieku labturību un palielina to uzņēmību pret infekciju slimībām, tostarp zoonozēm, kā tas notika Covid-19 gadījumā ar ūdelēm;

69. uzsver nepieciešamību attīstīt uzņēmējdarbības modeļus, atalgojot lauksaimniekus, dārzniekus, zvejniekus un citus teritoriju īpašniekus un lietotājus par to sniegtajiem ekosistēmu pakalpojumiem;
70. atzīst, cik svarīgi ir apzināt ar biodaudzveidību saistītus ekonomikas instrumentus un to radīto finansējumu un izveidot konsekventu un salīdzināmu finanšu apzināšanu un ziņošanu visās dalībvalstīs;
71. norāda uz apputeksnētāju izšķirošo nozīmi biodaudzveidībā un lauksaimnieciskajā ražošanā; pauž bažas par apputeksnētāju, tostarp medus bišu, augstajām mirstības tendencēm, kas ir dokumentētas vairākos ES reģionos; aicina dalībvalstu atbildīgās iestādes vairāk kontrolēt neatļauto vai apputeksnētājiem kaitīgo vielu izmantošanu;
72. prasa pasākumu apputeksnētāju aizsardzībai pieņemšanā īstenot holistisku pieeju un KLP atbalstam nekļūt tādām, kas pavājina vai pazudina apputeksnēšanas pakalpojumus; aicina dalībvalstis savos stratēģisko plānu projektos iekļaut pasākumus, kas vērsti uz dažādām apputeksnētāju grupām;
73. uzskata, ka digitālās tehnoloģijas, tostarp precīzā lauksaimniecība, var palīdzēt Eiropas lauksaimniekiem nodrošināt drošu un kvalitatīvu pārtiku, vienlaikus palīdzot saglabāt biodaudzveidību un samazināt lauksaimniecības ietekmi uz vidi; norāda, ka ir svarīgi atbalstīt tādu digitālo rīku izstrādi, kas ļauj plānot biodaudzveidību saimniecībās un arī plašākā mērā un uzlabot tīklu pārklājumu lauku apvidos;
74. uzsver, ka ar KLP ir jānodrošina piekļuve šiem rīkiem, lai nodrošinātu, ka ikviens gūst labumu no digitalizācijas iespējām; turklāt norāda, ka ir jāveicina digitālās lauksaimniecības iekļaujoša īstenošana, izmantojot apmācību un lauku iedzīvotāju izglītošanu;
75. atzīst Eiropas lauksaimniecības daudzveidību un tādu tās lauksaimniecības sistēmu lielo biodaudzveidības potenciālu kā ganību lopkopība un pļavas un dzīvžogus saglabājošas ganību sistēmas, agromežsaimniecība un ekstensīvi apsaimniekota lauksaimniecības zeme;
76. aicina Komisiju veicināt videi draudzīgas ražošanas metodes, piemēram, integrētu ražošanu, kas ir plaši ieviesta daudzās dalībvalstīs un optimizē dabas resursu izmantošanu, aizsargā augsni, ūdeni un gaisu un veicina biodaudzveidību;
77. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt ganību un ganību dzīvotņu, tostarp meža ganību un citu agromežsaimniecības sistēmu, izmantošanu sinerģijā ar augstas dabas vērtības zālaugu platību uzturēšanu;
78. atzīst agroekoloģisko sistēmu potenciālu, proti, kombinējot diversifikācijas metodes, vienlaikus nodrošinot daudzus ekosistēmu pakalpojumus un biodaudzveidības

saglabāšanu, kā arī palielinot kultūraugu ražu un lauksaimnieku ienākumus⁹; turklāt atzīst, ka ir svarīgi veicināt abpusēji izdevīgu pieeju pieņemšanu;

79. norāda, ka daži tirdzniecības nolīgumi, par kuriem pašlaik notiek sarunas vai kuri ir noslēgti, iespējams, neatbilst Biodaudzveidības stratēģijas mērķiem; atgādina, ka ir jānodrošina, lai tirdzniecības nolīgumos būtu iekļautas nodaļas par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kuru mērķis ir veicināt biodaudzveidību un saskaņotību ar Eiropas ilgtspējas standartiem;
80. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos nodrošināt tirdzniecības nolīgumos ietvertu biodaudzveidības noteikumu pilnīgu īstenošanu un izpildi un labāk novērtēt to ietekmi uz biodaudzveidību; aicina Komisiju ieviest nepieciešamos mehānismus, lai nodrošinātu, ka ES importētie produkti atbilst pasākumiem, kas piemērojami Eiropas lauksaimniekiem, papildinot ES lauksaimnieku centienus ražot pārtiku ilgtspējīgāk un tādējādi padarīt biodaudzveidības aizsardzību efektīvāku visā pasaulē;
81. prasa nodrošināt Savienības tirdzniecības politikas konsekveni, izvairoties no atmežošanas rezultātā ražotu lauksaimniecības produktu importa atvieglošanas, kas nopietni kaitē biodaudzveidībai pasaulē; aicina Komisiju ierosināt pasākumu kopumu, kas lauksaimniecības produktiem, kuri laisti ES tirgū, nodrošinātu ilgtspējīgas nulles līmeņa atmežošanas piegādes ķēdes;
82. norāda, ka barības vielas ir būtiskas lauksaimnieciskajai ražošanai un veselīgas augsnes saglabāšanai; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu samazināt barības vielu zudumus un norāda, ka pārmērīga mēslojuma izmantošana ir gaisa, augsnes un ūdens piesārņojuma un ietekmes uz klimatu avots, kas negatīvi ietekmē biodaudzveidību; uzsver, ka labāka barības vielu pārvaldība ir izdevīga gan ekonomikai, gan videi;
83. uzsver, ka barības vielu zudumu samazināšanas stratēģijai pirmām kārtām būtu jāsniedz lauksaimniekiem iespēja palielināt barības vielu pārvaldības efektivitāti, un šajā saistībā uzsver inovatīvu tehnoloģiju un risinājumu nozīmi; mudina dalībvalstis savos stratēģiskajos plānos ierosināt pasākumus, ar kuriem veicina barības vielu efektīvu pārvaldību un apriti, kā arī stingri atbalstīt lauksaimniecības konsultantu un lauksaimnieku izglītību;
84. prasa izveidot un atbalstīt izglītības programmas, kas palīdz labi izprast gan agronomiskos, gan dabas aizsardzības aspektus;

⁹ Tamburini, G. et al., "Agricultural diversification promotes multiple ecosystem services without compromising yield" ("Lauksaimniecības dažādošana veicina daudzus ekosistēmu pakalpojumus, neapdraudot ražu"), *Science Advances*, 6. sējums, Nr. 45, 2020. gads; 98 metaanalīžu pārskatīšana, pamatojoties uz 5160 sākotnējiem pētījumiem, ietverot 41 946 dažādu un vienkāršotu metožu salīdzinājumus. 63 % gadījumu agroekoloģija veicināja biodaudzveidību, neietekmējot ražu, un daudzos gadījumos ražas faktiski palielinājās; <https://advances.sciencemag.org/content/6/45/eaba1715>

Van der Ploeg, J. D. et al., "The economic potential of agroecology: Empirical evidence from Europe" ("Agroekoloģijas ekonomiskais potenciāls: empīriski pierādījumi Eiropā"), *Journal of Rural Studies*, 71. sējums, 2019. gads, 46.–61. lpp.; <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2019.09.003>

85. uzsver, ka pētniecība, inovācija, zināšanu apmaiņa, informētības palielināšana, izglītība un konsultāciju pakalpojumi būs svarīgi, lai apkopotu datus un rastu labākos risinājumus biodaudzveidības saglabāšanai;
86. uzsver lauku saimniecību konsultāciju pakalpojumu būtisko nozīmi inovācijas un zināšanu izplatīšanā par biodaudzveidības veicināšanas stratēģijām, pieredzes apmaiņas stimulēšanā, jo īpaši apmaiņas starp kolēģiem, un praktisku demonstrāciju veicināšanā, jo sevišķi strādājot vietējā līmenī, lai ļautu lauksaimniekiem labāk pielāgoties konkrētajai situācijai uz vietas, tostarp maza mēroga, gados jauniem lauksaimniekiem un sievietēm lauksaimniecēm, kā arī cilvēkiem, kas dzīvo nelabvēlīgos lauku apvidos; aicina dalībvalstis sniegt lauksaimniekiem visaptverošus padomus par to, kā ieviest ražošanas sistēmas un pārvaldības praksi, kas veicina biodaudzveidības saglabāšanu un atjaunošanu lauksaimniecības zemē;
87. uzsver, ka pētniecība un inovācija ir galvenie virzītājspēki, kas paātrina pāreju uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām, jo īpaši nodrošina padziļinātas zināšanas, kuras ļauj lauksaimniekiem ražot pārtiku, izmantojot mazāk resursu, un palielināt ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu, vienlaikus atbalstot ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību; uzskata, ka inovācijas ieviešanai tirgū ir nepieciešama labvēlīga normatīvā vide un stimulu pieņemšana;
88. norāda uz veselīgas dzīvās augsnes milzīgo ieguldījumu biodaudzveidībā un ekosistēmu pakalpojumos pasaulē un ciešo saikni starp dzīvu, veselīgu un biodaudzveidīgu augsni, biocenozēm, saimniecību produktivitāti un rentabilitāti, to klimatnoturību un pārtikas un biomasas nodrošinājumu, jo īpaši noturību pret sausumu un plūdiem; norāda, ka vairāk nekā 60 % no visām Eiropas augsnēm ir neveselīgā stāvoklī¹⁰ un ka ir vajadzīgi politikas pasākumi, lai uzlabotu dzīves apstākļus augsnē; norāda uz mikroplastmasas ietekmi uz augsnes biodaudzveidību;
89. atzinīgi vērtē Komisijas ceļvedi jaunas augsnes stratēģijas izstrādei augsnes aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai, ES Augsnes observatorijas izveidi un ES misijas augsnes veselības un pārtikas jomā publicēšanu ar nosaukumu “Rūpes par augsni ir rūpes par dzīvību”; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt turpmākus pētījumus par augsnes ekosistēmu pakalpojumiem un pielāgot attiecīgās finansēšanas programmas, lai sekmētu šādus pētniecības projektus;
90. atkārtoti uzsver ūdens resursu ilgtspējīgas izmantošanas un apsaimniekošanas nozīmi biodaudzveidības aizsardzībā un atjaunošanā; mudina Komisiju un dalībvalstis vairāk atbalstīt efektīvas un iedarbīgas apūdeņošanas sistēmas un ilgtspējīgu ūdens apsaimniekošanu;
91. uzsver Putnu direktīvas un Dzīvotņu direktīvas¹¹ panākumus un norāda, ka ES ir pasaulē lielākais aizsargājamo teritoriju tīkls un ka biodaudzveidības saglabāšanai ārkārtīgi svarīga ir efektīva dabisko procesu pārvaldība;

¹⁰ Misijas padomes augsnes veselības un pārtikas jomā starpposma ziņojums, “*Caring for soil is caring for life*” (“Rūpes par augsni ir rūpes par dzīvību”), Eiropas Komisija, 2020. gads.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4ebd2586-fc85-11ea-b44f-01aa75ed71a1/>

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/147/EK par savvaļas putnu

92. norāda uz ievērojamām atšķirībām starp dalībvalstīm *Natura 2000* īstenošanā un no tām izrietošo nevienlīdzību attiecībā uz aizsardzību; uzsver, ka ir jāiesaista visi attiecīgie ES, valsts, reģionālā un vietējā līmeņa dalībnieki, lai labāk īstenotu Putnu direktīvu un Dzīvotņu direktīvu; atgādina par direktīvu atbilstības pārbaudes rezultātiem; atzīst direktīvu elastību attiecībā uz īstenošanu, kas būtu pilnībā jāizpēta, lai varētu ņemt vērā valstu īpašos apstākļus, palīdzot samazināt un pakāpeniski atrisināt konfliktus starp dabas aizsardzību un sociālekonomiskajām darbībām;
93. uzsver nepieciešamību atbalstīt lauksaimniecības praksi, piemēram, agromežsaimniecību un ganību lopkopību augstvērtīgās teritorijās, kas nodrošina plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu; atgādina, ka lieli plēsēji, jo īpaši vilki, var ietekmēt lauksaimniecības dzīvotspēju, jo īpaši dažās ekstensīvi apsaimniekotās lauksaimniecības zemēs, kas bagātas ar biodaudzveidību; atgādina, ka apstākļu maiņa ir izraisījusi dažu aizsargājamo lielo plēsēju sugu un viņu upuru sugu populācijas pieaugumu; uzsver nepieciešamību pārvaldīt noteiktas biodaudzveidības jomas, lai nodrošinātu visu sugu līdzsvarotu attīstību; atgādina, ka Komisijai ir pienākums katrā reģionā novērtēt progresu sugu saglabāšanā un vajadzības gadījumā to pielāgot, ja tiek sasniegts vēlamais saglabāšanās stāvoklis, lai aizsargātu lauksaimniecības dzīvniekus;
94. ņem vērā Komisijas priekšlikumu paplašināt aizsargājamās un īpaši aizsargājamās teritorijas un atkārtoti Padomes 2020. gada 16. oktobra secinājumos par bioloģisko daudzveidību teikto, ka stingrāks aizsardzības līmenis var ļaut veikt konkrētas cilvēku darbības saskaņā ar aizsargājamās teritorijas saglabāšanas mērķiem; uzskata, ka cilvēka darbībām, kuras ir saderīgas ar aizsardzības mērķiem vai pat pozitīvi sekmē biodaudzveidību, arī turpmāk jābūt pieņemamām īpaši aizsargājamās teritorijās;
95. stingri mudina dalībvalstis pienācīgi atalgot un stimulēt lauksaimniekus, piešķirot finansiālu kompensāciju par *Natura 2000* aizsargājamām un īpaši aizsargājamām teritorijām, kā arī sedzot visas pieaugošās ražošanas izmaksas, kas radušās aizsardzības un saglabāšanas pasākumu rezultātā;
96. atgādina, ka 7,5 % no DFS gada izdevumiem 2024. gadā un 10 % no gada izdevumiem 2026. un 2027. gadā ir jāparedz biodaudzveidības mērķiem.

aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.); Padomes 1992. gada 21. maija Direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	4.3.2021
Galīgais balsojums	+: 35 -: 8 0: 5
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Colm Markey, Alin Mituța, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Anna Deparnay-Grunenberg, Petros Kokkalis

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA

35	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Veronika Vrecionová
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Draagoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno
The Left	Luke Ming Flanagan, Petros Kokkalis, Eugenia Rodríguez Palop

8	-
ID	Ivan David
PPE	Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik
Verts/ALE	Anna Deparnay-Grunenberg, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

5	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

25.3.2021

ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam — atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Bettina Vollath*

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 2018. gada 24. janvāra ziņojumu, kurā izklāstīti cilvēktiesību un vides pamatprincipi, un 2020. gada 15. jūlija ziņojumu “Human rights depend on a healthy biosphere” (“Cilvēktiesību atkarība no veselīgas biosfēras”),
 - ņemot vērā Līderu solījumu dabai “United to Reverse Biodiversity Loss by 2030 for Sustainable Development” (“Kopīgiem spēkiem līdz 2030. gadam ilgtspējīgas attīstības nolūkos pavērst pretējā virzienā bioloģiskās daudzveidības izzušanas tendenci”), ko politiskie līderi pieņēma ANO samītā par bioloģisko daudzveidību 2020. gada 30. septembrī,
 - ņemot vērā Ārējo attiecību politikas departamenta 2020. gada aprīlī klajā nākušo pētījumu “Biodiversity as a Human Right and its Implications for the EU’s External Action” (“Bioloģiskā daudzveidība cilvēktiesību aspektā un tās ietekme uz ES ārējo darbību”),
- A. tā kā dominējošās negatīvās tendences bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu jomā apdraudēs virzību uz to, lai sasniegtu 80 % no ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM) noteiktajām mērķvērtībām attiecībā uz nabadzību, badu, veselību, ūdeni, pilsētām, klimatu, okeāniem un zemi;
- B. tā kā cilvēku veselību un iztiku visā pasaulē vēl joprojām ietekmē Covid-19 pandēmija; tā kā dabisko dzīvotņu, jo īpaši tropu mežu sevišķi nozīmīgo bioloģiskās daudzveidības rezervju, iznīcināšana palielina cilvēku un savvaļas dzīvnieku saskarsmi un nākotnē tas varētu būt nozīmīgs faktors, kas veicinās vīrusu izraisītu slimību rašanos un izplatīšanos;

- C. tā kā ANO Konvencija par bioloģisko daudzveidību ir pamats to politikas virzienu noteikšanai, kuru mērķis ir aizsargāt bioloģisko daudzveidību no cilvēktiesību viedokļa un paplašināt starptautisko saistību tvērumu attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, iekļaujot tajā cilvēktiesību aspektu; tā kā ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos darbs nodrošina virzību uz cilvēktiesību saistību tiesiskā regulējuma izstrādi attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;
- D. tā kā ES un tās dalībvalstīm ir labticīgi un ar savstarpēju atbalstu jāpilda savas starptautiskās saistības bioloģiskās daudzveidības un cilvēktiesību jomā, kā arī ES tiesību aktos noteiktie pienākumi attiecībā uz ārējās darbības konsekvenci saskaņā ar ES Pamattiesību hartā noteikto pienākumu integrēt Savienības politikas jomās augsta līmeņa vides aizsardzību un vides kvalitātes uzlabošanu un atbilstīgi ilgtspējīgas attīstības principam;
- E. tā kā pēdējos gados visā pasaulē ievērojami palielinājies tādu ar vidi un tiesībām uz zemi saistīto cilvēktiesību aizstāvju skaits, kuri tikuši nogalināti vai pieredzējuši vardarbību, nolaupīšanu, draudus, vajāšanu, iebiedēšanu un nomelnošanas kampaņas; tā kā šie cilvēki bieži vien saskaras ar lielām grūtībām un briesmām, un dažkārt tas notiek situācijās, kurās vērojama gan dabas resursu ekspluatācija peļņas gūšanas nolūkā, gan endēmiska korupcija un nabadzība;
- F. tā kā saskaņā ar aplēsēm vismaz ceturtdaļa no pasaules zemes platības pieder pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienu vai to apsaimnieko, izmanto vai aizņem pirmiedzīvotāji un vietējās kopienas, un šī vide ir pakļauta arvien lielākam spiedienam, ko izraisa cilvēka īstenotas darbības; tā kā ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām ir atzītas pirmiedzīvotāju kolektīvās un individuālās tiesības;
- G. tā kā pēdējos gados ir ievērojami palielinājies jūras piesārņojums ar plastmasu, ietekmējot bioloģisko daudzveidību; tā kā tādēļ būtu jācenšas panākt jaunu pasaules mēroga līgumu, lai cīnītos pret jūras piesārņojumu ar plastmasu,

Veselīgu ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības nozīme cilvēktiesību aspektā

1. uzsver, ka ekosistēmu degradācija un iznīcināšana un resursu neilgtspējīgas izmantošanas un klimata pārmaiņu radītais spiediens uz tām noved pie sugu izzušanas un bioloģiskās daudzveidības samazināšanās vēl nepieredzētā tempā un apdraud pašreizējo un nākamo paaudžu cilvēktiesības, proti, tiesības uz dzīvību, veselību, pārtiku, ūdeni, sanitāriju un mājokli, kā arī visneaizsargātāko iedzīvotāju, tostarp sievietes, bērnu un invaliditātes skartu cilvēku, pirmiedzīvotāju un lauku kopienu, kā arī no dabas resursiem atkarīgu kopienu tiesības; uzsver arī to, ka ekosistēmu degradācija un spiediens uz tām kaitē vispārējiem centieniem panākt ilgtspējīgu attīstību un apgrūtina iespējas sasniegt lielāko daļu no 2030. gadam izvirzītajiem IAM, jo īpaši raugoties uz tādiem mērķiem kā nabadzības un bada izskaušana, ūdens un sanitārijas pieejamības nodrošināšana, pārtikas nodrošinājuma panākšana, veselīgas dzīves nodrošināšana un sociālekonomiskās nevienlīdzības mazināšana valstīs un starp tām;
2. atgādina, ka bioloģiskā daudzveidība ir nepieciešama, lai varētu panākt tādu lauksaimniecības ražīgumu un noturību, kas garantē pārtikas sistēmu ilgtspēju, neizmantojot ķīmiskos pesticīdus; turklāt uzsver ilgtspējīgas lauksaimniecības un mežu apsaimniekošanas svarīgo nozīmi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, meža

ekosistēmu veselības, klimatnoturības un ilgmūžības nodrošināšanā un visu īpaši apdraudēto augu un dzīvnieku, piemēram, apputeksnētājkukaiņu, aizsardzībā;

3. uzsver, ka ir nepieciešami intensīvāki centieni saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un jo īpaši jāīsteno efektīvi pasākumi, kas ļautu vienlaikus aizsargāt cilvēktiesības un saglabāt un ilgtspējīgi izmantot dabas resursus; šajā sakarībā aicina izstrādāt holistisku un uz cilvēktiesībām balstītu ES politikas pieeju, kuras mērķis būtu novērst bioloģiskās daudzveidības zudumu un degradāciju, un saskaņot ES nozaru politiku ar šiem mērķiem; uzsver, cik nozīmīga ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana ES aizjūras zemēs un teritorijās un tālākajos reģionos, un šajā sakarībā uzsver nepieciešamību saglabāt ES fondus un programmas, kas paredzēti šā mērķa sasniegšanai; uzsver arī nepieciešamību stiprināt starptautiskās tiesības vides un cilvēktiesību jomā, vides tiesību aktus un procesuālās vides tiesības un cilvēktiesības, jo īpaši uzlabojot piekļuvi informācijai, sabiedrības līdzdalību un tiesu iestāžu un efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību un atbalstot un veicinot vietējo kopienu, pirmiedzīvotāju un ar vidi saistīto cilvēktiesību aizstāvju būtisko lomu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā;
4. uzsver, ka bioloģiskā daudzveidība un cilvēktiesības ir savstarpēji saistītas un atkarīgas, un atgādina par cilvēktiesību jomā pastāvošajām valstu saistībām aizsargāt bioloģisko daudzveidību, no kuras šīs tiesības ir atkarīgas, tostarp nodrošinot iedzīvotāju līdzdalību ar bioloģisko daudzveidību saistītu lēmumu pieņemšanā; atzinīgi vērtē progresu, kāds panākts, lai starptautiskā un valsts līmenī atzītu saikni starp cilvēktiesībām un biosfēras veselību; aicina ES iestāties par tiesību uz veselīgu, ilgtspējīgu, tīru un drošu vidi vispārēju atzīšanu Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomē un Ģenerālajā asamblejā; uzskata, ka šo tiesību atzīšanai vajadzētu veicināt spēcīgāku vides politiku un stingrākus tiesību aktus;
5. atbalsta ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos centienus izstrādāt pamatnostādnes par pienākumiem cilvēktiesību jomā, kuri saistīti ar vidi, ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību; aicina ES dalībvalstis un iestādes iestāties par ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 2018. gadā izklāstīto pamatprincipu par cilvēktiesību un vidi globālu īstenošanu un atbalstīt to; turklāt prasa Eiropas Savienībai atbalstīt ANO Vides programmas vides tiesību iniciatīvu;
6. uzsver, ka Covid-19 pandēmija ir apliecinājusi principa “Viena veselība” svarīgumu politikas veidošanā un ka ir vajadzīgas transformatīvas pārmaiņas, kas ietver starpdisciplināru un pārnozaru sadarbību; turklāt uzsver risku, ka Covid-19 pandēmijas izraisītā globālā lejupslīde varētu kļūt par faktoru, kas valstīm visā pasaulē liek novērst uzmanību no vides aizsardzības, lai īstermiņā stimulētu saimniecisko darbību; uzsver, ka bioloģiskās daudzveidības respektēšanas un aizsardzības pasākumi ir jāintegrē visās ekonomikas nozarēs;

Topošais Eiropas bioloģiskās daudzveidības pārvaldības satvars un korporatīvā atbildība

7. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izstrādāt jaunu Eiropas bioloģiskās daudzveidības pārvaldības satvaru un izmantot iekļaujošu pieeju, iesaistot pilsonisko sabiedrību atbildības uzraudzībā, lai pārraudzītu ES vides tiesību aktu īstenošanu; atzinīgi vērtē arī Komisijas mērķi 2021. gadā nākt klajā ar jaunu ilgtspējīgas korporatīvās pārvaldības

iniciatīvu, lai risinātu cilvēktiesību un vides kontekstā īstenotas pienācīgas rūpības jautājumus ekonomikas vērtību ķēdēs; šajā sakarībā uzstājīgi norāda, ka ir nepieciešams izstrādāt ES tiesību aktus par obligātu pienācīgas rūpības pienākumu cilvēktiesību ievērošanā un vides aizsardzībā, kas attiektos uz ES uzņēmumiem, uzņēmumiem, kuru juridiskā adrese ir iekšējā tirgū, vai trešo valstu uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū, un noteikt šajos tiesību aktos juridiskus pienākumus apzināt, izvērtēt, novērst, pārtraukt, mazināt, uzraudzīt, paziņot, uzņemties atbildību, risināt un vērst par labu potenciālos vai faktiskos cilvēktiesību pārkāpumus savās piegādes ķēdēs un izveidot efektīvus uzraudzības un izpildes mehānismus saskaņā ar ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām; aicina Komisiju steidzami iesniegt priekšlikumu ES tiesiskajam regulējumam, kura pamatā būtu uzņēmumiem obligāts pienācīgas rūpības pienākums cilvēktiesību un vides jomā, kam cita starpā būtu jānodrošina ilgtspējīgas un atmežošanu neizraisošas piegādes ķēdes; turklāt aicina Komisiju apsvērt iespēju pievērsties tādu preču importa jautājumam, kuru ieguve vai ražošana izraisa bioloģiskās daudzveidības zudumu vai degradāciju; uzsver nepieciešamību cīnīties pret nesodāmību par uzņēmēju un valstu pieļautiem pārkāpumiem, šajā nolūkā izstrādājot instrumentus, kas ļautu pilnībā, efektīvi un ilgtspējīgi īstenot cilvēktiesību un vides tiesību aktus un nodrošināt to izpildi;

8. uzsver, ka atmežošana, zemes sagrābšana un citas neilgtspējīgas resursu izmantošanas un ieguves darbības, kas tiek veiktas noteiktu privātā vai publiskā sektora darbību ietvaros, spēcīgi un daudzējādi ietekmē pirmiedzīvotājus un vietējās kopienas; uzsver, ka bieži vien netiek atzītas šo grupu kopīpašuma tiesības uz savu zemi, ūdeņiem vai citiem resursiem, kas tām tradicionāli piederējuši vai bijuši citādi pieejami un izmantojami; uzsver, ka īpašumtiesību zaudējums nesamērīgi lielākā mērā skar sievietes; aicina visas ieinteresētās puses un uzņēmumus iesaistīties ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas veicināšanā un atzīt pirmiedzīvotāju tiesības, tostarp nodrošinot brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu un pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu efektīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā par resursu pārvaldību un izmantošanu; mudina uzņēmumus veikt rūpīgus ietekmes novērtējumus attiecībā uz visām darbībām, kas var ietekmēt vietējo kopienu un pirmiedzīvotāju kopienu zemju, ūdeņu un citu dabas resursu bioloģisko daudzveidību, saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Pienācīgas rūpības vadlīnijām atbildīgai uzņēmējdarbībai un ANO īpašā referenta cilvēktiesību un vides jautājumos 12. pamatprincipu; aicina ES neatbalstīt un nefinansēt projektus, kas varētu veicināt pirmiedzīvotāju tautu padzīšanu no to dzimtajām vietām; atzinīgi vērtē ANO 2020. gada novembra aicinājumu rīkoties attiecībā uz iekļaujošas, ilgtspējīgas un noturīgas nākotnes veidošanu ar pirmiedzīvotājiem;

ES ārējās darbības izmantošana ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas popularizēšanā

9. aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) integrēt ES ārējā darbībā bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un tās saikni ar cilvēktiesībām, tostarp šajā nolūkā izmantojot cilvēktiesību dialogus un tirdzniecības politiku, kā arī starptautiskos forumos popularizēt vērienīgu ar bioloģisko daudzveidību saistītu rīcībpolitiku saskaņā ar Eiropas zaļo kursu un jauno ES bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un īstenot pasākumus ar ES Rīcības plāna cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2024. gadam

starpniecību, lai vērstos pret bioloģiskās daudzveidības zuduma ietekmi uz cilvēktiesību īstenošanu;

10. aicina Komisiju vienoti un konsekventi risināt sadarbības jautājumus saistībā ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ekosistēmu integritāti un starptautisko saistību ievērošanu vides un cilvēktiesību jomā, jo īpaši izmantojot ES starptautiskos visaptverošos un nozaru nolīgumus un politiskos dialogus ar partnervalstīm, tostarp ievērojot godīgas tirdzniecības noteikumus attiecībā uz vidi, un maksimāli izmantot novērtējumus par ietekmi uz cilvēktiesībām un ilgtspējīgu attīstību un ar tiem saistītos ieteikumus; aicina Komisiju pirms tirdzniecības un sadarbības nolīgumu slēgšanas un attīstības projektu īstenošanas veikt rūpīgus ietekmes novērtēšanas pētījumus, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā izmērīt attiecīgo nolīgumu un projektu ietekmi uz vietējo iedzīvotāju dzīvi un tiesībām; uzstāj, ka ietekmes novērtējumi ir jāveic, pienācīgi un jēgpilni iesaistot pilsonisko sabiedrību un vietējās kopienas, un ka ir pienācīgi jāņem vērā to konstatējumi; aicina Komisiju atkārtoti izvērtēt projektu īstenošanu gadījumos, ja ir iespējama vai ir faktiski konstatēta nelabvēlīga ietekme uz cilvēktiesībām vides un bioloģiskās daudzveidības kontekstā; turklāt aicina Komisiju un EĀDD izstrādāt pamatnostādnes attiecībā uz tiesībām uz tīru, veselīgu, drošu un ilgtspējīgu vidi, iekļaut bioloģisko daudzveidību un tās savstarpējo saikni ar cilvēktiesībām savos periodiskajos ziņojumos par cilvēktiesību situāciju trešās valstīs un izstrādāt ES delegācijām paredzētus instrumentus un mācību materiālus par bioloģiskās daudzveidības nozīmi šo delegāciju darbā ar cilvēktiesību jautājumiem; aicina ES delegācijas sadarboties ar uzņēmējiem un attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai palielinātu informētību, rosinātu projektus, veicinātu pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību un šajā sakarībā apmainītos ar informāciju;
11. uzsver, ka tirdzniecības nolīgumiem ir jā saglabā un jānodrošina pozitīvs ieguldījums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā trešās valstīs, kas cita starpā panākams, iekļaujot tajos spēcīgas, vērienīgas un pienācīgi īstenojamas tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) sadaļas; šajā sakarībā mudina Komisijas galveno tirdzniecības nolīgumu izpildes uzraugu ciešā sadarbībā ar Eiropas Parlamentu pārraudzīt šādu nolīgumu ievērošanu; atzinīgi vērtē starptautisko vides un cilvēktiesību standartu integrēšanu vispārējo tarifa preferenču shēmā (VPS); aicina Komisiju, izvērtējot starptautisko cilvēktiesību un vides konvenciju īstenošanu saskaņā ar VPS, ņemt vērā bioloģiskās daudzveidības un cilvēktiesību savstarpējo saikni; prasa iekļaut šajā satvarā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām un iesaka ES dalībvalstīm, kuras to vēl nav izdarījušas, ratificēt šo konvenciju; aicina iesaistīt VPS dialogos attiecīgās ieinteresētās personas un palielināt šo dialogu pārredzamību;
12. aicina Padomi pilnvarot Komisiju ES vārdā risināt sarunas par tās dalību beztermiņa starpvaldību darba grupā jautājumos par transnacionālām korporācijām un citiem uzņēmumiem cilvēktiesību kontekstā, kuras mērķis ir pieņemt saistošu un izpildāmu ANO līgumu par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām; uzsver šā procesa svarīgo nozīmi, jo īpaši saistībā ar zemes sagrābšanu un tās ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un pirmiedzīvotāju tiesībām un cilvēktiesībām;
13. uzteic ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvjus, vietējo kopienu pārstāvjus, juristus un žurnālistus, kuri iestājas par dabas resursu aizsardzību, un stingri

nosoda visu veidu vardarbību, tostarp nogalināšanu, un kriminālatbildības noteikšanu par šo cilvēku veiktajām darbībām; atzīst minēto grupu ieguldījumu, pieredzi un zināšanas cīņā pret bioloģiskās daudzveidības zudumu un vides degradāciju;

14. aicina Komisiju un EĀDD attiecībās ar attiecīgajām valstīm arī turpmāk sistemātiski pievērsties gadījumiem, kad ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvji saskaras ar vardarbības draudiem; šajā sakarībā aicina EĀDD turpināt iesāktu praksi, proti, piedaloties politikas dialogos par cilvēktiesībām un apmeklējot trešo valstu cilvēktiesību institūcijas, iesniegt sarakstu, kurā uzskaitīti konkrēti cilvēktiesību pārkāpumi, kas pastrādāti pret cilvēktiesību aizstāvjiem;
15. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gada novembrī ES cilvēktiesību aizstāvju mehānisms "ProtectDefenders.eu" atjaunots vēl uz trim gadiem; atgādina, cik svarīgs ir šis mehānisms, ņemot vērā pieaugošās vajadzības un daudzveidīgās problēmas, tostarp vardarbību un uzbrukumus, kas tiek vērsti pret cilvēktiesību, zemes un vides aizstāvjiem; prasa nostiprināt šo mehānismu un to pastāvīgi izvērtēt no jauna, ņemot vērā tā vajadzības;
16. mudina Komisiju izstrādāt īpašu stratēģiju, kurā būtu paredzēta aizsardzība un atbalsts vietējām kopienām un ar vidi saistīto cilvēktiesību un tiesību uz zemi aizstāvjiem un kurai vajadzētu būt koordinētai visās ārējās palīdzības programmās; aicina arī palielināt atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomā, jo īpaši veidojot partnerības un pilnveidojot spējas aizsargāt pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības;
17. aicina ES un dalībvalstu pārstāvjus, kuri 2021. gada oktobrī piedalīsies Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferencē (COP 15) Kuņminā (Ķīna), iestāties par bioloģisko daudzveidību un nodrošināt, lai globālā rīcība bioloģiskās daudzveidības jomā un ar to saistītie mērķi būtu vienoti ar tiesību uz dzīvību, veselību, pārtiku, ūdeni un mājokli ievērošanu un aizsardzību, kā arī ar sieviešu, bērnu un citu mazāk aizsargātu grupu, ko skar bioloģiskās daudzveidības zudums, cilvēktiesību ievērošanu; atkārtoti aicina ES censties sarunās panākt tikpat lielu vērienīgumu, lai nodrošinātu vienlīdzīgus nosacījumus visas pasaules mērogā, tostarp nosakot līdz 2030. gadam sasniedzamus starptautiskus un juridiski saistošus globālas atjaunošanas un aizsardzības mērķrādītājus, kam jābūt vismaz 30 %, lai tādējādi atspoguļotu ES iekšējo mērķu vērienīgumu; mudina Komisiju un dalībvalstis pirms COP 15, tās gaitā, kā arī pēc šīs konferences apspriesties un sadarboties ar attiecīgajām pilsoniskās sabiedrības grupām un citām ieinteresētajām personām; stingri atbalsta cilvēktiesību iekļaušanu COP 15 globālajā bioloģiskās daudzveidības satvarā laikposmam pēc 2020. gada un aicina pasaules un valstu līmenī noteikt dabas aizsardzības mērķus, pamatojoties uz tiesībām uz tīru, veselīgu, drošu un ilgtspējīgu vidi;
18. atzinīgi vērtē "Līderu solījumā dabai" pausto ES valstu un valdību vadītāju apņemšanos izbeigt noziegumus pret vidi un šajā nolūkā nodrošināt efektīvu un preventīvu tiesisko regulējumu; šajā sakarībā mudina ES un dalībvalstis divkārtot centienus pildīt savus pienākumus saistībā ar noziegumiem pret vidi, un veicināt starptautisku pieeju krimināltiesībām vides jomā; prasa izveidot tiesisko regulējumu, kas nodrošinātu efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību bioloģiskās daudzveidības zuduma un degradācijas lietās; prasa ES un dalībvalstīm īstenot jaunas iniciatīvas, lai

Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtos par noziegumu tiktu atzīts tā dēvētais ekocīds un lai nodrošinātu, ka šādu noziegumu izdarītāji tiek saukti pie atbildības; iesaka paplašināt to smago cilvēktiesību pārkāpumu spektru, uz kuriem attiecas ES globālais cilvēktiesību sankciju režīms, iekļaujot starp šiem pārkāpumiem arī noziegumus pret vidi; aicina Komisiju pievērsties ES ārējās dimensijas jautājumam Direktīvā par vides krimināltiesisko aizsardzību un Direktīvā par atbildību vides jomā.

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	17.3.2021
Galīgais balsojums	+: 55 -: 5 0: 10
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Markéta Gregorová, Marisa Matias, Nicolae Ștefănuță
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Stelios Kypouropoulos, Leopoldo López Gil, Samira Rafaela

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

55	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Stelios Kypouropoulos, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Samira Rafaela, Nicolae Ștefănuță, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
The Left	Giorgos Georgiou, Marisa Matias, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz, Salima Yenbou

5	-
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Lars Patrick Berg, Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis

10	0
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Witold Jan Waszczykowski
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani, Jérôme Rivière
PPE	David Lega, Miriam Lexmann

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

25.3.2021

ZIVSAIMNIECĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam – atgriezīsim savā dzīvē dabu (2020/2273(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Gabriel Mato*

IEROSINĀJUMI

Zivsaimniecības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (KBD), un jo īpaši 11. Aiči mērķi bioloģiskās daudzveidības jomā,
- A. tā kā ES zvejniecības, akvakultūras un pārstrādes nozares ir apņēmušās pildīt visaugstākos vides un sociālās ilgtspējas standartus visā vērtību ķēdē, tostarp attiecībā uz darba tiesībām un dzīvnieku veselību un labturību, kā arī nodrošināt kvalitatīvus jūras produktus; tā kā šīs nozares pilda ārkārtīgi svarīgu lomu pārtikas un pilnvērtīga uztura nodrošinājumā arvien lielākam iedzīvotāju skaitam; tā kā tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi sasniegt tādu zivsaimniecības modeli, kurā būtu atspoguļots līdzsvars starp trim fundamentālajām ilgtspējas dimensijām (vidiskā, sociālā un ekonomikas dimensija), un nodrošināt pārtikas pieejamību saskaņā ar attiecīgajām starptautiskajām saistībām, piemēram, ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM); tā kā ES Biodaudzveidības stratēģijā būtu pienācīgi jāņem vērā zvejniecības, akvakultūras un pārstrādes nozares loma vairāku ANO IAM sasniegšanas veicināšanā;
- B. tā kā daudzas no jūrām, kas robežojas ar dalībvalstīm, robežojas arī ar trešām valstīm, uz kurām neattiecas Kopienas tiesību akti un/vai kur nav nekādu konkrētu politikas virzienu zivju krājumu pārvaldības jomā vai kvotu;
- C. tā kā ES zvejniekiem un zivsaimniekiem ir jāpiedalās un jādod ieguldījums ilgtspējīgu politikas virzienu izstrādē un jāturpina ne tikai nodrošināt veselīgu pārtiku ar augstu uzturvērtību, bet arī sniegt fundamentāli svarīgu sociālekonomisko atbalstu daudzām jūras piekrastes, iekšzemes un upju piekrastes kopienām, vienlaikus ievērojot Savienības vides tiesību aktus;

- D. tā kā zvejniecība dažās kopienās ir ilgstoša ģimenes tradīcija, bet arī tā var pārtrūkt vai izzust pavisam, ja netiks rasts pareizais līdzsvars starp prasībām un noteikumiem, no vienas puses, un mazapjoma zveju kā pārtikas aprites avotu, no otras puses;
- E. tā kā zvejnieki ir vairāk nekā tikai jūras resursu pētnieki, bet arī katru dienu uzturas piekrastē, iekšzemē un jūrā, un daudzos gadījumos viņi ir pirmie, kas pamana vides avārijas vai degradāciju un paziņo par to iestādēm; tā kā zvejnieki piedalās un dod ieguldījumu vides degradācijas profilaksē, kā arī veic pasākumus nolūkā saglabāt jūras vidi, tāpēc viņus vajadzētu uzskatīt par jūras aizsardzības aktīvistiem;
- F. tā kā dzīvotņu degradācija, traucējumi migrācijas koridoros un pārmērīga izmantošana gan kaviāra, gan filejas ieguvei, kā arī piesārņojums ir noveduši stores līdz izmiršanas robežai; tā kā ar populācijas samazināšanos saistītais nārstojošo zivju skaita krasais samazinājums ir izraisījis dabiskās atjaunošanās sabrukumu, samazinot izredzes, ka nedaudzās atlikušās vīrišķā un sievišķā dzimuma zivis spēs cita citu atrast un iznārstot;
- G. tā kā 70 % Eiropas bioloģiskās daudzveidības sastopami tālākajos reģionos;
- H. tā kā pētniecības institūtu rīcībā esošie dati liecina, ka storu sugas populācijas ir sadrumstalotas, tajās trūkst noteiktu paaudžu un storu sugas dabiskā atjaunošanās ir nepilnīga, ka uz Donavu vairošanās nolūkā migrējošo pieaugušo storu sugas zivju skaits ir ārkārtīgi zems un ka storu suga ir uz izmiršanas robežas;
- I. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģijā būtu jāņem vērā ievērojamie uzlabojumi zivju populācijās konkrētos ES jūras baseinos, no kā būtu jāņem priekšzīme; tā kā uzlabotu pārvaldības pasākumu rezultātā tikai 10 gadu laikā Atlantijas okeāna ziemeļaustrumos par 50 % ir palielinājusies krājumu biomasa, savukārt pārzveja Eiropas Savienībā pastāvīgi samazinās, vienlaikus paturot prātā, ka tā būtu jāizskauž pavisam; tā kā tajā pašā jūras baseinā gandrīz 100 % izkrāvumu no ES reglamentētajiem krājumiem, par kuriem ir pieejami attiecīgi zinātniski novērtējumi, bija iegūti no krājumiem, no kuriem zvejo maksimālajā ilgtspējīgas ieguves apjomā (*MSY*); tā kā turpretim Vidusjūrā un Melnajā jūrā vairākums zivju krājumu joprojām tiek pārmērīgi izmantoti;
- J. tā kā, neraugoties uz ilgtspējas uzlabojumiem, par ko liecina jūras resursu izmantošanas līmenis dažos jūras baseinos, joprojām ir teritorijas, kurās situācija ir satraucoša, jo īpaši Vidusjūrā; tā kā šajā jūrā ir vislielākais aizsargājamo jūras teritoriju īpatsvars no visām Eiropas jūrām, bet vienlaikus tā rada arī vislielākās bažas attiecībā uz tās resursu, dzīvotņu un bioloģiskās daudzveidības vispārējo stāvokli;
- K. tā kā Eiropas Savienība ir izvirzījusi vērienīgus mērķus kopējā zivsaimniecības politikā (KZP), kas tika pārskatīta 2013. gadā, un Jūras stratēģijas pamatdirektīvā; tā kā papildus progresam, kas panākts pie *MSY* sasniegšanas dažos Eiropas baseinos, joprojām ir jāveic pasākumi, lai sasniegtu vispārējo mērķi, proti, labu ūdeņu vides stāvokli;
- L. tā kā jūras bioloģiskā daudzveidība ir nopietni apdraudēta, kā uzsvērts 2019. gada Starpvaldību zinātnes un politikas platformas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) Globālajā novērtējuma ziņojumā par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem, Piektajā pārskatā par bioloģisko daudzveidību pasaulē un Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) Īpašajā ziņojumā par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos;

- M. tā kā zinātniskajos pētījumos ir paustas bažas par to, ka noteiktu zvejas paņēmieni izmantošana negatīvi ietekmē okeāna bioloģisko daudzveidību un jūras vidi;
- N. tā kā Eiropas zaļais kurss un dabas politikas dokumenti sniedz jaunas iespējas un pasākumus, ar kuriem var uzlabot vides aspektu integrāciju nozaru politikā, atjaunot sugas un dzīvotnes un sekmēt videi draudzīgākus ieguldījumus;
- O. tā kā 2019. gada maijā publicētais Eiropas Vides aģentūras ziņojums “Jūras vēstījums II” brīdina par Eiropas jūras vides pašreizējo degradāciju un vajadzību strauji atjaunot mūsu jūras ekosistēmas, pievēršoties cilvēka darbības ietekmei uz jūras vidi;
- P. tā kā gaismas piesārņojums maina dabīgā apgaismojuma intensitāti naktī, ko jūt cilvēki, dzīvnieki un augi, tādējādi negatīvi ietekmējot bioloģisko daudzveidību jūrā, kā arī jūras dzīlēs, ezeros, iekšzemes ūdensceļos un piekrastes teritorijās;
- Q. tā kā Eiropas Revīzijas palātas 2020. gada 26. novembra Īpašajā ziņojumā Nr. 26/2020 “Jūras vide: ES aizsardzība ir plaša, bet virspusēja” norādīts, ka, kaut gan pastāv jūras vides aizsardzības satvars, ar ES rīcību nav izdevies panākt ekosistēmu un dzīvotņu pietiekamu aizsardzību, un ka pašreizējās aizsargājamās jūras teritorijas (AJT) nodrošina tikai ierobežotu aizsardzību;
- R. tā kā Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sesijā (*COP15*) 2021. gadā būtu jāizvirza mērķrādītājs līdz 2030. gadam nodrošināt to, ka vismaz 30 % no visām jūras dzīvotnēm tiek aizsargātas,

Aizsargājamās teritorijas un mērķrādītāji

1. atzinīgi vērtē to, ka zvejniecība tika iekļauta Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumā “ES biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam: Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380), uzver, ka zvejniecībai, akvakulturai un jūrlietu tematikai vajadzētu būt Savienības bioloģiskās daudzveidības vispārējā satvara neatņemamai daļai;
2. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt koordināciju un savstarpēju atbalstu starp visām Eiropas zaļā kursa iniciatīvām, un starp ES un dalībvalstu mērķiem citstarp attiecībā uz pārtikas nodrošinājumu, klimata pārmaiņām, jūras dabas resursiem un ilgtspējīgu zvejniecības pārvaldību;
3. atgādina, ka Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (*FAO*)¹ uzskata, ka arvien uzskatāmāk var novērot to, ka labi pārvaldīta zvejniecība palīdz palielināt krājumu vidējo biomasu, daudziem krājumiem sasniedzot vai saglabājot bioloģiski ilgtspējīgu līmeni, savukārt vietās, kur zvejniecības pārvaldības sistēmas ir vājāk attīstītas, stāvoklis ir nelabvēlīgs;

¹ FAO, “*The State of World Fisheries and Aquaculture 2020 – Sustainability in action*” (“2020. gada ziņojums par zvejniecības stāvokli pasaulē. Ilgtspēja praksē”), Roma, 2020.

4. uzsver, ka reāli ieviestas AJT ir pārvaldības instruments, ar ko uzlabot bioloģisko daudzveidību jūras vidē un atjaunot un aizsargāt dzīvotnes un tajās un to tuvumā dzīvojošās sugas;
5. uzsver to, ka reāli ieviestas un iedarbīgi pārvaldītas AJT spēj pildīt nozīmīgas ekoloģiskās funkcijas jūras sugu un dzīvotņu atjaunošanā (nodrošinot nārsta vietas un audzētavas) un to noturīguma uzlabošanā, arī pret klimata pārmaiņām, un sniedz sociālekonomiskos ieguvumus piekrastes kopienām un tūrisma nozarei;
6. uzsver — lai radītu iespēju saglabāt vai laika gaitā pat pakāpeniski palielināt zvejniecības resursus, ir jāspēj garantēt katra zvejas baseina ekosistēmām nepieciešamie apstākļi;
7. atzinīgi vērtē to, ka ir izstrādāta ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam, kurā izvirzīti vērienīgi mērķi; piekrīt, ka ir steidzami jāīsteno, lai saglabātu un atjaunotu bioloģisko daudzveidību;
8. norāda, ka vajadzība saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību vienlīdz attiecas gan uz sauszemi, gan uz jūru un okeāniem; tāpēc prasa stratēģijā uzsvērt saikni starp sauszemi un jūru, jo norises uz sauszemes ietekmē norises jūrā, jo īpaši attiecībā uz jūras resursu krājumu un jūras ekosistēmu veselību;
9. pauž nožēlu par to, ka Komisijas paziņojumā par stratēģiju nav pievērsta lielāka uzmanība zvejniecībai un akvakultūrai; prasa, lai zvejniecība un akvakultūra ieņemtu pelnīto vietu pasākumos, kuri sekos paziņojumam;
10. prasa biodaudzveidības stratēģijā pievērst īpašu uzmanību tālākajiem reģioniem un to specifiskajām īpašībām, ņemot vērā to, ka šajos reģionos sastopami 70 % no Eiropas bioloģiskās daudzveidības;
11. atzinīgi vērtē to, ka ir izvirzīts mērķis līdz 2030. gadam atjaunot vismaz 25 000 km ūdensteču brīvi plūstošā stāvoklī, lai, piemēram, atvieglotu migrējošo zivju ceļu vai uzlabotu ūdens un nogulu plūsmu, tādējādi palīdzot uzlabot piekrastes ūdenstilpju kvalitāti;
12. norāda, ka AJT var noteikt arī tādā veidā, kas pieļauj cilvēka ilgtspējīgu darbību, tostarp ieguves darbību veikšanu, kamēr tās neapdraud aizsargājamo teritoriju vērtību un ar nosacījumu, ka šīs teritorijas izraugās saskaņā ar vislabākajām pieejamajām zinātnes atziņām un ieteikumiem un ka tiek īstenota pietiekama pārvaldība un kontrole;
13. uzsver, ka stingri aizsargātu teritoriju ieviešanai vai zvejas vietu slēgšanai var būt tūlītēja negatīva ietekme uz sabiedrības labklājību un ekonomisko pārticību piekrastes kopienās, kas apgrūtinātu šo pārvaldības instrumentu pieņemšanu sabiedrībā, kas savukārt var tieši ietekmēt IAM, piemēram, 1. IAM (nabadzības izskaušana) un 2. IAM (bada izskaušana); tāpēc uzsver, ka AJT izveides priekšnosacījumam ir jābūt pilnam ietekmes novērtējumam un ka ir jāparedz ietekmētajiem piekrastes iedzīvotājiem paredzēti kompensējoši risinājumi;
14. uzsver, ka AJT izveide var dot ieguldījumu 14. IAM sasniegšanā;

15. uzsver, ka visiem aizsardzības mērķiem ir jābūt balstītiem uz vislabākajām pieejamajām zinātniskajām atziņām un ieteikumiem, jo pats galvenais ir nodrošināt to, ka izveidotās aizsardzības zonas aptver teritorijas ar augstu ekoloģisko vērtību, kurām nepieciešama aizsardzība;
16. uzsver, ka ir vienlīdz svarīgi izveidot AJT, kas aptvertu reprezentatīvas teritorijas ar reprezentatīvu ekoloģisko vērtību, kas ir saistītas ar citām AJT, kā arī ar taisnīgi un efektīvi pārvaldītām jūras ainavām plašākā mērogā;
17. uzsver — kaut gan AJT primārais mērķis ir aizsargāt un atjaunot jūras bioloģisko daudzveidību, tās ietekmē arī zvejniecību; uzsver, ka nesēn veiktos pētījumos² ir konstatēts, ka AJT ir tendence palielināt nozveju pārmērīgi nozvejotos zivju krājumos un samazināt nozveju labi pārvaldītos zivju krājumos, kas pēc *MSY* kritērijiem ir nepietiekami nozvejoti;
18. uzskata — ir principiāli svarīgi AJT ieviešanā balstīties uz vislabākajām pieejamajām zinātniskajām atziņām, veicot pienācīgu īpašu ietekmes novērtējumu un tās ieviest ciešā koordinācijā ar vietējām iestādēm, kopienām un ieinteresētajām personām;
19. uzskata par nepieciešamu stiprināt un efektīvi ieviest esošās AJT; aicina Komisiju un dalībvalstis prioritārā kārtā izstrādāt šīm teritorijām paredzētus īpašus pārvaldības plānus, izvirzot skaidrus saglabāšanas mērķus un efektīvus uzraudzības, pārraudzības un kontroles pasākumus; jo īpaši mudina dalībvalstis paātrināt kopīgu ieteikumu par zvejniecības pārvaldību savās AJT izstrādi un iesniegšanu saskaņā ar KZP 11. pantu;
20. uzsver, ka pārvaldības plāniem ir jābalstās uz vislabākajām pieejamajām zinātniskajām atziņām un ieteikumiem, kā arī uz integrētu pieeju, un tie būtu jāizstrādā, izmantojot mehānismus, kas nodrošina tādu piekrastes kopienās ietekmēto pušu aktīvu līdzdalību kā zvejniecības nozare, zinātnieku aprindas un sociālās un vides aizsardzības organizācijas, lai tās varētu aktīvi iesaistīties šo teritoriju kopīgā pārvaldībā; uzsver, ka tikai šāda pienācīga AJT pārvaldība būtiski palīdzētu sasniegt šīm teritorijām izvirzītos mērķus;
21. prasa iepriekš minētos priekšnoteikumus piemērot arī visām jaunajām AJT;
22. norāda, ka visas saskaņā ar šo stratēģiju izveidotās jaunās AJT būtu jāiekļauj *Natura 2000* sistēmā un vajadzības gadījumā dalībvalstīm tām papildus būtu jāpiešķir arī citi statusi;
23. ar bažām norāda, ka daži mākslīgi mitrāji ir pakļauti pastāvīgam spiedienam, ko rada dažu aizsargājamo putnu un zīdītāju sugu, piemēram, lielo jūraskraukļu, heronu vai ūdru, nepareiza pārvaldība, kas nopietni kaitē akvakultūras saimniecībām, liekot īpašniekiem nopietni apsvērt darbības izbeigšanu, kas varētu radīt vēl lielāku kaitējumu vispārējai bioloģiskajai daudzveidībai;

² Cabral, R. B., et al, “A global network of marine protected areas for food” (“Globāls aizsargājamo jūras teritoriju tīkls pārtikas produktu ieguvei”), *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 117. sēj., 45. nr., 2020. g. novembris.

24. uzsver, ka ir svarīgi ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijā iekļaut “citus iedarbīgus konkrētai teritorijai paredzētus saglabāšanas pasākumus”, kas KBD Lēmumā 14/8³ definēti kā “ģeogrāfiski noteikts apgabals, kas nav aizsargājama teritorija, kuru reglamentē un pārvalda tā, lai panāktu pozitīvus un noturīgus ilgtermiņa rezultātus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai *in situ*, ar saistītām ekosistēmu funkcijām un pakalpojumiem un attiecīgā gadījumā ar īpašu kultūras, garīgo, sociālekonomisko un citu vietējā līmenī svarīgu vērtību”; aicina Komisiju kopā ar dalībvalstīm transponēt noteiktos KBD kritērijus attiecībā uz šiem “citiem iedarbīgiem konkrētai teritorijai paredzētiem saglabāšanas pasākumiem” un nodrošināt to efektivitāti;
25. atzīst, ka zivkopība un jūras produktu akvakultūra rada viszemāko oglekļa pēdu lopkopības nozarē; mudina Komisiju izmantot bioloģiskās daudzveidības stratēģiju, lai atzītu, atbalstītu un veicinātu videi draudzīgo pārvaldības praksi, ko izstrādājuši zivkopji;

Stingri aizsargājamas teritorijas un lieguma zonas

26. uzsver, ka zivju nārsta un mazuļu uzturēšanās vietu aizsargāšana ir būtiska daudzu tādu bioloģiskajai daudzveidībai svarīgu sugu kā, piemēram, jūras vaļveidīgie, atjaunošanai un nārstam; uzsver, ka ir svarīgi liegumos aizliegt izmantot tādas zvejas paņēmienus un citas ieguves darbības, kas var negatīvi ietekmēt okeāna bioloģisko daudzveidību un jūras vidi;
27. norāda, ka stingra jūras teritoriju aizsardzība ne vienmēr nozīmē to, ka pavisam ir jāizbeidz ieguves darbības, tostarp zveja, ja tās tiek kontrolētas un ierobežotas, lai nodrošinātu saglabāšanas vērtību aizsardzību;
28. norāda, ka stingri aizsargājamas teritorijas un liegumi piekrastes teritorijām var sniegt lielus alternatīvus ieguvumus, kā arī tās var būt svarīgas vietas, kam ir izglītojoša funkcija un kas veicina zināšanas par okeāniem un jūras bioloģiskās daudzveidības izpēti, kā arī vietējo iedzīvotāju un apmeklētāju izpratni par vides jautājumiem; uzsver, ka ar ieguvi nesaistītiem šo teritoriju un zonu izmantošanas veidiem var būt liela nozīme to pārraudzībā un uzraudzībā, apmeklētājiem piedaloties amatierzinātnes pasākumos un programmās;
29. uzsver ārkārtīgi steidzamo nepieciešamību Melnajā jūrā izveidot “zivju krājumu atjaunošanas apgabalus” (jeb “lieguma zonas”), lai varētu atjaunot storu savvaļas populācijas, jo šādi apgabali ir apliecinājuši savu noderīgumu gan bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, gan zvejniecībās pārvaldībā;
30. uzsver, ka jūras dzīles ir mājvieta lielākajai sugu un ekosistēmu daudzveidībai uz Zemes, nodrošina būtiskas vides preces un pakalpojumus, tostarp ilgtermiņa oglekļa dioksīda piesaisti, un to raksturo vides apstākļi, kas padara to ļoti neaizsargātu pret cilvēka darbības radītiem traucējumiem; norāda — zinātnieki ir brīdinājuši, ka dziļjūras izrakteņu ieguve izraisīs bioloģiskās daudzveidības zudumu, gan iznīcinot jūras gultnes dzīvos organismus tur, kur ieguve notiek, ar minimālām to atjaunošanās izredzēm, gan radot piesārņojumu, gaismu, toksīnus un troksni, kas varētu ietekmēt gan bentiskos, gan mezopelāģiskos jūras organismus tālu ārpus faktiskajām ieguves vietām, un ka ANO

³ <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-14/cop-14-dec-08-en.pdf>

Ilgospējīgas attīstības programmā 2030. gadam ir pausts aicinājums aizsargāt okeānus, veidot izturējspēju, atjaunot noplicinātās ekosistēmas un resursus patērēt un ražot ilgtspējīgi;

Teritorijas plānošana

31. uzsver, cik nozīmīga ir pienācīga un iekļaujoša telpiskā plānošana, kurā pietiekami ņemta vērā vidiski, sociāli un ekonomiski ilgtspējīga zvejniecības un akvakultūras attīstība, kā arī dzīvotņu stāvoklis un jutīgums, norādot uz vajadzību ieviest pārredzamu un līdzdalīgu mehānismu, kurā ievērota Jūras telpiskās plānošanas direktīva, lai tainīgi piešķirtu telpu visām ieinteresētajām personām, tostarp esošām un jaunām zvejas vietām un akvakultūras saimniecībām;
32. atzīst grūtības, kas saistītas ar dažādo jūras izmantošanas veidu savstarpēju savietošānu un konfliktu pārvarēšanu starp konkrētiem telpas izmantošanas veidiem, to skaitā atpūtu un brīvā laika pavadīšanu; uzsver, ka tehnoloģijas pastāvīgi attīstās un līdz ar to attīstās arī visas darbības, tāpēc telpiskā plānošana ir jāuzskata par evolucionāru;
33. atgādina vajadzību telpiskajā plānošanā ņemt vērā visas pārējās zilās ekonomikas darbības, jo īpaši atpūtu un brīvā laika pavadīšanu; uzsver vajadzību nepieļaut, ka aizsargājamās jūras teritorijās tiek pilnībā aizliegta konkrētu nozaru darbība; attiecībā uz zveju aicina Komisiju, kad tā nosaka, kura darbība būtu vai nebūtu jāierobežo, nošķirt dažādu veidu zvejas rīkus un ņemt vērā zvejas piepūli un konkrēto ietekmi; uzsver, ka dažas zvejas darbības, piemēram, mazapjoma zveja vai atpūtas zveja, var būt ļoti selektīvas un pat neiegūvīgas;
34. ņemot vērā gaidāmo atjaunojamās enerģijas nozares darbības paplašināšanos jūrā, mudina Komisiju un dalībvalstis stimulēt zinātniskos pētījumus par tādu enerģētikas risinājumu kā okeāna enerģija, atkrastes vējparki vai saules enerģijas paneļu parki, ietekmi uz vidi, jo īpaši uz bioloģisko daudzveidību, un sociālekonomisko ietekmi;

Zvejas resursu saglabāšanas un jūras ekosistēmu aizsardzības rīcības plāns

35. atgādina, ka kopējā zivsaimniecības politika (KZP) paredz stabilu tiesisko regulējumu ar sarežģītiem instrumentiem, un tajā ir noteikti termiņi, kuros jāpublicē konkrēti ziņojumi, un ka ir paredzēts, ka Komisijai līdz 2022. gada 31. decembrim ir jāziņo Parlamentam un Padomei par KZP darbību;
36. atgādina arī, ka saskaņā ar jauno Tehnisko pasākumu regulu⁴ Komisijai ir jāiesniedz ziņojums Parlamentam un Padomei līdz 2020. gada 31. decembrim un ka Komisija drīkst ierosināt pasākumus tad, ja ir pierādījumi, ka nav sasniegti mērķi un mērķrādītāji;
37. mudina dalībvalstis rīkoties, lai stiprinātu storu saglabāšanu *ex situ* īpašos objektos, atsākt atbalsta krājumu veidošanas programmas ar vietējiem storu mazuļiem un sākt pētījumus, kuros novērtētu to pieaugušu zivju īpatsvaru, kuras atgriežas nārstot;
38. tādēļ aicina Komisiju saskaņā ar KZP saistībām ierosināt rīcības plānu zvejas resursu saglabāšanai un jūras ekosistēmu aizsardzībai, lai novērstu turpmāku bioloģiskās

⁴ OV L 198, 25.7.2019., 105. lpp.

daudzveidības degradāciju, vajadzības gadījumā apsverot papildu pasākumus KZP satvarā; aicina Komisiju, kad tā īstenos savu rīcības plānu un uz ekosistēmām balstītu zvejniecības pārvaldību, apzināt praksi, kurai ir būtiska negatīva ietekme uz okeānu bioloģisko daudzveidību un jūras vidi, un vajadzības gadījumā ieviest atbilstošus ietekmes mazināšanas pasākumus;

39. atgādina, cik svarīgi ir pareizi un rūpīgi īstenot Kontroles regulu⁵, kuras reforma drīzumā tiks pieņemta un kura veicinās jūras bioloģiskās daudzveidības aizsardzību Eiropas jūrās;
40. uzsver, cik svarīgi ir turpināt īstenot nulles tolerances politiku attiecībā uz nelegālu, neregulētu un neregistrētu (NNN) zveju un veicināt ilgtspējīgu zveju, apkarojot apdraudēto sugu, kā arī citu sugu pārzveju un piezveju;
41. aicina paredzēt prasību trešām valstīm, jo īpaši kaimiņvalstīm, līdzīgā veidā uzraudzīt zvejas resursus savos ūdeņos, lai nodrošinātu veselīgu ekosistēmu jūras dzīvotnēs, kas nav saistītas ar mākslīgām cilvēka noteiktām robežām;

Taisnīga attieksme pret zvejniecības nozari

42. uzsver nepieciešamību nodrošināt taisnīgu attieksmi pret zvejniecības un akvakultūras nozarēm salīdzinājumā ar citām nozarēm; atzinīgi vērtē to, ka ierosinātajā stratēģijā ir uzsvērts, ka “virzība uz mērķrādītāja sasniegšanu tiks regulāri izskatīta un vajadzības gadījumā pielāgota, lai mazinātu nelabvēlīgu ietekmi uz biodaudzveidību, nodrošinātību ar pārtiku un lauksaimnieku konkurētspēju”; uzsver, ka šim noteikumam būtu vienlīdz jāattiecas arī uz zvejniekiem un akvakultūras ražotājiem un viņi tajā būtu jāpiemin;
43. uzsver nepieciešamību piešķirt zivsaimniecības nozarei tik lielu nozīmi, kādu tā ir pamatoti pelnījusi, lai visos gadījumos garantētu sociālekonomisko ilgtspēju visiem cilvēkiem, kurus skar jūras vides pārveides procesi, kas nepieciešami, lai dažādās ekosistēmas spētu saglabāt savu veselīgumu un spētu turpināt sniegt dabisko procesu rezultātā radušos vides pakalpojumus, tostarp vajadzības gadījumā veicinot jaunas alternatīvas, ko zilā ekonomika piedāvās zvejnieku kopienām un attiecīgos apmācības procesus, kas to ieviešanai var būt vajadzīgi;

Ekosistēmas pieeja KZP

44. prasa Komisijai izveidot patiesu ekosistēmas pieeju visiem jūras bioloģiskās daudzveidības zudumu virzītājspēkiem, kurā būtu ņemta vērā ne tikai zvejas noslodze uz krājumiem, biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, bet arī tādi citi faktori kā, cita starpā, piesārņojums un klimata pārmaiņas, kuģošana, cilvēka darbības krasta tuvumā uz sauszemes un jūrā, bagarēšana un dziļjūras izrakšanu ieguve; atgādina, ka zveja nav vienīgā darbība, kuras dēļ jūras ekosistēmās nav sasniegts labs ekoloģiskais stāvoklis;
45. norāda uz vajadzību pienācīgā ietekmes novērtējumā izvērtēt jūras bioloģiskās daudzveidības zuduma virzītājspēkus, pie kuriem pieder rūpniecisko darbību radīts

⁵ OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.

piesārņojums, kuģniecība, plastmasas piesārņojums, atkrastes vēja enerģijas nozare un dziļjūras izrakteņu ieguve;

Zvejas rīki

46. iesaka stratēģijā neizcelt konkrētus zvejas rīkus vai paņēmienus; atzīst, ka *FAO* ir konstatējusi, ka ikgadējo izmetumu apjomu no visiem zvejas rīku veidiem visvairāk veicina grunts tralēšana, kurai atkarībā no zvejniecības un zvejas apgabala īpatnībām var būt ļoti nelabvēlīga ietekme uz jūras gultni; tomēr uzsver, ka, īstenojot vairākus ietekmes mazināšanas paņēmienus, šo ietekmi var mazināt, tādējādi samazinot spiedienu uz jūra gultni un maksimāli samazinot skarto teritoriju; atgādina, ka grunts tralēšana nav vienīgā darbība, kas ietekmē jūras gultni; prasa Komisijai katrā apgabalā, kurā tiek izmantoti šie zvejas rīki, veikt padziļinātu analīzi, tostarp attiecīgus ietekmes uz vidi novērtējumus, tādējādi precizējot negatīvo vai pozitīvo ietekmi, kāda šo rīku izmantošanai var būt uz katru no apgabaliem, lai atvieglotu lēmumu pieņemšanu; atgādina prasību pārtraukt zveju ar grunts zvejas rīkiem, kuru garums ir mazāks par 400 m, apgabalos, par kuriem ir zināms, ka tur sastopamas jutīgas jūras ekosistēmas;
47. atgādina, ka grunts traļi ir viens no Eiropā visbiežāk lietotajiem un visvairāk reglamentētajiem zvejas rīku veidiem; uzsver, ka tas ir vienīgais reālais veids, kā iespējams zvejot daudzas svarīgas sugas tādā apjomā, ar ko iespējams apmierināt pieprasījumu ES tirgū, un ka gandrīz visas no svarīgajām sugām, par kurām ir pieejams zinātniskais novērtējums, tiek zvejotas maksimālajā ilgtspējīgās ieguves apjomā, un ka dažas no tām ir sertificējusi Jūras uzraudzības padome; prasa ierosināt īpašus pasākumus attiecībā uz zvejniecībām, kas vēl netiek pārvaldītas maksimālā ilgtspējīgās ieguves apjoma līmenī, piemēram, tās, kas iekļautas bentisko sugu daudzgadu pārvaldības plānā Vidusjūras reģiona rietumu daļai⁶;
48. aicina Komisiju īstenot ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībai, pieņemot un īstenojot darbības, kuru nolūks būtu uzlabot zvejas rīku selektivitāti, tādējādi veicinot nemērķa sugu izdzīvošanu, un īstenot pasākumus ar nolūku samazināt zvejas paņēmieni ietekmi uz jūras ekosistēmām; uzsver, ka zvejniecības pārvaldības plānos būtu jāņem vērā rezultāti, kas gūti zinātniskos pētījumos, kuros analizētas zvejas metodes un to ietekme uz sugām, dzīvotnēm, okeānu biodaudzveidību un jūras ekosistēmām, un jāpalīdz rast risinājumi konstatētās negatīvās ietekmes novēršanai, tostarp ierobežojot to izmantošanu vai ieviešot jaunus tehnoloģiskus seku mazināšanas risinājumus;

Konkrēti ieteikumi akvakultūrai

49. uzsver vajadzību vienkāršot administratīvās procedūras, kas attiecas uz akvakultūras darbībām, jo īpaši *Natura 2000* teritorijās, un aicina Komisiju atjaunināt norādījumus par akvakultūru *Natura 2000* teritorijās, kur kaitējoša mijiedarbība ar jūras vidi būtu pēc iespējas jānovērš;
50. uzsver, ka būtu jāņem vērā un jāatbalsta akvakultūras sniegtie ekosistēmu pakalpojumi; kā nozīmīgu piemēru vērts minēt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu; uzsver, ka to

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1022 (2019. gada 20. jūnijs), ar kuru izveido daudzgadu plānu zvejniecībām, kas izmanto bentiskos krājumus Vidusjūras rietumu daļā, un ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 508/2014, OV L 172, 26.6.2019., 1. lpp.

ekosistēmu pakalpojumu vērtība, ko sniedz akvakultūra dīķos, ir lielāka nekā jebkurai lauksaimniecības nozarei, bet ka atbalsts sarežģītajiem dabas vērtības pakalpojumiem, ko rada un uztur akvakultūra, ir ievērojami mazāks nekā lauksaimniecībā;

51. norāda, ka daži akvakultūras veidi, piemēram, karpu audzēšana dīķos, lagūnu akvakultūra, čaulgliemju un aļģu akvakultūra, jo īpaši tradicionāli apsaimniekota akvakultūra, ir ne tikai izsenis bijuši integrēti ekosistēmā, bet ir arī ārkārtīgi svarīgi mitrāju dzīvotņu saglabāšanai, bioloģiskās daudzveidības uzlabošanai un līdz ar to visu ekosistēmu pakalpojumu klāsta nodrošināšanai, un ka tie ir ne tikai veselīgas pārtikas nodrošinātājs, bet ietver arī tādus regulēšanas pakalpojumus kā oglekļa piesaiste, barības vielu atdalīšana vai bioloģiskā attīrīšanās, vai kultūras pakalpojumus;
52. atzinīgi vērtē priekšlikumus samazināt un ierobežot pesticīdu un citu ķīmisko vielu izmantošanu, lai aizsargātu bioloģisko daudzveidību; tomēr pauž stingru pārliecību, ka šādi pasākumi būtu iepriekš rūpīgi jāizvērtē un tajos būtu jāiekļauj kumulatīvās ietekmes novērtējumi;
53. atbalsta Ūdens pamatdirektīvā⁷ un Jūras stratēģijas pamatdirektīvā⁸ izklāstītos mērķus; uzsver, ka akvakultūra var palīdzēt atjaunot degradētas jūras un saldūdens ekosistēmas, un ka ir zināmi piemēri par mazas ietekmes akvakultūras saimniecību ieguldījumu tādu teritoriju kā mitrāji vai lagūnas saglabāšanas mērķos;
54. stingri atbalsta izvirzīto mērķi ievērot nulles tolerances pieeju pret nelegālu, neregulētu un neregistrētu (NNN) zveju; norāda, ka NNN zveja ārkārtīgi negatīvi ietekmē krājumu stāvokli, jūras ekosistēmas, bioloģisko daudzveidību un Eiropas zvejnieku konkurētspēju; šajā sakarā aicina panākt lielāku saskaņotību starp ES tirdzniecības un zivsaimniecības politiku, lai nodrošinātu NNN zvejas efektīvu apkarošanu;
55. atzinīgi vērtē stratēģijas uzsvaru uz starptautisko okeānu pārvaldību un AJT Dienvidu okeānā; aicina ES uzņemties līderes lomu starptautiskajā okeānu pārvaldībā, jo viena pati tā nespēs nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un atjaunošanu pasaulē; aicina Komisiju pieprasīt, lai okeāns tiktu pasludināts par kopīgu cilvēces vērtību;
56. prasa īpašu uzmanību pievērst Ziemeļu Ledus okeānam, jo uz to neattiecas neviena reģionāla zvejniecības pārvaldības organizācija, un prasa uzraudzīt nolīgumu par neregulētas zvejas novēršanu Ziemeļu Ledus okeāna centrālajā daļā;

Finansējums

57. uzsver, cik svarīgs pārejā uz selektīvākiem un mazāk kaitīgiem zvejas paņēmieniem ar nolūku sasniegt ES mērķus bioloģiskās daudzveidības jomā ir pienācīgs finansējums, tostarp zivsaimniecības nozares nerūpnieciskajai daļai, izmantojot Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un programmu “Apvārsnis Eiropa”;

⁷ OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.

⁸ OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.

58. norāda, ka biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam galvenie mērķi ir spēkā arī attiecībā uz nolīgumiem ar trešām valstīm un ka šāda veida partnerattiecību nolīgumi tāpēc būtu regulāri jāpārskata;

Secinājumi

59. atzinīgi vērtē to, cik vērienīgi ir izvirzīti mērķi, respektīvi, ar labi savienotu un efektīvu aizsargājamo teritoriju sistēmu un citiem iedarbīgiem konkrētai teritorijai paredzētiem saglabāšanas pasākumiem līdz 2030. gadam aizsargāt un saglabāt vismaz 30 % ES jūras teritorijas, no kuriem viena trešdaļa (10 % ES jūras teritoriju) būtu stingri jāaizsargā; tomēr stingri iesaka šādus mērķus īstenot katrā gadījumā atsevišķi, pielāgojot tos vietējām īpatnībām (ņemot vērā to, ka dažādām jūrām ir atšķirīgas fizikālās un ķīmiskās īpašības un ka pastāv un/vai tiek izmantotas dažādas tradīcijas) un rīkojoties tādā līmenī, kāds nepieciešams, lai aizsargātu dabu un bioloģisko, izveidojot zivsaimniecības kopīgas pārvaldības grupas; iesaka šādos mērķos ņemt vērā sociālekonomiskus apsvērumus, to īstenošanu papildināt ar pārstrukturēšanas programmām un alternatīvu iztikas līdzekļu radīšanu zvejnieku kopienām, un ņemt vērā vajadzību nodrošināt zvejniecības un akvakultūras vērtību ķēdes ilgtermiņa noturību, ievērot samērīgumu ar sasniedzamo mērķi, un mērķus izvirzīt, balstoties uz stabiliem zinātniskiem pamatiem; norāda, ka veselīgas un noturīgas ekosistēmas ir gan dabas, gan vides, gan zvejniecības nozares interesēs;
60. aicina Komisiju izstrādāt stingri regulētu ziņošanas procesu, nosakot kritērijus oficiāli aizsargājamo jūras teritoriju iekļaušanai starptautiskajos mērķos tikai tad, ja tās ir aktīvi pārvaldītas;
61. norāda, ka attiecībā uz daudzām jūrām, kas robežojas ar ES, ir nepieciešams dialogs un cieša sadarbība ar trešām valstīm, jo ES nav vienota juridiska un/vai līgumiska režīma vai vienošanās ar visām šīm valstīm, un tas būtu jāņem vērā, nosakot mērķus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai;
62. uzsver, cik svarīgi visos lēmumos par pārvaldības instrumentiem un telpisko plānošanu saistībā ar bioloģisko daudzveidību vai jebkuriem citiem dzīvotņu, sugu vai vides aizsardzības pasākumiem ir konstruktīvi, efektīvi un vienlīdzīgi apspriesties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas iesaistītas zilās ekonomikas darbībās, jo īpaši ar zvejniekiem un jūras un saldūdens akvakultūras ražotājiem, tostarp to apvienībām un aliansēm; atgādina, ka AJT un citu aizsargājamo teritoriju panākumi ir saistīti ar to, ka tās pieņem un respektē zvejnieki, piekrastes kopienas un citas ieinteresētās personas;
63. aicina Komisiju, izstrādājot zvejas resursu saglabāšanas un jūras ekosistēmu aizsardzības rīcības plānu, ņemt vērā vajadzību atvieglot zvejniecības nozares, tostarp nerūpnieciskās zvejas nozares, vietējo kopienu un visu attiecīgo ieinteresēto personu aktīvu līdzdalību AJT izstrādē, pārvaldībā un uzraudzībā;
64. uzsver, ka salīdzinājumā ar citām pārtikas ražošanas nozarēm zvejniecībai vismazākā oglekļa dioksīda pēda, jo savvaļā nozvejotiem jūras produktiem nav nepieciešama mākslīga barošana vai ūdens apgādes, antibiotiku vai pesticīdu izmantošana; ņemot to vērā, uzsver, ka zvejniecības nozares ietekme uz jūras vidi galvenokārt skar komerciālas nozīmes zivju sugas; tomēr atzīst, ka, lai gan komerciālā zveja ietekmē sugu

skaitliskumu un klātbūtni konkrētos reģionos, tā nekad nav izraisījusi zivju sugu izzušanu okeānos; turklāt norāda, ka sauszemes teritorijās ir tikušas iznīcinātas un pilnībā aizstātas veselās ekosistēmas un ka tas ir noticis sauszemes rūpniecības darbības rezultātā, kas būtiski ietekmē arī jūras vidi; kā piemēru, norāda, ka vairāk nekā 80 % no tā dēvētā jūras piedrazojuma patiesībā nāk no sauszemes avotiem;

65. uzsver vajadzību veikt visaptverošus ietekmes novērtējumus, kuros jo īpaši būtu ņemta vērā ietekme uz mazapjoma zvejniekiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī tiktu ņemti vērā līdzšinējie sasniegumi un alternatīvu produktu pieejamība, ekonomiskā ietekme un ietekme uz pārtikas nodrošinājumu un pārtikas nekaitīgumu, lai garantētu gan bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, gan jūras produktu vērtības ķēdes konkurētspēju;
66. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt pienācīgus un taisnīgus ienākumus zvejniekiem, akvakultūras ražotājiem un zivsaimniekiem, kā arī viņu produkcijai vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar importētajiem pārtikas produktiem; atkārtoti uzsver, ka ES ir pienākums pasaulē veicināt visu valstu un taisnīgu ilgtspējīgu attīstību; uzsver, ka dažu jaunattīstības valstu vajadzības ne vienmēr ir saderīgas ar ES vērienīgajiem mērķiem vides jomā; uzsver, ka ļoti stingri pasākumi Eiropas Savienībā ievērojami palielinās importu no trešām valstīm, kurās ir zemāki vides standarti, tādējādi negatīvi ietekmējot pasaules bioloģisko daudzveidību un attiecīgi apdraudot ES Biodaudzveidības stratēģijas, kā arī ES starptautisko okeānu pārvaldības mērķu sasniegšanu; norāda, ka stingrāki zivsaimniecības produktu izsekojamības standarti varētu palīdzēt sasniegt šo mērķi;
67. aicina ES Biodaudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķus sasniegt visefektīvākajā veidā, vienlaikus nodrošinot zvejniecības un akvakultūras nozares ekonomisko konkurētspēju un sociālos ieguvumus;
68. aicina dalībvalstis piešķirt vairāk resursu pētniecībai un izstrādei attiecībā uz zivīm un sugām, kas nav zivju sugas, un lielāku materiālo atbalstu pētniecības objektiem, lai nodrošinātu, ka savlaicīgi tiek sniegta precīza informācija, ko var izmantot, sagatavojot ieteikumus un pieņemot lēmumus;
69. pieņem zināšanai Komisijas piebildi: “lai sabiedrība būtu veselīga un izturīga, ir labai jādod tai nepieciešamā telpa”; uzsver — lai gūtu panākumus šā mērķa sasniegšanā, ilgtspēja ir jāskata no holistiskas perspektīvas, ņemot vērā tās vidiskos, sociālos un ekonomikas aspektus, un ka mūsu sabiedrību veselīguma un noturīguma labad nepieciešamā telpa ir jādod ne tikai dabai, bet arī zvejniekiem un akvakultūras ražotājiem;
70. aicina Komisiju izstrādāt pārskatītus, piemērotus un vērienīgus plānus un noteikumus, kas novērstu invazīvu sugu iekļūšanu dažādajās Eiropas jūrās un okeānos, paredzot visaptverošus protokolus, kuri pirmām kārtām novērstu tādu sugu ienākšanu, kas var būtiski negatīvi ietekmēt ne tikai biodaudzveidību kopumā, bet arī zivsaimniecību, un radīt ievērojamus ekonomiskus zaudējumus, un kuros būtu jāparedz izstrādāt rīcības pasākumus, ar kuriem pārvaldīt invazīvas sugas un mazināt negatīvo ietekmi, ko invazīvas sugas var radīt dažādām ekosistēmām un nozarēm gadījumā, ja invazīvu sugu ienākšanu neizdotos novērst;

71. aicina panākt Eiropas Savienības vides, zivsaimniecības un tirdzniecības (tostarp ārējās tirdzniecības) politikas un citu politikas nostādņu saskaņotību, lai saglabātu vienotā tirgus integritāti un zvejniecības un akvakultūras nozaru konkurētspēju;
72. atzinīgi vērtē upju brīvas plūsmas atjaunošanu ilgtspējīgā veidā, ņemot vērā vidiskos, sociālos un ekonomiskos aspektus, ieguldot tehnoloģijās un inovācijās, lai izveidotu zivju migrācijas ceļus, neierobežojot dalībvalstu tiesības lemt par savu energoresursu struktūru, hidroelektrostaciju saimniecisko darbību un hidroenerģijas piegādes drošību un vidiskajiem ieguvumiem.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	17.3.2021
Galīgais balsojums	+: 17 -: 4 0: 7
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, João Ferreira, Søren Gade, Francisco Guerreiro, Anja Hazekamp, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Cláudia Monteiro de Aguiar, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Emma Wiesner, Theodoros Zagorakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Benoît Biteau, Gabriel Mato, Annalisa Tardino

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

17	+
ID	France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Cláudia Monteiro de Aguiar, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Giuseppe Ferrandino, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro

4	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
PPE	Annie Schreijer-Pierik
The Left	Anja Hazekamp

7	0
ID	Rosanna Conte, Annalisa Tardino
The Left	João Ferreira
Verts/ALE	Benoît Biteau, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Grace O'Sullivan

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	28.5.2021
Galīgais balsojums	+ : 62 - : 4 0 : 12
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Nikos Androulakis, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Petros Kokkalis, Joanna Kopcińska, Danilo Oscar Lancini, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Sara Matthieu, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søgaard-Lidell, Maria Spyragi, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Salvatore De Meo, Ondřej Knotek, Andrey Slabakov, Nikolaj Villumsen

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

62	+
ECR	Joanna Kopcińska, Andrey Slabakov, Alexandr Vondra
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Salvatore De Meo, Christian Doleschal, Agnès Evren, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Maria Spyrali, Pernille Weiss, Michal Wiezik
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Ondřej Knotek, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Véronique Trillet-Lenoir
S&D	Nikos Androulakis, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Nikolaj Villumsen, Mick Wallace,
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Pär Holmgren, Sara Matthieu, Tilly Metz, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Michèle Rivasi

4	-
ID	Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer
Renew	Nils Torvalds, Emma Wiesner

12	0
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Rob Rooker, Anna Zalewska
ID	Simona Baldassarre, Aurélie Beigneux, Marco Dreosto, Catherine Griset, Danilo Oscar Lancini, Joëlle Mélin, Luisa Regimenti
Renew	Jan Huitema

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas